

Annual Report 2018

รายงานประจำปี 2561

ISBN : ISBN : 978-616-265-196-0
จำนวนพิมพ์ : 1,500 เล่ม
จำนวนหน้า : 136 หน้า
พิมพ์ครั้งที่ : 1
จัดพิมพ์โดย : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : 0 2202 4274, 0 2202 4284
โทรสาร : 0 2644 8516
www.oie.go.th
พิมพ์ที่ : บริษัท ที.เค. พรินต์ติ้ง จำกัด
ลิขสิทธิ์โดย : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

Office of Industrial Economics

Contents

สารบัญ

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป

- วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม จรรยาบรรณราชการ 7
- คณะผู้บริหาร สศอ./ กองต่าง ๆ 9
- โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ สศอ. 15
- โครงสร้างและอัตรากำลัง 19
- งบประมาณ สศอ. 19
- ราชการพลเรือนดีเด่น 19

ส่วนที่ 2

ผลการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

- การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร 21
ของราชการ พ.ศ. 2540
- ผลการปฏิบัติราชการตามผลผลิตงบประมาณ 24
- รายงานผลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหาร 27
จัดการภาครัฐของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในปี 2561
- รายงานผลการดำเนินงานการจัดการความรู้ 32
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ส่วนที่ 3

สศอ. กับการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยสู่อนาคต

- SIAM Model : กลยุทธ์สู่อุตสาหกรรม 4.0 38
- การขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ 40
- AI กับ Thailand 4.0 43
- สิ่งแวดล้อม ปัจจัยสำคัญต่อขีดความสามารถในการแข่งขัน 45

ส่วนที่ 4

ทิศทางอุตสาหกรรมไทยกับความท้าทายในอนาคต

- ท้าต่อไปของอุตสาหกรรมระบบราง 48
- การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยตามแนวคิด 52
เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)
- Big Data Business Challenge 55
- ยกระดับผลิตภาพและระบบอัตโนมัติของภาคการผลิตและ 59
บริการไทยด้วย Digital Industrial Transformation Platform
- บทบาทของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในช่วงที่ไทย 61
เป็นประธานอาเซียน ปี 2562

ส่วนที่ 5

ผลงาน โครงการสำคัญของ สศอ. ในรอบปีงบประมาณ 2561

ข้อมูล Intelligence Unit

- โครงการ Intelligence Unit สศอ. 66
- โครงการศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลอัจฉริยะ
ด้านการเพิ่มผลิตภาพของภาคอุตสาหกรรม (Productivity) 68

นโยบายและมาตรการอุตสาหกรรม

- การแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมเหล็กระยะสั้น 72
เพื่อก้าวเข้าสู่อุตสาหกรรมเหล็ก 4.0
- การพัฒนาอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์สู่อุตสาหกรรม
ผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร 75
- ทำน้อย...ได้มาก สร้างขีดความสามารถภาคอุตสาหกรรมไทย 78
- กรอบแนวทางการจัดทำแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์
ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษปี 2562 80

ความร่วมมือระหว่างประเทศ

- การร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม 84
Green Industry Conference (GIC) ครั้งที่ 5:
การสานต่อนโยบายอุตสาหกรรมสีเขียวของประเทศไทย
- แผนที่นำทางความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมไทย-ไต้หวัน 86
ระยะ 10 ปี (ปี 2561-2570) (The Roadmap for Industrial
Cooperation between Thailand and Taiwan 2018-2027)
- การพัฒนาความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรมกับ 88
จีนรายมณฑล : เขตปกครองตนเองกว่างซี (จ้วง)
- แนวทางการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอุตสาหกรรม 91
ที่มีศักยภาพของไทยกับสหรัฐอเมริกาและเยอรมนี
- การสร้างเครือข่ายด้านการผลิตกับกลุ่มประเทศ 95
ลุ่มน้ำโขงด้วยดัชนีอุตสาหกรรม

ส่วนที่ 6

กิจกรรมสำคัญในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

- กิจกรรมสำคัญในรอบปีของ สศอ. 99
- สัมมนา OIE Forum 2561 106

ส่วนที่ 7

ผลงานทางการเงิน

- งบแสดงฐานะการเงิน 113
- งบรายได้และค่าใช้จ่าย 114
- หมายเหตุประกอบงบการเงิน 116
- การวิเคราะห์งบการเงิน 124
- บุคลากร สศอ. 125
- เบอร์โทรศัพท์ติดต่อหน่วยงานต่าง ๆ ภายใน สศอ. 136
- แผนที่ สศอ. 137

สารผู้อำนวยความสะดวก

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

“ สศอ. ตระหนักถึงความสำคัญ
ของภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ
และพร้อมมุ่งมั่นขับเคลื่อน
การพัฒนาเศรษฐกิจยุคใหม่ ”

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม ในฐานะองค์กรชั้นนำการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ได้ดำเนินงานตามภารกิจในการจัดทำบูรณาการ ผลักดันนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และมาตรการเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมให้สามารถแข่งขันได้อย่างเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน ท่ามกลางปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง รวมทั้งทำหน้าที่เป็นหน่วยงานวิชาการ ทำการวิจัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ตลอดจนนำเสนอแนวทางการพัฒนา ความร่วมมือ และการสร้างเครือข่ายด้านอุตสาหกรรมการผลิตระหว่างประเทศ

โดยในปี 2561 ที่ผ่านมา สศอ. ได้นำเสนอโมเดลเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามภารกิจ รับมือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยสู่อนาคต ได้แก่ SIAM Model กลยุทธ์สู่อุตสาหกรรม 4.0 โดยได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และผลักดันการยกระดับพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (S-Curve Industries) การออกแบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลของกระทรวงอุตสาหกรรม และการยกระดับการให้บริการของอุตสาหกรรมด้วยระบบ Digital Government Service การผลักดันการใช้ระบบ Automation และ Robotic และการเตรียมพร้อมด้านความรู้และทักษะของทรัพยากรบุคคลที่จะรับมือกับยุคใหม่ ที่จะต้องใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการดำเนินงานในทุกภาคส่วน ซึ่งในการจัดทำแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมได้คำนึงถึง AI (Artificial Intelligence) ที่มีบทบาทเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันได้ให้ความสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการทางอุตสาหกรรมที่สะอาด เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมมีการเติบโตอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ ในส่วนการดำเนินงานโครงการที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สศอ. ได้ดำเนินงานด้านข้อมูล Intelligence Unit อาทิ โครงการ Intelligence Unit สศอ. โครงการศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลอัจฉริยะด้านการเพิ่มผลิตภาพของภาคอุตสาหกรรม (Productivity)

ด้านนโยบายและมาตรการอุตสาหกรรม อาทิ การพัฒนาอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์สู่อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร การวางกรอบแนวทางการจัดทำแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษปี 2562 และด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ อาทิ การร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม Green Industry Conference (GIC) ครั้งที่ 5 ในด้านการสานต่อนโยบายอุตสาหกรรมสีเขียวของประเทศไทย แผนที่นำทางความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมไทย-ไต้หวัน ในระยะ 10 ปี (ปี 2561-2570) การพัฒนาความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรมกับจีนรายมณฑลกรณีเขตปกครองตนเองกว่างซี แนวทางการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของไทยกับสหรัฐอเมริกา เอมิเรตส์และอิหร่าน และการสร้างเครือข่ายด้านการผลิตกับกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขงด้วยดัชนีอุตสาหกรรม เป็นต้น

สำหรับทิศทางอุตสาหกรรมไทยกับความท้าทายในอนาคต ได้นำเสนอในประเด็นก้าวต่อไปของอุตสาหกรรมระบบราง การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) Big Data Business Challenge การยกระดับผลิตภาพและระบบอัตโนมัติของภาคการผลิตและบริการไทยด้วย Digital Industrial Transformation Platform และบทบาทของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียนปี 2562

สศอ. ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ และพร้อมมุ่งมั่นขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจยุคใหม่ และยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางภาคอุตสาหกรรมไทยให้ก้าวไปข้างหน้าสู่เป้าหมายเพื่อความเข้มแข็งยั่งยืนของประเทศต่อไปในอนาคต

(นายณัฐพล รังสิตพล)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

Part 1

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- วิทยาลัยนัก พันธกิจ ค่านิยม จรรยาบรรณราชการ
- คณะผู้บริหาร สศอ./ กองต่าง ๆ
- โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ สศอ.
- โครงสร้างและอัตรากำลัง
- งบประมาณ สศอ.
- ราชการพลเรือนดีเด่น

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรชั้นนำการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ
สู่ความยั่งยืน

พันธกิจ/ภารกิจ

- จัดทำ บุรณาการ ผลักดันนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน
- จัดทำ เชื่อมโยง และให้บริการข้อมูล การชี้แนะและการเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเชื่อถือได้
- สร้างความเข้มแข็งในการเป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ค่านิยม

รับผิดชอบหน้าที่ เสนอแนะอย่างสร้างสรรค์
มีความซื่อสัตย์สุจริต มุ่งผลสัมฤทธิ์

อำนาจหน้าที่

- เสนอแนะนโยบาย แนวทาง และมาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งการจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ
- เสนอแนะนโยบาย กำหนดค่าที่ แนวทางความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ รวมทั้งประชุมเจรจากับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศด้านอุตสาหกรรม
- ศึกษา วิเคราะห์เศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การพัฒนาอุตสาหกรรม และการแก้ปัญหาหรือพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- วิเคราะห์ วิจัย คาดการณ์แนวโน้ม และเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- ประสาน เร่งรัด ติดตาม จับคู่เคลื่อน และประเมินผลการพัฒนาอุตสาหกรรม
- กำหนดนโยบายการสำรวจ การเก็บรักษา การใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม จัดทำดัชนีอุตสาหกรรม และทำหน้าที่เป็นศูนย์สารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

จรรยาบรรณการ ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ข้อพึงปฏิบัติของข้าราชการ

1. ความซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น ไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ทรนถึก และสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง และต่อสังคม

2. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสมบูรณ์ตามกำหนดเวลา ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย คำนึงถึงคุณค่า ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง ชอบธรรม โดยรักษา และใช้ทรัพยากรให้เป็นประโยชน์สูงสุด ต่อประชาชนและประเทศชาติ

3. การเคารพบุคคล และองค์กร

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม พึงเคารพสิทธิเสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตน และผู้อื่น อย่างเท่าเทียมกัน รักษาชื่อเสียงของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวมถึงพึงรักษา และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คำนึงค่า

4. การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม รวดเร็ว ประหยัด และถูกต้อง ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความมีน้ำใจ สุภาพ เอื้ออาทร

5. การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่าง เป็นมืออาชีพ โดยยึดมั่นในความถูกต้อง เกียรติยศ ยึดมั่นในหลักวิชาการ และจริยธรรม

6. การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ควรดำรงชีวิตโดยยึดปรัชญาของหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความเชื่อถือ ศรัทธาที่ดีแก่บุคคลทั่วไป

7. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เปิดเผย พร้อมรับผิดชอบ และสามารถตรวจสอบได้

คณะผู้บริหาร

2

1

3

1. ณัฐพล รังสิตพล

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

2. อติภัต วะสีนนท์

รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

3. อภิรัชย์ ยศศรี

รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

คณะผู้บริหาร

4. สมจิตต์ เอี่ยมวรชัย

เลขาธิการกรม สำนักงานเลขาธิการกรม

5. นพมาศ ช่วยนุกุล

ผู้อำนวยการกองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

6. เพ็ญวิภา ไตรศิริพานิช

ผู้อำนวยการกองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1

7. กฤศ จันทรสุวรรณ

ผู้อำนวยการกองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2

8

9

10

8. ปรีดา อัตวินิจตระการ

ผู้อำนวยการกองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

9. ปารณนา บุญญฤทธิ์

ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

10. ธีรทัศน์ อิศรางกูร ณ อยุธยา

ผู้อำนวยการกองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

คณะผู้บริหาร

11

12

13

14

11. นีอร สุยม

ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

12. ดวงดาว ทาเวริญ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม

13. รณพรรณ ไทยะเสวี

ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม

14. ดุสิต อนันตรักษ์

ผู้เชี่ยวชาญด้านการชั้นนำและเตือนภัยภาคอุตสาหกรรม

15

16

15. จรียา เต็นดวง

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

16. จักรพันธ์ เต็นดวงบริพันธ์

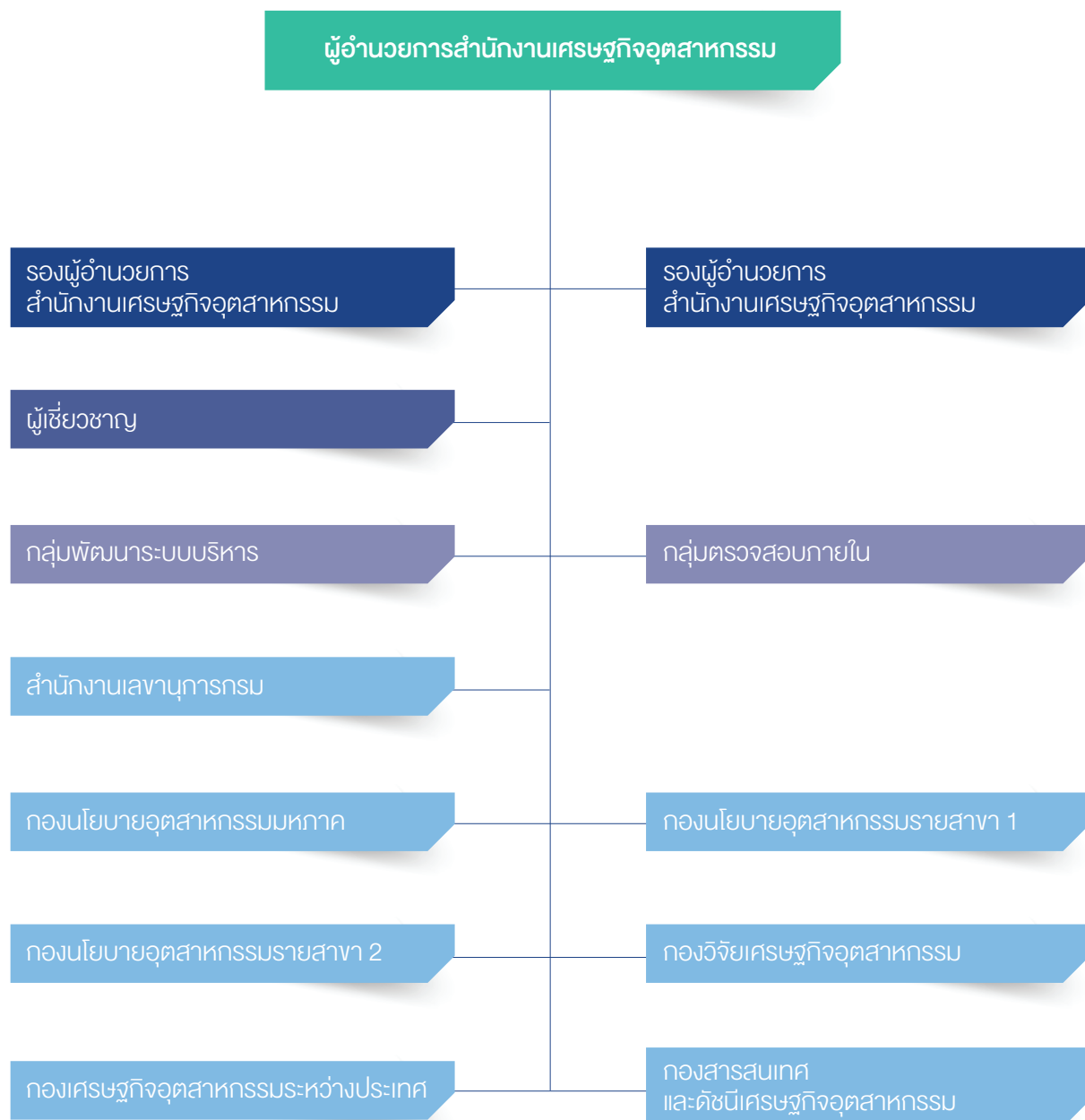
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
THE OFFICE OF INDUSTRIAL ECONOMICS

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
THE OFFICE OF INDUSTRIAL ECONOMICS

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ สศอ.

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.)

กระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2533 ขอปรับปรุงฐานะของกองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมให้เป็นสำนักงานเทียบเท่ากรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานนโยบายและแผนพัฒนาอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ ในการจัดตั้งสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม โดยให้อำนาจของสำนักงานพัฒนาอุตสาหกรรมหลัก สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมารวมเข้าด้วยกันตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่ และกิจการบริหารงานบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และสำนักงานพัฒนาอุตสาหกรรมหลัก) กระทรวงอุตสาหกรรม ไปเป็นของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. 2534 โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 108 ตอนที่ 156 ลงวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2534 โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาดังนั้นจึงได้ถือเอา วันที่ 5 กันยายน 2534 เป็นวันก่อตั้ง สศอ. ตั้งแต่นั้นมา

ทั้งนี้ สศอ. มีการทบทวนอำนาจหน้าที่ และโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการอีกหลายครั้ง โดยล่าสุดอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. 2551 และออกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 134 ตอนที่ 102 ก ลงวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2560 กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่และการแบ่งส่วนราชการดังปัจจุบัน

ส่วนราชการและหน้าที่ความรับผิดชอบ

สำนักงานเลขาธิการกรม

- (1) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป งานสารบรรณ งานช่วยอำนวยความสะดวก และงานเลขานุการของสำนักงาน
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงาน
- (3) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล การเสริมสร้างวินัย และรักษาระบบคุณธรรมของสำนักงาน
- (4) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ข้อมูล กิจกรรม ความรู้ ความก้าวหน้าและผลงานของสำนักงาน
- (5) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง งานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นใด และการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย รวมทั้งประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน

- (6) ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการใดของสำนักงาน
- (7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

- (1) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ และแผนการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพของภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนการกำกับ ผลักดันและพัฒนาปัจจัยสนับสนุนที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ
- (2) เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศในระดับมหภาค ภูมิภาค และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
- (3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนที่จำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ
- (4) ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ แผนการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ แผนการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพด้านอุตสาหกรรม ตลอดจนแผนพัฒนาภูมิภาค และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
- (5) ส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการในการจัดทำยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาอุตสาหกรรม ในระดับภูมิภาคและจังหวัด ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (6) ประสานการดำเนินงานเพื่อให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาด้านอุตสาหกรรม
- (7) จัดทำแผนงานงบประมาณบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงบประมาณแผนปฏิบัติการของสำนักงาน ให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวง
- (8) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ
- (9) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กรอบนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 และ 2

- (1) เสนอแนะนโยบาย แนวทาง และมาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา
- (2) ศึกษา วิเคราะห์ และติดตามสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวมทั้งคาดการณ์แนวโน้มและเตือนภัยอุตสาหกรรมรายสาขา
- (3) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา
- (4) ประสานการดำเนินงานเพื่อให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมรายสาขา
- (5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

- (1) ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และเป็นหน่วยสารสนเทศเชิงลึกของกระทรวง รวมถึงการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (2) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยประเด็นทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศและติดตามสถานการณ์ รวมทั้งคาดการณ์แนวโน้มและเตือนภัยด้านอุตสาหกรรม
- (3) พัฒนาเครื่องมือและแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- (4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

- (1) เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง มาตรการ และกำหนดท่าทีความร่วมมือ ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมกับต่างประเทศ รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ
- (3) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ
- (4) ดำเนินการตามพันธกรณี อนุสัญญา พิธีสาร ข้อตกลง มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศ และร่วมพิจารณากำหนดข้อตกลงระหว่างประเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ และที่เกี่ยวข้อง

- (5) เป็นศูนย์ให้บริการข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และความร่วมมือระหว่างประเทศของกระทรวง
- (6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

- (1) กำหนดนโยบาย และระเบียบในการสำรวจ การเก็บรักษาและการใช้ประโยชน์ข้อมูล ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับการเป็นศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- (3) รวบรวม จัดทำ และพัฒนาดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในภาพรวมและรายสาขาอุตสาหกรรม
- (4) สร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐและเอกชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- (5) พัฒนา บริหารจัดการ และเชื่อมโยงระบบสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อรองรับรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
- (6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มตรวจสอบภายใน

- (1) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหารการเงิน และการบัญชีของสำนักงาน
- (2) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

- (1) เสนอแนะให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
- (2) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
- (3) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานภายในสำนักงาน
- (4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างและกรอบอัตรากำลัง (ตำแหน่ง)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	1 ตำแหน่ง
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	2 ตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญ	4 ตำแหน่ง
กลุ่มตรวจสอบภายใน	2 ตำแหน่ง
กลุ่มพัฒนาระบบราชการ	2 ตำแหน่ง
สำนักงานเลขานุการกรม	22 ตำแหน่ง
กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค	18 ตำแหน่ง
กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1	18 ตำแหน่ง
กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2	18 ตำแหน่ง
กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	15 ตำแหน่ง
กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ	17 ตำแหน่ง
กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	17 ตำแหน่ง
รวม	136 ตำแหน่ง

งบประมาณสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

งบรายจ่าย	ปี 2560	ปี 2561
งบบุคลากร	59,366,756.08	62,095,184.40
งบดำเนินงาน	68,643,517.36	54,358,937.25
งบลงทุน	1,773,587.60	21,065,000
งบเงินอุดหนุน	155,267,995.04	93,577,762.75
งบรายจ่ายอื่น	92,722,400	79,415,000
รวม	377,774,256.08	310,511,884.40

ข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2561

ชื่อ-นามสกุล:

นางสาวธารทิพย์ ศรีสันติสุข

ตำแหน่ง:

นักวิเคราะห์นโยบาย

และแผนชำนาญการพิเศษ

สังกัด:

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

Part 2

ส่วนที่ 2

ผลการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

- การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- ผลการปฏิบัติราชการตามผลผลิตงบประมาณ
- รายงานผลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในปี 2561
- รายงานผลการดำเนินงานการจัดการความรู้สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ 2561

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน เพื่อให้มีผลใช้บังคับอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่กำหนดไว้ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ และจัดให้บริการข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แก่ประชาชนและผู้ขอรับบริการ โดยมีการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ดังนี้

1. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สศอ.

สศอ. ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารขึ้นตั้งแต่ปี 2548 โดยได้จัดทำโครงสร้าง การจัดองค์กร สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน นอกจากนี้ภายในศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สศอ. ยังมี การจัดทำแผนผังการดำเนินงาน (Flow chart) สำหรับ ขั้นตอนการขอรับบริการข้อมูลข่าวสารเพื่อไว้สำหรับ

ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ ณ ชั้น 2 ห้องสมุด อาคารสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ 0 2202 4274, 0 2202 4284

2. การดำเนินการจัดระบบข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 9

- สศอ. ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางกายภาพสำหรับรวบรวมข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนสามารถเข้ามาใช้บริการได้โดยง่ายและสะดวก โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้
- 2.1 จัดทำป้ายชื่อศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สศอ. ไว้หน้าห้อง พร้อมป้ายบอกทางไปศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สศอ.
 - 2.2 จัดสถานที่อำนวยความสะดวกไว้ต้อนรับและบริการแก่ผู้มาใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สศอ.
 - 2.3 จัดเก็บข้อมูลข่าวสารตาม มาตรา 9 (1)-(8) ไว้ให้บริการอย่างครบถ้วน โดยมีระยะเวลาจัดเก็บไม่น้อยกว่า 1 ปี
 - 2.4 จัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารไว้ให้บริการ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจน และสามารถสืบค้นได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว

3. การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- สศอ. ได้มีการดำเนินการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สศอ.อย่างต่อเนื่อง ดังนี้
- 3.1 มอบหมายรองหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นการเฉพาะ
 - 3.2 ผู้บริหารให้ความสำคัญในการติดตาม ควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างเคร่งครัด เช่น มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 การจัดประชุมคณะกรรมการฯ อย่างสม่ำเสมอ

ผลสำรวจความพึงพอใจการใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสาร (สำหรับบุคคลภายนอก)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (ตุลาคม 2560 ถึง กันยายน 2561)

ความพึงพอใจของหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ ที่ให้บริการ	คิดเป็นร้อยละ	83.33
ความเหมาะสมด้านสถานที่	คิดเป็นร้อยละ	85.56
ความพอเพียงของอุปกรณ์ที่ให้บริการในห้องสมุด	คิดเป็นร้อยละ	81.11
การให้บริการของเจ้าหน้าที่	คิดเป็นร้อยละ	95.56
ภาพรวมการให้บริการภายในห้องสมุด	คิดเป็นร้อยละ	88.89

- 3.3 มีการจัดเก็บสถิติและจัดทำรายงานสรุปผลการมาใช้บริการของผู้ที่มาขอรับบริการข้อมูลข่าวสารของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ณ ห้องสมุดสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และได้นำเสนอผลรายงานต่อผู้บริหารของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมทราบอย่างสม่ำเสมอ
- 3.4 ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของ สศอ. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร โดยมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง
- 3.5 มีการเผยแพร่งานบริการด้านการใช้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร คู่มือประชาชน และ VDO 3 นาที เพื่อประชาชน ลงผ่านช่องทางเว็บไซต์ของ สศอ. ที่ www.oie.go.th
- 3.6 มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ สศอ. ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ เว็บไซต์ของ สศอ. ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร บอร์ดประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย รายงานประจำปี เป็นต้น รวมทั้งมีการสำรวจความคิดเห็นจากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของประชาชนผู้ขอรับบริการ

4. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร

สศอ. ได้มีการดำเนินการจัดทำ จัดเก็บและเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารของ สศอ. ดังนี้

4.1 มีการนำข้อมูลเกี่ยวกับการประกวดราคา ประกาศสอบราคา ที่หัวหน้าส่วนราชการลงนาม แล้วเผยแพร่บนเว็บไซต์ของ สศอ.

4.2 มีการจัดทำสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือน จัดเป็นหมวดหมู่ชัดเจนไว้ในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและ มีการเผยแพร่บนเว็บไซต์สำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมทุกเดือน

5. การพัฒนาการดำเนินงานศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สศอ. ประจำปี 2560

สำหรับปี พ.ศ. 2560 ได้ดำเนินการปรับปรุง การจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 7 และ มาตรา 9 ดังนี้

5.1 ปรับปรุงข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

5.2 ส่งผู้แทนเข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดตั้ง ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ และเข้าร่วม อบรมและทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

5.3 กรอกรแบบสอบถามเกี่ยวกับการตั้งศูนย์ข้อมูล ข่าวสารของราชการและเกณฑ์การประเมิน

มาตรฐานการประเมินศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พร้อมทั้ง จัดทำข้อมูล คำนวณคะแนน และรวบรวมข้อมูลทำแฟ้มหลักฐานตามเกณฑ์ มาตรฐานการประเมินศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สศอ. ส่งสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาคัดเลือก หน่วยงานเข้าร่วมโครงการ “ปี 2560 ปีแห่ง ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ”

5.4 รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในเว็บไซต์ ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ

6. การดำเนินงานศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สศอ. ประจำปี 2561

สำหรับปี พ.ศ. 2561 ได้ดำเนินการปรับปรุง การจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 7 และ มาตรา 9 ดังนี้

6.1 นำประกาศเรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสารส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งอยู่ใน ม. 9 (1) ส่งกลุ่มงานราชกิจจานุเบกษา สำนักงาน เลขาธิการรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เพื่อดำเนินการ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

6.2 ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงป้ายศูนย์บริการข้อมูล ข่าวสารของ สศอ. ให้ทันสมัยและน่าสนใจ ต่อผู้มารับบริการข้อมูลข่าวสาร

6.3 รายงานผลการมาใช้บริการข้อมูลข่าวสารของ สศอ. ในปีงบประมาณ 2561 รวมทั้งสิ้น 8,666 ราย เสนอต่อผู้บริหาร สศอ.

6.4 ปรับปรุงแฟ้มข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 (1) – (8) ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

6.5 จัดเตรียมกล่องรับความคิดเห็นเพื่อให้ผู้มา รับบริการแสดงข้อคิดเห็น และได้้นำข้อคิดเห็น ของผู้มารับบริการนั้น ๆ มาปรับปรุงแก้ไขการให้ บริการให้ดียิ่งขึ้น

ผลการปฏิบัติราชการ ตามผลผลิตงบประมาณ

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) มีหน้าที่หลักในการเสนอแนะนโยบาย แนวทาง มาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมและจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ อีกทั้งการกำหนดท่าที แนวทางความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ การประชุมเจรจากับองค์กรหรือหน่วยงานต่างประเทศด้านอุตสาหกรรม การวิเคราะห์เศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาอุตสาหกรรม การแก้ไขปัญหา การพัฒนาเทคโนโลยี

รวมถึงการวิเคราะห์ วิจัย คาดการณ์ แนวโน้ม และเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม การประเมินผลการพัฒนาอุตสาหกรรม การสำรวจเก็บรักษาการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม การจัดทำดัชนีอุตสาหกรรม และการทำหน้าที่เป็นศูนย์สารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

การดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สศอ. ได้กำหนดผลผลิตซึ่งสอดคล้องตามหน้าที่ความรับผิดชอบหลักและปรากฏผลการปฏิบัติงานตามผลผลิตงบประมาณ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

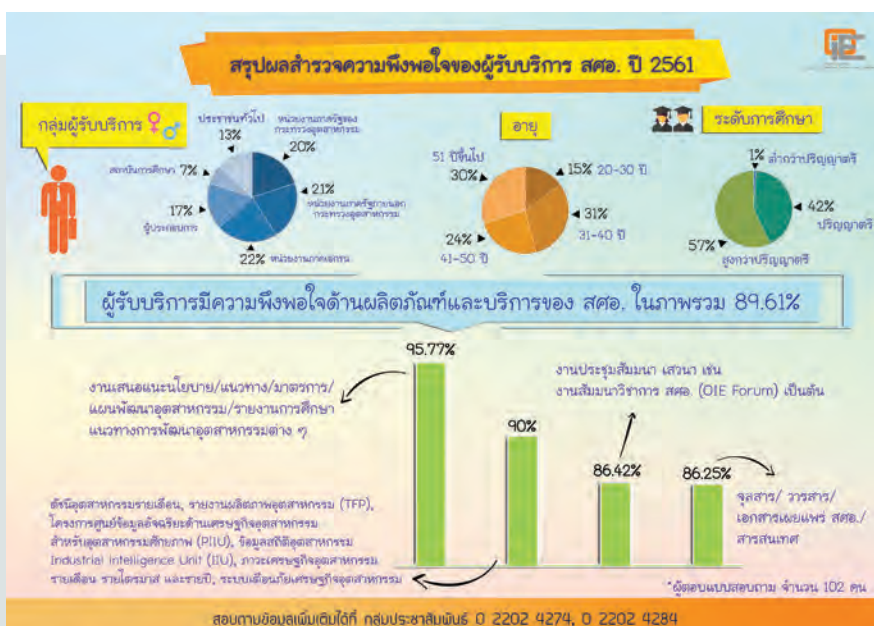
ผลลัพธ์ที่ 1 การกำหนดนโยบาย แผน และมาตรการด้านอุตสาหกรรม

ซึ่งมีผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

- การเสนอแนะและผลักดันนโยบาย มาตรการ จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ 117 เรื่อง มีผลการปฏิบัติงาน 194 เรื่อง ประกอบด้วยเรื่องสำคัญ อาทิ
 - มาตรการสนับสนุนการผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าในประเทศไทย
 - มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ
 - มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ. 2561-2570
 - มาตรการการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ปี พ.ศ. 2562-2571
 - การจัดทำแผนแม่บทการเพิ่มประสิทธิภาพ และผลิตภาพทางการผลิตภาคอุตสาหกรรม พ.ศ. 2560-2564
 - การจัดทำแนวทางยกระดับอุตสาหกรรมไทยไปสู่ อุตสาหกรรม 4.0 (Industry 4.0) ในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2560-2564
 - การจัดทำกรอบความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ ระหว่างไทยกับองค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO)
 - การจัดทำ Roadmap ความร่วมมือด้าน อุตสาหกรรมระหว่างไทยและไต้หวัน

ผลการสำรวจความพึงพอใจต่องานเสนอแนะนโยบาย/แนวทาง/มาตรการ/แผนพัฒนาอุตสาหกรรม/ รายงานการศึกษาแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมต่าง ๆ ของ สศอ. ในเรื่องความน่าเชื่อถือ ความรวดเร็ว ทันสถานการณ์ การนำไปใช้ประโยชน์ พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ เฉลี่ยร้อยละ 95.77

- การบริการข้อสารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ 118,000 ราย มีผู้รับบริการ 184,433 ราย ประกอบด้วยผู้รับบริการในแต่ละผลิตภัณฑ์ อาทิ
 - บริการด้านดัชนีอุตสาหกรรม จำนวนผู้รับบริการ 116,891 ราย
 - บริการด้านสถิติอุตสาหกรรม จำนวนผู้รับบริการ 8,394 ราย
 - บริการสารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม จำนวนผู้รับบริการ 59,148 ราย ประกอบด้วย สรุปข่าวเศรษฐกิจอุตสาหกรรมรายวัน จำนวน 54,198 ราย ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมรายเดือน จำนวน 1,200 ราย ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมรายปีจำนวน 400 ราย ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมรายไตรมาส 1,600 ราย รายงานประจำปี จำนวน 350 ราย และวารสารเศรษฐกิจอุตสาหกรรม จำนวน 1,400 ราย

ผลการสำรวจความพึงพอใจต่องานด้านดัชนีอุตสาหกรรมรายเดือน รายงานผลิตภาพอุตสาหกรรมโครงการศูนย์ข้อมูลดัชนีระดับด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำหรับอุตสาหกรรมศักยภาพ ข้อมูลสถิติอุตสาหกรรม Industrial Intelligence Unit ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมรายเดือน รายไตรมาส และรายปี ระบบเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในเรื่องคุณภาพ ความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง แม่นยำ ความรวดเร็ว ทันสถานการณ์ การนำไปใช้ประโยชน์ ช่องทางการรับบริการข้อมูล พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ เฉลี่ยร้อยละ 90.00

เนื่องจากภาครัฐให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนและขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยการปรับเปลี่ยนสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2560-2564 สศอ.ในฐานะองค์กรชั้นนำการพัฒนากิจการของประเทศไทยที่ยั่งยืน ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อม โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับ Big data อาทิ การบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เศรษฐกิจอุตสาหกรรม การพัฒนาศูนย์ข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรม การสร้างแบบจำลองในการวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจอุตสาหกรรม การพัฒนาและปรับปรุงระบบ Industrial Intelligence Unit-IIU (<http://iiu.oie.go.th>) รองรับการจัดเก็บในระบบ Cloud Computing ให้มีความทันสมัยและเกิดความเสถียร เพื่อให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูลการขึ้น เตือนภัย และข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมไทยและต่างประเทศ ในการวิเคราะห์ผลกระทบและคาดการณ์แนวโน้มด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลให้กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อมูลดัชนีอุตสาหกรรมจำนวน 21 สาขา 57 กลุ่มอุตสาหกรรม 235 ผลิตภัณฑ์ โดยจัดทำและแสดงผลเป็นประจำวันทุกวัน ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์คาดการณ์ และฐานข้อมูลเชิงลึก 12 รายสาขาและระบบฐานข้อมูลเศรษฐกิจมหภาค เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม

นอกจากนั้น สศอ. ยังมีการดำเนินการที่สำคัญ ในฐานะเจ้าภาพหลักในการดำเนินการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนากิจการอุตสาหกรรมศักยภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน 1,192.1308 ล้านบาท เพื่อรองรับการปฏิรูปอุตสาหกรรม ที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนากิจการอุตสาหกรรม 2 เป้าหมาย คือ

เป้าหมายที่ 1 สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการมีผลผลิตการผลิตและผลผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น/ส่งเสริมการรวมกลุ่มเครือข่ายและมีกลไกสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตภาพเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยมีตัวชี้วัด คือ ผลผลิตภาพการผลิตของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น

เฉลี่ยร้อยละ 10/ผลผลิตภาพแรงงานของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5/ระดับความสำเร็จของกลุ่มเครือข่ายเพิ่มขึ้น และจำนวนฐานข้อมูล/ศูนย์พัฒนากิจการอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิต

เป้าหมายที่ 2 สถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐานในอุตสาหกรรมศักยภาพเพิ่มขึ้น/ผู้ประกอบการและบุคลากรรวมทั้งแรงงานที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาทักษะ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปสู่การผลิตและผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง โดยมีตัวชี้วัด คือ จำนวนสถานประกอบการใหม่หรือที่ขยายการดำเนินงานในอุตสาหกรรมศักยภาพเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ต่อปี/จำนวนผู้ประกอบการและบุคลากรรวมทั้งแรงงานที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับ 10 อุตสาหกรรมศักยภาพ/ แรงงานที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multi-skills) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการใช้จ่ายงบประมาณ คือ สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายมีการผลิตและผลผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น ได้รับการส่งเสริมโดยนวัตกรรมการและเทคโนโลยีสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าเชิงพาณิชย์ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล สร้างกลุ่มเครือข่ายและสถานประกอบการมีการขยายการดำเนินงานหรือลงทุนใหม่ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาบุคลากรรองรับให้ตรงความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพ

รายงานผลการดำเนินการ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้นำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality : PMQA) ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันมาบูรณาการร่วมกันเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ไปสู่การเป็น PMQA 4.0 โดยยึดเป้าหมายของการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ 4.0 ที่คำนึงถึงความท้าทายทั้งส่วนราชการและการพัฒนาประเทศ โดยยึดความสำเร็จ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การสานพลังทุกภาคส่วน 2) การสร้างนวัตกรรม และ 3) การปรับเข้าสู่ความเป็นดิจิทัล โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงเน้นการปรับปรุงพัฒนาให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ มีเป้าประสงค์ที่จะยกระดับสำนักงานสู่ความเป็นเลิศพัฒนาอย่างยั่งยืน และก้าวไปสู่ในระดับสากล

สำหรับวัตถุประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ภายใต้กรอบแนวคิดในการยกระดับองค์กรไปสู่ระบบราชการ 4.0 มีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทย และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษามาตรฐานที่ได้รับรองตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2 (Certied FL V.2) จากสำนักงาน ก.พ.ร. ในปี 2560 โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนานวัตกรรมหรือปรับปรุงกระบวนการทำงาน ซึ่งจะทำให้สามารถปรับระบบการวัดผลลัพธ์การดำเนินการให้สะท้อนทิศทางขององค์กรและมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ของ สศอ. ในการ “เป็นองค์กรชั้นนำการพัฒนากอุตสาหกรรมของประเทศสู่ความยั่งยืน” ซึ่งต้องเริ่มต้นจากการประเมินองค์กรเพื่อค้นหาโอกาสในการปรับปรุง และนำมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาในประเด็นต่าง ๆ ทั้งการปรับปรุงกระบวนการ การสร้างนวัตกรรม การพัฒนาบุคลากร ควบคู่กับการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ ดังนี้

1. การปรับปรุงองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA 4.0

โดยคณะทำงาน PMQA ได้มีการระดมความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อวิเคราะห์โอกาสในการปรับปรุงและจัดทำแผนพัฒนาองค์การรายหมวด ซึ่งพบประเด็นที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงในแต่ละหมวด ดังนี้

หมวด 1

การนำองค์การ ประเด็นที่ต้องปรับปรุง อาทิ

- 1) ระบบการนำองค์การที่สร้างความยั่งยืน ด้วยการมุ่งเน้นวิสัยทัศน์/ยุทธศาสตร์ที่บูรณาการกับยุทธศาสตร์ประเทศ
- 2) การป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใส
- 3) การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ผ่านการสร้างการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก
- 4) การคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม โดยมีการสอบถามหรือประเมินเชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ผลกระทบ รวมถึงการติดตามประเมินถึงผลกระทบต่อสังคมจากนโยบาย มาตรการ แนวทางที่ชี้นำภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนการกำหนดตัวชี้วัดและการติดตามผลอย่างเป็นรูปธรรม

หมวด 2

การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ประเด็นที่ต้องปรับปรุง อาทิ

- 1) แผนยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองความท้าทายและสร้างนวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง เช่น การส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม และมีการตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรม
- 2) เป้าหมายยุทธศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวสอดคล้องพันธกิจและยุทธศาสตร์ชาติ
- 3) แผนงานขับเคลื่อนลงไปทุกภาคส่วน โดยมีการสื่อสารเพื่อการขับเคลื่อนลงไปทุกภาคส่วน
- 4) การติดตามผลการแก้ปัญหาและการรายงานผล เช่น การคาดการณ์ถึงผลการดำเนินการที่สำคัญรวมถึงการรายงานผลจากการขับเคลื่อนแผนงานโครงการที่สำคัญอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

หมวด 3

การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประเด็นที่ต้องปรับปรุง อาทิ

- 1) การใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อให้บริการและการเข้าถึง โดยการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำแนกตามผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และใช้ในการสำรวจ วางแผน และวิเคราะห์ความต้องการ เพื่อทำการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ และรูปแบบการบริการให้หลากหลาย
- 2) การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 3) การสร้างนวัตกรรมบริการและตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่ม
- 4) กระบวนการแก้ไขข้อร้องเรียน

หมวด 4

การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ประเด็นที่ต้องปรับปรุง อาทิ

- 1) การใช้ข้อมูลและสารสนเทศมากำหนดตัววัดการติดตามงานและการสื่อสารแก่ผู้ใช้งาน โดยการจัดทำตัวชี้วัดในภาพโดยรวมขององค์กรที่สะท้อนขีดความสามารถของภาคอุตสาหกรรม และตัวชี้วัดในระดับหน่วยงานโดยเฉพาะในกระบวนการหลักที่สำคัญ
- 2) การวิเคราะห์ผลจากข้อมูลและตัววัดในทุกระดับ เช่น การวิเคราะห์จากข้อมูลและตัวชี้วัดที่สำคัญในทุกระดับเพื่อหาสาเหตุและกำหนดแนวทางการปรับปรุงทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ระดับหน่วยงาน หรือแม้กระทั่งในระดับบุคคล
- 3) การเรียนรู้และการใช้องค์ความรู้เพื่อแก้ปัญหา โดยการนำเอาความรู้ไปใช้ผ่านกิจกรรมคุณภาพ เช่น การทำ Kaizen และการทำกลุ่มคุณภาพ (Quality Control Circle : QCC)
- 4) การบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศ และการปรับระบบการทำงานเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ เช่น การพัฒนาระบบการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศเชิงภูมิภาค (GIS) นอกจากนั้นในกระบวนการสนับสนุนต่าง ๆ อยู่ระหว่างการทำแผน OIE Smart Office เพื่อให้การทำงานเป็นดิจิทัลและสะดวกมากยิ่งขึ้น

หมวด 5

การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ประเด็นที่ต้องปรับปรุง อาทิ

- 1) นโยบายตอบสนองยุทธศาสตร์และสร้างแรงจูงใจ
- 2) ระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ คล่องตัว และมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การทบทวนโครงสร้างและการจัดระบบงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ตลอดจนส่งเสริมการทำงานเป็นทีมแบบข้ามสายงานตามนโยบายสำคัญมากขึ้น
- 3) การสร้างวัฒนธรรมการทำงาน และความร่วมมือ
- 4) ระบบการพัฒนานักวิชาการ โดยการส่งเสริมการหมุนเวียนงาน เพื่อให้เกิดการส่งมอบประสบการณ์ รวมทั้งมุ่งเน้นทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญด้านดิจิทัล

หมวด 6

การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ ประเด็นที่ต้องปรับปรุง อาทิ

- 1) กระบวนการทำงานเชื่อมโยงตั้งแต่ต้นจนจบ
- 2) การสร้างนวัตกรรมเพื่อปรับปรุงผลผลิตกระบวนการ การบริการ โดยเน้นนวัตกรรมที่เป็นดิจิทัลในการรวบรวมและปรับปรุงกระบวนการ เช่น การนำโปรแกรม Tableau มาให้บริการ และการติดตามด้วยระบบ OIE Policy Monitor มาควบคุมกระบวนการทำงาน ตลอดจนการนำแผน Smart Office มาใช้ในกระบวนการสนับสนุน
- 3) การลดต้นทุน การใช้ทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และความสามารถในการแข่งขัน
- 4) การมุ่งเน้นประสิทธิผลทั้งองค์กร และผลกระทบต่อยุทธศาสตร์ประเทศ

กิจกรรม IDOL IMPROVEMENT AWARD ประจำปี 2561

2. การส่งเสริมนวัตกรรม ผ่านกิจกรรม Idol Improvement Award ประจำปี 2561

โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีม และกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการคิดค้นนวัตกรรมและพัฒนาการทำงาน ซึ่งมีผลงานส่งเข้าประกวดในปี 2561 ทั้งหมด 5 เรื่อง ประกอบด้วย

1) ชื่อผลงาน *OIE รวบก่อนร*

เป็นการนำระบบจองรถยนต์ออนไลน์มาประยุกต์ใช้งานภายใน สศอ. เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ สศอ. ที่ต้องการใช้บริการรถยนต์ส่วนกลาง ซึ่งระบบการจองรถยนต์ออนไลน์ ประยุกต์ใช้โปรแกรม ซึ่งเป็นแบบ Open source ที่สามารถนำไปปรับแต่งให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของ สศอ. โดยระบบการจองรถยนต์ออนไลน์ เจ้าหน้าที่ สศอ. ที่ต้องการใช้รถยนต์ส่วนกลาง สามารถเข้าถึงตารางเวลาการใช้รถยนต์ เช่น การค้นหารถยนต์ การเช็คตารางเวลา การจองด้วยตนเอง

2) ชื่อผลงาน *ระบบการจัดการฐานข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม*

เป็นการประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาการจัดการข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เป็นระบบ เพื่อที่จะลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล สร้างความสะดวก และเข้าถึงได้ทันที จึงพัฒนาขึ้นในรูปแบบเว็บแอปพลิเคชัน ภายใต้ “ระบบการจัดการฐานข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม” หรือ Data Base Management System of OIE

3) ชื่อผลงาน *การยกระดับการนำเสนอด้วย Editable & Infographic PowerPoint Template*

เป็นโปรแกรมการนำเสนอแบบออฟไลน์ที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนนิยมมากที่สุด ในรูปแบบ Infographic ด้วย PowerPoint ในรูปแบบ Infographic ที่ประกอบด้วย Diagram รูปทรงต่าง ๆ ไอคอน (Icon) กราฟและแผนที่ เพื่อนำเสนอผลงาน โดยใช้แม่แบบสำเร็จรูปที่มีอยู่แล้ว และสามารถปรับแก้ไขได้ตามความต้องการหรือสไตล์การทำงานของแต่ละคน ซึ่งจะเป็นการช่วยให้งานมีความง่าย สะดวก รวดเร็วมากขึ้น

4) ชื่อผลงาน *ระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ (OIE Monitoring Policy) Phase 2*

เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการตรวจสอบทิศทางการปฏิบัติงานขององค์กรว่าสามารถบรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งทราบข้อมูลที่เป็นตัวบ่งชี้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลนำไปสู่การทบทวนนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสู่อุตสาหกรรม 4.0 รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อจัดทำเอกสารให้หน่วยงานภายใน ภายนอก และผู้บริหารได้ทราบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ชื่อผลงาน *Big Data for Industrial Policy*

เพื่อประกอบการจัดทำนโยบายหรือมาตรการสนับสนุนการเติบโตและแก้ไขปัญหาในภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งการให้บริการข้อมูลด้านสารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ตลอดจนข้อมูลข่าวสารที่สำคัญและเกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมแก่บุคลากรภายในองค์กรและภายนอกองค์กร ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อสามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนการดำเนินงานของหน่วยงาน

3. การสร้างวัฒนธรรมองค์กร ตามค่านิยม ASIA ซึ่งประกอบด้วย

A

ACCOUNTABILITY

หมายถึง ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ได้แก่ ทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบ ในความเป็นบุคลากรทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบจนสัมฤทธิ์ผลตาม เป้าหมาย ทำงานเสร็จตามกำหนดเวลาอย่างมีคุณภาพ ตรงต่อเวลา

S

SUGGESTION

หมายถึง การเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ได้แก่ อย่างน้อยดูภายในเรื่องที่เหมาะสมเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุง หรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ทุกอย่างดีขึ้น เสนอแนะด้วยความหวังดี และทัศนคติเชิงบวก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมุ่งมั่น ในการปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

INTEGRITY

หมายถึง ความซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ ทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นต้น

A

ACHIEVEMENT MOTIVATION

หมายถึง ความมุ่งมั่นปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้แก่ การอุทิศตน มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อความสำเร็จ ของงานและองค์กร

นายอานันท์ กรุดเนียม

นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ผู้ที่ได้รับคัดเลือก “คนคุณค่า ปี 6” สศอ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

เพื่อเป็นการส่งเสริม และการกำกับดูแลให้บุคลากรของสำนักงาน ประพฤติตนตามค่านิยมหลักแล้วยังมีการจัดกิจกรรมประกวด “คนคุณค่า ปี 6” สศอ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561” โดยใช้วิธีการโหวตให้คะแนนจากบุคลากรทั้งหมด เพื่อค้นหาคนคุณค่าที่มี

พฤติกรรมและการปฏิบัติตนสอดคล้องกับค่านิยมหลักตามที่ สศอ. กำหนด ซึ่งผู้ที่ได้รับการลงคะแนนโหวตมากที่สุดในปีนี้ได้แก่ นายอานันท์ กรุดเนียม นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ สังกัดกองสารสนเทศและดัชนี เศรษฐกิจอุตสาหกรรม โดยบุคลากรที่ลงคะแนนได้เขียนถึงความประทับใจต่อคนคุณค่า อาทิ มีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ให้ความร่วมมือต่อส่วนรวมอย่างเต็มที่ ไม่เลือกปฏิบัติ มีความสุภาพ อ่อนน้อม มีจิตอาสาในการบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และขยันขันแข็ง ตั้งใจทำงาน

ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของ สศอ. ให้สามารถยกระดับมาตรฐานได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บรรลุเป้าหมาย ผู้นำองค์กรได้ให้ความสำคัญในการผลักดัน โดยการส่งเสริม กระตุ้นให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นประโยชน์ของการนำเกณฑ์ PMQA มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้องค์กรสามารถรักษามาตรฐานได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพและเป็นระบบมีความพร้อมรองรับ การตรวจประเมินตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA 4.0 ต่อไป

รายงานผลการดำเนินงาน การจัดการความรู้ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในฐานะที่เป็นหน่วยงานเชิงวิชาการ ต้องอาศัยฐานข้อมูลที่ครบถ้วน ทันสมัย และพร้อมใช้งาน รวมทั้งความรู้ที่ครอบคลุมทุกพันธกิจ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความเข้มแข็งในการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การส่งเสริม และพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ข้าราชการเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาการสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง สร้างระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) ขององค์กรให้เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปสนับสนุนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นการยกระดับการจัดการความรู้ไปสู่การจัดการในเชิงยุทธศาสตร์ การใช้ประโยชน์จากการจัดการความรู้ในการพัฒนาคุณภาพ การให้บริการ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในหมู่บุคลากรขององค์กรให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อนำมาสู่การพัฒนาการปฏิบัติราชการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดความยั่งยืนต่อไป

สำหรับวัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและผลักดันให้เมืองมีความรู้ และแนวทางการจัดการความรู้ที่สามารถตอบสนอง ต่อยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ของสำนักงาน เศรษฐกิจอุตสาหกรรม โดยรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ ภายในองค์กรที่กระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือ เอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ รวมถึงการถ่ายทอด ความรู้ที่มีอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) ให้เป็น ความรู้ที่เป็นรูปธรรม (Explicit Knowledge) ซึ่งจะเป็น ความรู้ขององค์กรในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ คู่มือ การทำงาน, วีดิทัศน์, Soft file โดยมุ่งหวังให้บุคลากร ในสำนักงานสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้รู้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ทั้งนี้ การจัดการความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงานได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการจัดการความรู้ ตลอดจนการสร้าง บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ บุคลากรเข้าใจถึงสิ่งที่องค์กรจะดำเนินการจัดการ ความรู้ และสร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญของสำนักงานอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี อาทิ กิจกรรม KM Kick off กิจกรรม KM Day กิจกรรม ส่งเสริมการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM Smart Sharing, KM Smart Activity) การศึกษาดูงานภายนอก องค์กร การบรรยายถ่ายทอดความรู้จากวิทยากร ภายนอก

การดำเนินการจัดการความรู้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. การบ่งชี้กำหนดความรู้

1.1 การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิม/สำรวจความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของสำนักงาน ที่ควรนำมาจัดทำเป็น “เอกสารองค์ความรู้” โดยจำแนกตามภารกิจที่ระบุในกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

1.2 จัดทำแผน KM Roadmap ปี 2561-2564 คณะทำงานบริหาร พัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้จัดประชุมเพื่อทำแผน KM Roadmap ของสำนักงาน ปี 2561-2564 และกำหนดองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติภารกิจ และสิ่งที่บุคลากรจำเป็นต้องรู้ในปี 2561

2. การสร้างและแสวงหาความรู้

2.1 การจัดตั้งคณะทำงานจัดทำองค์ความรู้

เพื่อร่วมผลักดันการจัดทำองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานภายใน สศอ. ให้บรรลุเป้าหมายได้ตามที่กำหนด สำนักงานได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำองค์ความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยภารกิจที่จะจัดทำองค์ความรู้ในปี 2561 จำนวน 3 เรื่อง ประกอบด้วย 1) การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการในการพัฒนาอุตสาหกรรม และการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ 2) การวิเคราะห์ศักยภาพและติดตามสถานการณ์ของอุตสาหกรรม และ 3) ขั้นตอนและกระบวนการจ้างที่ปรึกษาตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

2.2 การบรรยายถ่ายทอดความรู้จากบุคลากรภายในและ/หรือวิทยากรจากภายนอก

เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน สำนักงานได้เชิญวิทยากรจากภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในการบรรยายถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ หรือเทคนิคการทำงานที่เป็นประโยชน์มาบรรยายให้กับบุคลากรของสำนักงาน องค์ความรู้ละ 1 เรื่อง

2.3 การศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีภายนอกองค์กร

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเรียนรู้สามารถนำองค์ความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการทำงาน สำนักงานได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการศึกษาดูงานภายนอกองค์กร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 2 ครั้ง ประกอบด้วย 1) บริษัท LINE ประเทศไทย จำกัด และ 2) บริษัท ไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย) จำกัด

3. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำ Roadmap องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการ

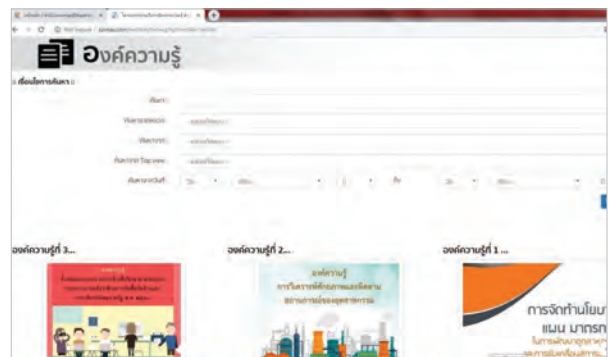
โดยการระดมความคิดเห็นจากข้าราชการบรรจุใหม่ในสำนักงานที่มีอายุราชการตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 1 ปี เพื่อกำหนดองค์ความรู้ที่ต้องการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือ องค์ความรู้ที่อยากได้รับจากข้าราชการอาวุโส เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

3.2 การจัดทำองค์ความรู้ในรูปแบบเอกสาร/อื่น ๆ ที่เหมาะสม

คณะทำงานจัดทำองค์ความรู้ ทั้ง 3 คณะ ได้จัดทำองค์ความรู้ในรูปแบบของเอกสารองค์ความรู้ ซึ่งได้วาง โครงสร้างความรู้ และขอบเขตของเนื้อหา โดยมีการจัดหมวดหมู่ชัดเจน และจัดเก็บไว้ในรูปแบบของเอกสาร องค์ความรู้ ประกอบด้วย 1) องค์ความรู้ การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมและ การขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ 2) องค์ความรู้ การวิเคราะห์ศักยภาพและติดตามสถานการณ์ของอุตสาหกรรม และ 3) องค์ความรู้ ขั้นตอนและกระบวนการจ้างที่ปรึกษาตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

3.3 การปรับปรุง/อัพเดทข้อมูลเว็บไซต์ KM ให้เป็น ปัจจุบัน เพื่อเป็นฐานความรู้

เพื่อเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ ที่มีอยู่เดิม และที่ได้จัดทำขึ้นมาใหม่อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ บุคลากรของสำนักงานสามารถเข้าถึงความรู้และ พัฒนาการเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ในแบบ Real time โดยสามารถเข้าไป ที่ www.oie.go.th > <http://kpmax.com/webkm>

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้

เพื่อประมวลและกลั่นกรองความรู้ให้มีความรู้ที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง และทันสมัย คณะทำงานบริหาร พัฒนาทรัพยากรบุคคลและองค์ความรู้ได้จัดให้มีการประชุมร่วมกับคณะทำงานจัดทำองค์ความรู้ เพื่อพิจารณาองค์ความรู้ ทั้ง 3 เรื่อง ประกอบด้วย 1) องค์ความรู้เรื่อง การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมและการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ 2) องค์ความรู้เรื่อง การวิเคราะห์ศักยภาพและติดตามสถานการณ์ของอุตสาหกรรม และ 3) องค์ความรู้ เรื่อง ขั้นตอนและกระบวนการจ้างที่ปรึกษาตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

5. การเข้าถึงความรู้

เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ผ่านเว็บไซต์ และการเผยแพร่ ความรู้ผ่านห้องสมุด สำนักงาน เศรษฐกิจอุตสาหกรรม

6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

6.1 กิจกรรม KM kick off

เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรของสำนักงานเข้าใจถึงสิ่ง ที่องค์กรจะดำเนินการด้านการจัดการความรู้ สำนักงานได้ จัดกิจกรรม KM kick off ภายใต้ชื่องาน KM SMART MOVE โดยเป็นการเปิดตัวการดำเนินการโครงการบริหารจัดการ ความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ตลอดจนเป็น การนำเสนอแผนปฏิบัติการ การบริหารจัดการความรู้ ประจำปี คณะทำงานบริหาร พัฒนาทรัพยากรบุคคลและ องค์ความรู้ และองค์ความรู้ที่จะดำเนินการในปี 2561

6.2 กิจกรรม KM Day

เพื่อสนับสนุนให้เกิดการรวบรวม และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตลอดจนเกิดบรรยากาศในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สำนักงาน ได้จัดกิจกรรม KM Day ภายใต้ชื่องาน Keep Moving Forward โดยเป็นการสรุปผลการดำเนินการโครงการบริหารจัดการความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ตลอดจนเป็นการนำเสนอองค์ความรู้ที่จัดทำในปีงบประมาณ 2561 ในรูปแบบของตลาดนัดความรู้ และจัดให้มีกิจกรรมยกย่องชมเชย มอบรางวัลแก่คณะทำงานจัดทำองค์ความรู้

6.3 กิจกรรม KM Smart Sharing

เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการแบ่งปันองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในสำนักงาน ทั้งจากบุคลากรที่กำลังจะเกษียณอายุราชการ และบุคลากรอื่น ๆ ในทุกระดับ เพื่อให้เกิดบรรยากาศการร่วมกันพัฒนาการทำงานภายในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยมีการถ่ายทอดความรู้จำนวน 6 ครั้ง ประกอบด้วย 1) เรื่อง การเปลี่ยนล้ออะไหล่ 2) เรื่อง เทคนิคการนำเสนอด้วย Editable and Infographic Powerpoint Template 3) เรื่อง การจัดตารางนัดหมายภายใต้ยุคดิจิทัล Go Smart Go Schedule 4) การทำ 5ส อย่างไรให้มีความสุข 5) การจัดทำโครงการภายใต้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับต่างประเทศ และ 6) การบริหารการประชุมให้มีประสิทธิภาพ

6.4 กิจกรรม KM Smart Activity

โดยมีรูปแบบการรับฟังบรรยาย และทดลองปฏิบัติจริง (Learning by doing) จากวิทยากรที่มีความรู้ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ไตรมาสละ 1 ครั้ง เพื่อกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และฝึกฝนให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ในลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) จำนวน 3 ครั้ง ประกอบด้วย 1) เรื่อง ขยับร่างกายป้องกันออฟฟิศซินโดรม 2) เรื่อง ภาษาอังกฤษเพื่อการเดินทาง (English for Travelling) และ 3) เรื่อง ปั่นดื่มดีมีสุข น้ำปั่นเพื่อสุขภาพ

7. การเรียนรู้

สำนักงานได้รวบรวมจัดเก็บองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยการถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) ให้เป็นความรู้ที่เป็นรูปธรรม (Explicit Knowledge) ซึ่งจะเป็นความรู้ขององค์กรในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบเอกสารองค์ความรู้ วิดีทัศน์ และ Soft file โดยบุคลากรสามารถเข้าไปสืบค้นได้หลายช่องทาง อาทิ KM เว็บไซต์ ห้องสมุดสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เป็นต้น

ดังนั้น ความสำเร็จของการบริหารจัดการความรู้ขององค์กร ก็คือการให้ความสำคัญกับ “คน” พลังขับเคลื่อนที่สำคัญของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมนั่นเอง

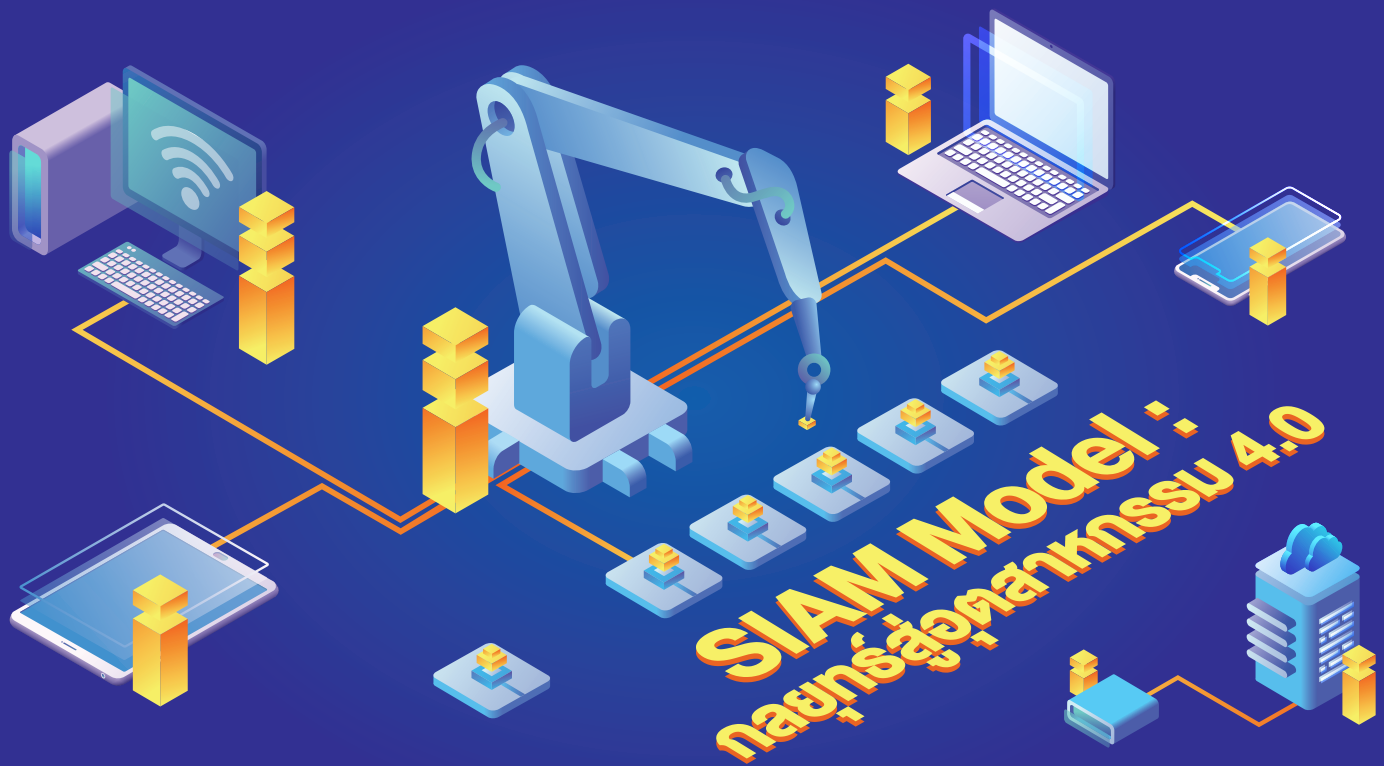
Part 3

ส่วนที่ 3

สศอ. กับการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยสู่อนาคต

- SIAM Model : กลยุทธ์สู่อุตสาหกรรม 4.0
- การขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ
- AI กับ Thailand 4.0
- สิ่งแวดล้อม ปัจจัยสำคัญต่อขีดความสามารถในการแข่งขัน

ธีรศักดิ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการชี้แนะและเตือนภัยภาคอุตสาหกรรม

SIAM Model คืออะไร

“SIAM Model คือโมเดลที่ถูกออกแบบมาเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง ของโลกแห่งการแข่งขันทางธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีอาจหวั่นไหวได้ โดยกลไกของโมเดลนี้คือการใช้ ข้อมูลอันเกิดจากเทคโนโลยี Big Data มา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อให้สามารถตัดสินใจวางแผนและนโยบายได้อย่างถูกต้องทันต่อทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการบริหารและดำเนินการที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง อันจะส่งผลถึงความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาขององค์กร การพัฒนาบุคลากร รวมถึงการเกิดนวัตกรรม และ Platform ในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถยืนอยู่ในเวทีโลกได้อย่างสง่างาม”

สศอ. ได้ทำการเสนอ Model นี้ โดยการดูจากองค์ประกอบของความสำเร็จของผู้ประกอบการในอดีตที่ผ่านมาอันเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ บวกกับการทำการวิเคราะห์ภาพแห่งอนาคตแบบ Scenario Analysis ในหลาย ๆ แง่มุมจนสามารถตกผลึกความคิดออกมาได้เป็น SIAM Model

องค์ประกอบของ SIAM Model นั้นประกอบด้วย

S : S-Curve and New S-curve

ในช่วงประมาณ 3 ทศวรรษที่ผ่านมาโครงสร้างของวงการอุตสาหกรรมในโลกได้เปลี่ยนไปจากอดีตอย่างที่เราคาดไม่ถึงด้วยอัตราเร่งที่สูงมาก มีเทคโนโลยีเกิดใหม่อันเป็นเหตุให้อุตสาหกรรมในโลกนี้เกิดและดับไปหลายประเภท และในบางครั้งปรากฏการณ์การเกิดและดับของสินค้าบางประเภทรวดเร็วมากจนบริษัทยักษ์ใหญ่ที่เป็นเจ้าตลาดอยู่ยังปรับตัวไม่ทันต้องล้มหายตายจากไปเป็นจำนวนมาก และในขณะเดียวกันก็มีทั้งบริษัทและผลิตภัณฑ์เกิดใหม่มาทดแทนเป็นจำนวนมากเช่นกัน ปรากฏการณ์เช่นนี้เราเรียกว่า “Disruption”

เพราะฉะนั้นผลิตภัณฑ์ที่จะเกิดใหม่ได้ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพและความยั่งยืน ผลที่เกิดจากเรื่องนี้ทำให้มีห่วงโซ่อุปทานของการผลิตสินค้าศักยภาพแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้นมามากมายในโลกนี้ นั่นหมายความว่าถ้าเราต้องการให้อุตสาหกรรมไทยอยู่รอดได้ในบริบทของโลกยุคนี้เราจะต้องเลือกอยู่ในขบวนรถไฟแห่งห่วงโซ่อุปทานของการผลิตให้ถูกขบวนเพื่อที่เราจะสามารถคงความสามารถที่จะยืนอยู่บนเวทีการค้าโลกได้ต่อไป

และนี่เป็นสาเหตุให้รัฐบาลไทยออกนโยบายสนับสนุน S-Curve และ New S-Curve ขึ้นมา เพราะฉะนั้นอุตสาหกรรมในยุคใหม่ที่จะอยู่ได้จะต้องเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นที่ต้องการของตลาดและมี Innovation, Productivity, และ Sustainability เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญอย่างครบถ้วน

I : Innovative Big Data

ในยุคซึ่งถนนทุกสายมุ่งหน้าสู่ 4.0 ไม่ว่าจะเป็น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคประชาชน ทุกองค์กรมีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันคือ มุ่งหน้าสู่ความเป็น 4.0 จะต่างกันก็คงเพียงแต่ระดับความเข้มข้นในการเป็น 4.0 ของแต่ละองค์กรเท่านั้น

สิ่งที่เป็นกลจักรสำคัญในการก้าวไปสู่ความเป็น 4.0 คือ “ข้อมูล (Information) ในระดับ Big Data” ใครที่บริหารจัดการ Big Data ได้ดีกว่าทั้งในแง่ การไหลเข้าของข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การสร้างมาตรฐานข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูล การ process ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การคาดการณ์ข้อมูล การสื่อสารข้อมูล และการใช้ประโยชน์ข้อมูลในแง่มุมต่าง ๆ อีกมากมาย ก็จะเป็นผู้ก้าวชัยในสงครามทางเศรษฐกิจในโลกยุคปัจจุบัน ตามคำกล่าวของซุนวูซึ่งใช้ได้เสมอ “รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้ง ชนะร้อยครั้ง”

และเมื่อเรามีข้อมูล และการบริหารจัดการข้อมูล รวมถึงการวิเคราะห์วิจัยอันเป็นผลมาจากการใช้ข้อมูล Big Data ที่มีอยู่ สิ่งที่มาคือ “Innovation” อันเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จของบริษัทต่าง ๆ ในยุคสมัยนี้ เราจะเห็นว่าบริษัทชั้นนำในโลกหรือประเทศที่ประสบความสำเร็จมักจะมีเรื่องของความสำคัญกับนโยบายด้านการวิจัยและนวัตกรรมมากเป็นพิเศษ เพราะฉะนั้นในประเทศไทยในช่วงหลัง เรื่องนวัตกรรมและการวิจัยจึงถูกหยิบยกมาพูดถึงค่อนข้างมาก ทั้งในระดับองค์กร และระดับประเทศ ซึ่งน่าจะเป็นแนวทางที่ถูกต้อง เพราะความสามารถในการแข่งขันอันเกิดจากการสร้างนวัตกรรม และการใช้ข้อมูล Big Data อย่างสร้างสรรค์ คือความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืนอย่างแน่นอน

A : Automation and Robotic

ถ้าจะเปรียบร่างกายคนเราเหมือนระบบเศรษฐกิจ ในส่วนของ Big Data ทำหน้าที่เป็นเหมือน สารอาหารที่ใช้หล่อเลี้ยงร่างกาย ระบบ Artificial Intelligence (AI) ก็คงจะเปรียบได้กับสมองของเราซึ่งทำหน้าที่ประมวลผล คาดการณ์ และสั่งการ ร่างกายให้ทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ในขณะที่อวัยวะอื่น ๆ ของร่างกายก็คงจะเป็นเครื่องจักร เครื่องมือที่ใช้ในการแปรรูปและผลิตสินค้าและบริการ หรืออาจจะเป็นยานพาหนะสำหรับขนส่งสินค้าหรือวัตถุดิบก็ได้ ซึ่งเครื่องมือเครื่องมือที่ถูกสั่งการโดยระบบ AI + Big Data เหล่านี้จะสามารถมีประสิทธิภาพได้อย่างเป็นเท่าทวีคูณเมื่อมันถูกทำให้เป็น Automation + Robotic

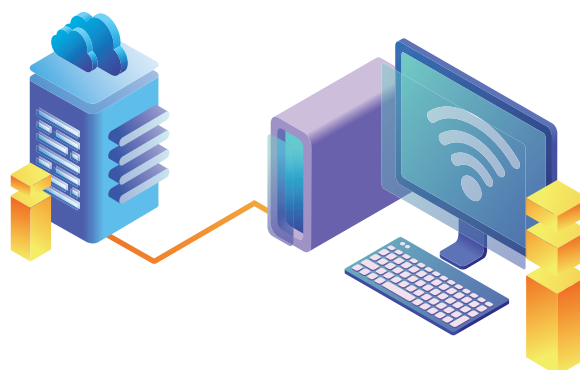
เพราะฉะนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ระบบ Automation และ Robotic จึงมีความจำเป็นที่จะเป็นตัวเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการทำงาน และเพื่อให้ระบบ Automation และ Robotic มีความฉลาดมากยิ่งขึ้น การพัฒนาระบบควบคุมในลักษณะ Artificial Intelligence จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวด โดยมี Big Data เป็นทรัพยากรสำคัญที่หล่อเลี้ยงทั้งระบบให้ทำงานได้อย่างยอดเยี่ยม

M : Manpower Management

และก็มาถึงปัจจัยที่เรียกได้ว่ามีความสำคัญที่สุดนั่นคือ Manpower ต้องมีการเตรียมพร้อมความรู้และทักษะของทรัพยากรบุคคลให้พร้อมที่จะรับมือกับยุคใหม่ที่กำลังจะมาถึงนี้ ไม่ว่าจะเป็นด้วยแผนระยะยาวที่จะปรับระบบการศึกษาไทย หรือแผนระยะสั้นและกลางที่จะปรับปรุงบุคลากรในแบบ re-skill หรือ up-skill รวมถึงการออกแบบประกาศนียบัตรเพื่อรับรองระดับฝีมือแรงงานด้วย

นอกเหนือจากการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลแล้ว การบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการตลาด การเงิน เทคโนโลยี มาตรฐาน ฯลฯ ก็เป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้องค์ประกอบต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่นไปในทิศทางเดียวกัน อันจะส่งผลต่อการสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินการตาม นโยบายและแผนที่วางไว้

เพราะฉะนั้น ถ้าจะกล่าวถึงนิยามของ SIAM Model อย่างสั้นกระชับที่สุด ก็น่าจะเป็น “SIAM Model คือแนวทางการดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยและผู้ประกอบการไทยสามารถไปยืนในเวทีโลกได้อย่างยั่งยืน และสง่างาม”

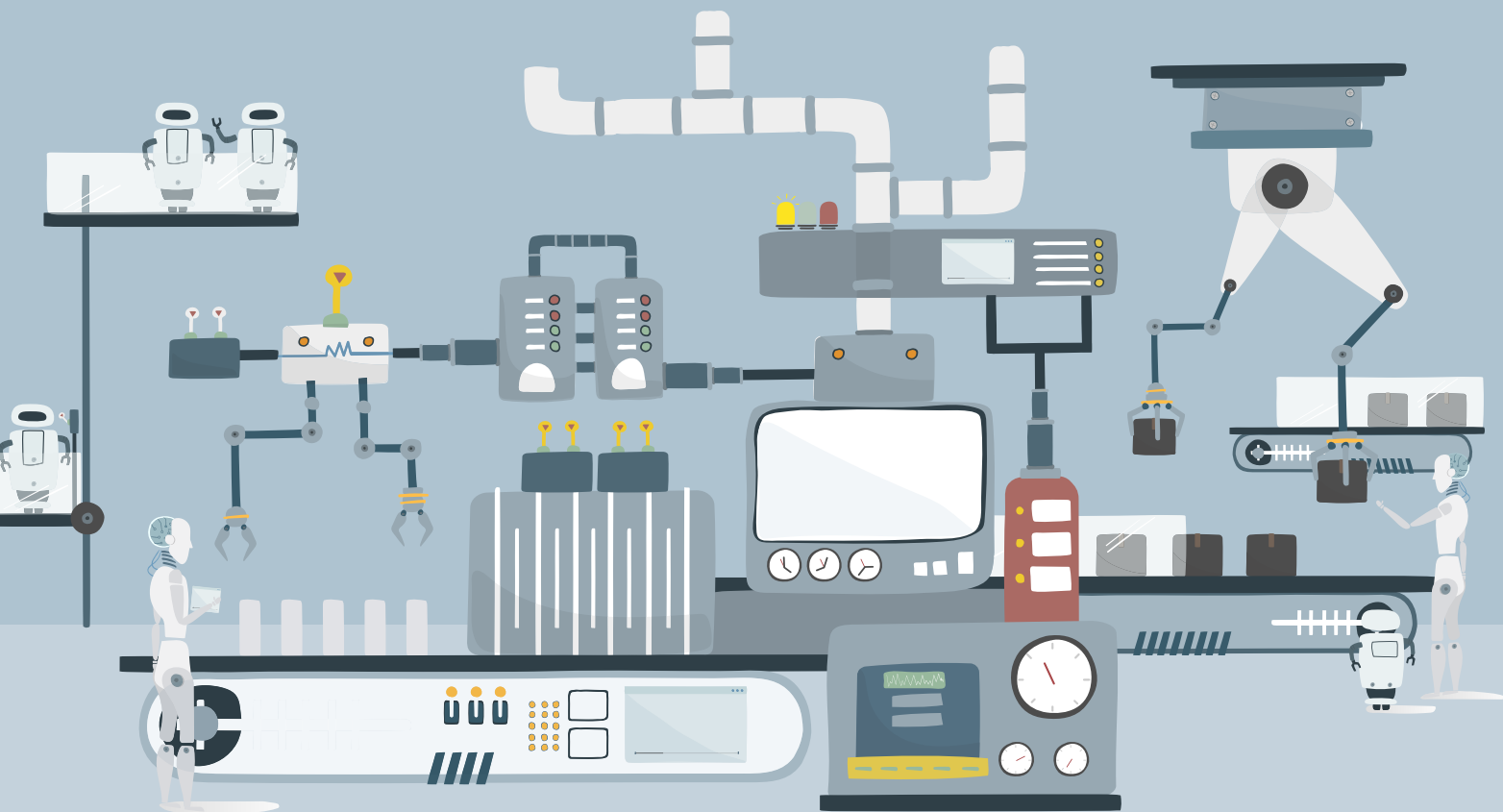

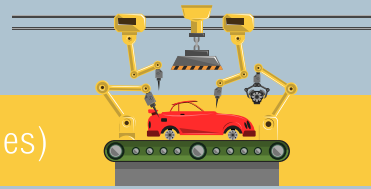
การขับเคลื่อนนโยบาย พัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ

ดวงดาว วาเจริญ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ในฐานะองค์กรชั้นนำการพัฒนากอุตสาหกรรมของประเทศสู่ความยั่งยืน มีภารกิจหลักประการหนึ่งในการจัดทำ บูรณาการ ผลักดัน นโยบาย แผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนากอุตสาหกรรมสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน ในช่วงปีที่ผ่านมาการพัฒนากภาคอุตสาหกรรมไทยภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ซึ่งมีเป้าหมายในการยกระดับรายได้ของประชาชนทั่วประเทศให้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศที่มีรายได้ชั้นปานกลาง และในภาคอุตสาหกรรมไทยซึ่งเป็นเสมือนเครื่องยนต์หลักของเศรษฐกิจของประเทศ ได้มีนโยบายผลักดันให้ยกระดับไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ในบริบทที่เหมาะสมกับศักยภาพปัจจุบันและทิศทางการพัฒนาของประเทศไทย ซึ่งก็คืออุตสาหกรรม การผลิต การบริการ ที่มีใช้เพียงแค่การสร้างมูลค่าจากวัตถุดิบ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือแรงงานแบบที่ผ่าน ๆ มา แต่เป็นการสร้างมูลค่าจากปัญญา ในรูปแบบของนวัตกรรม ผลิิตภาพ และมาตรฐานอย่างสมดุล ทั้งถึง และยั่งยืน โดยในส่วนของ การยกระดับอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีแนวโน้มดีในอนาคต ที่ประเทศไทยมีศักยภาพที่จะสร้างให้เกิดขึ้นได้ หรือที่เรียกว่า S-Curve Industries ซึ่ง สศอ. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนมาตรการและโครงการต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่องนั้น ในปี 2561 มีตัวอย่าง ผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ

1. อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (Next-Generation Vehicles)

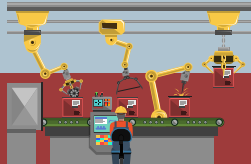
ตามที่มติคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้เห็นชอบมาตรการสนับสนุนการผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า (xEV) ในประเทศไทย โดยมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการเพื่อให้การใช้รถยนต์ xEV เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว และต่อมาสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) ได้ออกประกาศ เรื่อง นโยบายส่งเสริมการลงทุนการผลิตรถยนต์ไฟฟ้า ขึ้นส่วน และอุปกรณ์ โดยในส่วนของรถยนต์นั้น ประกอบด้วย กิจกรรมการผลิตไฮบริด (HEV) รถยนต์ปลั๊กอินไฮบริด (PHEV) และรถยนต์แบตเตอรี่ (BEV) นั้น ส่งผลให้มีนักลงทุนยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจำนวนหลายราย โดยข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 (สกท.) ได้อนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิต xEV แล้ว จำนวนรวม 8 โครงการ คิดเป็นกำลังการผลิตรวม 400,000 คันต่อปี มูลค่าการลงทุนรวม 50,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เนื่องจากตลาดรถยนต์ xEV ในประเทศและภูมิภาคยังมีขนาดเล็กมาก ประกอบกับโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นยังต้องใช้เวลาในการพัฒนาอีกระยะหนึ่ง ส่งผลให้โครงการลงทุนส่วนใหญ่เหล่านี้เป็นเพียงการประกอบรถยนต์ และการประกอบแบตเตอรี่ (Battery) ในขั้นปลายสุด (Packing) เกือบทั้งสิ้น โดยไม่มีโครงการใดที่เสนอแผนลงทุนผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าสำคัญอื่น ๆ (นอกเหนือจาก Battery) เช่น มอเตอร์ไฟฟ้า (Traction Motor) ระบบบริหารจัดการแบตเตอรี่ (Battery Management System: BMS) หรือระบบควบคุมการขับเคลื่อน (Drive Control Unit: DCU) จึงกล่าวได้ว่า มาตรการส่งเสริมการผลิต xEV ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถบรรลุเป้าประสงค์ในการสร้างฐานการผลิต xEV ที่มีการผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าสำคัญหรือ Core Technology ในประเทศไทยได้ ดังนั้น การดำเนินงานในปี 2562 สคท. จะเร่งประสานการดำเนินงานร่วมกับ สกท. กระทรวงการคลัง รวมทั้ง เปิดรับฟังข้อคิดเห็นจากภาคอุตสาหกรรม ในการปรับปรุงข้อเสนอของมาตรการส่งเสริมการผลิต xEV เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพลิกโฉม (Transformation) ฐานการผลิตรถยนต์ประหยัดพลังงานมาตรฐานสากล (ECO Car) ซึ่งเป็นฐานการผลิตรถยนต์นั่งหลักของไทย จากการผลิตรถยนต์เครื่องยนต์สันดาปภายใน (ICE) ไปสู่การผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า (xEV) ภายใต้เงื่อนไขที่ต้องมีกระบวนการผลิตชิ้นส่วน Core Technology ในประเทศ นอกจากนี้ สคท. จะร่วมผลักดันโครงการศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ (Automotive and Tire Testing Research and Innovation Center: ATTRIC) ที่มีเครื่องมืออุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการทดสอบ สนามทดสอบเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยไปสู่อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ หรือ “อุตสาหกรรม 4.0” ที่มีมาตรฐานและนวัตกรรม ตลอดจนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. อุตสาหกรรมชีวภาพ

สคท. ได้บูรณาการดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานด้านการพัฒนาคลัสเตอร์ภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (D5) จัดทำมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ. 2561-2570 เพื่อให้เกิดทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) อย่างยั่งยืน โดยใช้กลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP) ในการขับเคลื่อนการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพ ได้แก่ เคมีชีวภาพ พลาสติกชีวภาพ และชีวเภสัชภัณฑ์ในประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ภาคการเกษตรไทยเกิดการปรับตัวด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้ภาคอุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตรสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรบนพื้นฐานนวัตกรรม เกิดการสร้างงานสร้างรายได้กระจายในท้องถิ่น มาตรการดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจาก ครม. เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 ภาคเอกชนได้มีการลงทุนในเขตพื้นที่เขตระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) มูลค่าการลงทุนรวมกว่า 9 พันล้านบาท ซึ่งที่เริ่มดำเนินการผลิตแล้ว ได้แก่ โครงการผลิตน้ำตาลจากโครงการผลิตพลาสติกชีวภาพ (Poly Lactic Acid : PLA) และที่กำลังเตรียมการผลิต ได้แก่ โครงการ Palm Biocomplex โดยเฟสแรกจะทำการผลิตเมทิลเอสเทอร์ นอกจากนี้ ยังจะมีการขยายผลการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพในเชิงพื้นที่ด้วยแนวคิดแบบ EEC ไปยังภูมิภาคอื่นที่เหมาะสมทั่วประเทศ โดยให้ภาคเอกชนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการลงทุนรวมทั้งการยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารแปรรูป เพื่อเชื่อมโยงกับภาคเกษตรและอุตสาหกรรมชีวภาพ อาทิ ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จังหวัดนครสวรรค์ มีโครงการ Biorenergy Complex มูลค่าการลงทุนกว่า 4 หมื่นล้านบาท สำหรับในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง จังหวัดขอนแก่น อยู่ระหว่างการพัฒนาให้สิทธิประโยชน์ของ BOI ในโครงการสร้างนิคมอุตสาหกรรม Bio Economy มูลค่าการลงทุน 2 หมื่นล้าน ส่วนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ) ได้ผลักดันให้สามารถขยายโรงงานผลิต Bio Product เช่น อาหารทางการแพทย์ และประสาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดโครงการวิจัยกับอุทยานวิทยาศาสตร์จังหวัดที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตาม แม้ว่าภาคเอกชนผู้ลงทุนมีความพร้อมมาก แต่ยังคงพบกับปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนา ในปี 2562 สศอ. จะเร่งผลักดันให้มีการปรับปรุงกลไกทางกฎหมาย และมาตรการด้านภาษี ได้แก่ พ.ร.บ. อ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527 ให้สามารถนำน้ำอ้อยไปผลิตสินค้าชนิดอื่นที่ไม่ใช่น้ำตาลทรายได้ และการจัดสรรวัตถุดิบ (น้ำอ้อย) ที่เพียงพอและเหมาะสม กับอุตสาหกรรมชีวภาพ การปรับปรุงประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง การให้ตั้งโรงงานที่ใช้อ้อยเป็นวัตถุดิบในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. 2559 การเพิ่มบัญชีประเภทกิจการอุตสาหกรรมเคมีชีวภาพในบัญชีประเภทโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อแยกอุตสาหกรรมเคมีชีวภาพออกจากอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ และการเร่งติดตามผลักดันมาตรการให้สิทธิประโยชน์ ทางภาษีเพื่อส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อกระตุ้นความต้องการในประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

3. อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ

หลังจากที่ ครม. ได้มีมติเห็นชอบในหลักการมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ออก โดย สศอ. ได้มีการขับเคลื่อนมาตรการที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างรากฐานเทคโนโลยีด้านการผลิตและอุตสาหกรรมใหม่ที่มีมูลค่าสูงให้กับประเทศ ในปี 2561 สศอ. และ CoRE (Center of Robotics Excellence) ได้ร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตร อาทิ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล TARA (Thailand Automation and Robotics Association) และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ในการพัฒนาอุตสาหกรรมให้มีความก้าวหน้าเป็นลำดับ ทั้งการจัดการสัมมนาสร้างความตระหนักรู้ จัดกิจกรรม และร่วมออกงานให้คำปรึกษาภายในงาน Manufacturing Expo 2018 (ME 2018) เมื่อเดือนมิถุนายน และงาน Metalex 2018 เดือนพฤศจิกายน มีผู้เข้ารับการปรึกษาและเข้ายื่นกู้เพื่อลงทุนในการยกระดับการผลิต ยอดวงเงินกู้รวม 178.5 ล้านบาท สำหรับแผนงานในปี 2562 ในช่วงต้นปี สศอ. จะได้ร่วมงานกับหน่วยงานโรบोटิกส์ เอไอ แอนด์ อินเทลลิเจนท์ โซลูชั่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ริเริ่มพัฒนา Digital Industrial Transformation Platform ให้เป็นแพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ จับคู่ความต้องการของผู้ประกอบการกับบริการของ SI (System Integrator) รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการจัดหาเงินทุน และรวบรวมมาตรการสนับสนุนของภาครัฐไว้ในจุดเดียว โดยคาดว่าจะทดสอบกลไกการดำเนินงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จและเปิดตัวครั้งแรกในงาน Manufacturing Expo 2019 (ME 2019) ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงกลางปี 2562

4. อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

ในปี 2561 ออก. โดย สศอ. ได้ยกร่างมาตรการการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ปี 2562-2571 แล้วเสร็จและพร้อมที่จะนำเสนอ ครม. แล้ว สศอ. และสถาบันอาหาร จะดำเนินการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มสูงตรงตามความต้องการของตลาด เช่น อาหารพร้อมกิน ผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ อาหารสุขภาพ (Healthy and Functional Foods) โดยใช้กลไกประสานความร่วมมือหน่วยงานเครือข่าย ศูนย์ความเป็นเลิศด้านอาหาร (CoFE) โครงการเมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis) ศูนย์ปฏิบัติการอุตสาหกรรมสู่นาโน (ITC) ในการยกระดับความสามารถของผู้ประกอบการในระดับต่าง ๆ ในแต่ละภูมิภาค โดยเน้นการเพิ่มผลผลิตการใช้เทคโนโลยี ระบบอัตโนมัติที่เหมาะสมในกระบวนการผลิต การนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการด้านการตลาด การส่งผ่านงานวิจัยและความช่วยเหลือเชิงนวัตกรรมต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ รวมถึงการสร้างรูปแบบทางการตลาดใหม่เพื่อส่งเสริมการขยายตลาดอาหารไทยในตลาดโลกผ่านช่องทางดิจิทัล ตลอดจนการสร้างปัจจัยเอื้อเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ การยกระดับคุณภาพและส่งเสริมการจัดมาตรฐานอาหาร เป็นต้น

ในการขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายและแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ภาครัฐเพียงลำพังไม่สามารถดำเนินการได้ การเร่งเครื่องอุตสาหกรรมไทยต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคการเงินในรูปแบบประชารัฐ โดยเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมซึ่งเป็นฟันเฟืองสำคัญของการพัฒนา รวมถึงบริบทของความร่วมมือจากต่างประเทศที่จะต้องจับมือกันเดินไปข้างหน้า เพื่อการเติบโตอย่างสมดุล ทัวถึง และยั่งยืนของเศรษฐกิจไทยโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

Artificial Intelligence (AI)

การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตด้วยเทคโนโลยี ในยุค Thailand 4.0

บ็อบ สุนัข

ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

รัฐบาลไทยได้วางวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทยแลนด์ 4.0 ผ่านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการดำเนินงานของทุกภาคส่วน ในประเทศไทยได้มีการปรับตัวรองรับนโยบายดังกล่าว โดยการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการพัฒนาองค์กรของตัวเอง หนึ่งในเทคโนโลยีที่คึกคักในยุคนี้คงหนีไม่พ้น AI (Artificial Intelligence) หรือเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตในทุกสาขาอาชีพ

กล่าวให้เข้าใจง่าย AI คือการสร้างหุ่นยนต์ให้ฉลาดและทำงานเหมือนคน คิดและตัดสินใจโดยเลียนแบบการทำงานของมนุษย์ เทคโนโลยี AI นี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นเทคโนโลยีที่มีการพัฒนามาอย่างยาวนาน โดยเห็นได้จากภาพยนตร์เรื่องหนึ่งที่ออกมาฉายตั้งแต่ 18 ปีที่แล้ว กำกับโดยสตีเวน สปีลเบิร์ก คือเรื่อง “Artificial Intelligence” (AI) หรือ “จักรกลอัจฉริยะ” ซึ่งภาพยนตร์ได้นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับการใช้หุ่นยนต์หรือเครื่องจักรกลในการทำหน้าที่ต่าง ๆ แทนคน เกินกว่าที่จะเกิดขึ้นได้จริงในช่วงเวลานั้น ไม่ว่าจะเป็นการรักษาความปลอดภัยในชุมชน การเสิร์ฟอาหาร การทำสวน การดูแลบ้าน ภาพยนตร์นำเสนอให้เข้าใจว่า AI ไม่ใช่หุ่นยนต์ แต่คือสมองของหุ่นยนต์หรือเครื่องจักรที่ฝังอยู่ในหุ่นยนต์หรือเครื่องจักรที่สามารถทำงานแทนมนุษย์ได้อย่างฉลาด มีเพียงสิ่งเดียวที่สมองกลและหุ่นยนต์ไม่สามารถตอบสนองแทนมนุษย์ได้ คือความรัก ซึ่งทำให้เรารู้สึกตื่นเต้นกับความฉลาดของหุ่นยนต์หรือเครื่องจักรกลในช่วงเวลานั้น และมองเป็นเรื่องไกลตัวที่ไม่น่าเกิดขึ้นได้จริง

มาถึงวันนี้ AI ไม่ใช่เรื่องไกลตัวของเราอีกต่อไป เริ่มตั้งแต่สิ่งใกล้ตัวที่สุดของมนุษย์อย่างโทรศัพท์มือถือที่มีทั้งระบบสแกนใบหน้า การสั่งพิมพ์ผ่านการใช้เสียง ระบบเลขส่วนตัวอัจฉริยะ สามารถทวิตที่สามารถสั่งงานเปิดปิด โดยไม่ต้องกดรีโมท ยานยนต์ไร้คนขับ การใช้แว่นตาที่จับใบหน้าอาชญากร การตอบคำถามของคอมพิวเตอร์แทนมนุษย์ การเล่นเกมผ่านโลกเสมือนจริง สิ่งใกล้ตัวทั้งหมดเหล่านี้ ล้วนแต่ใช้เทคโนโลยี AI เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และสร้างความสะดวกสบายให้แก่มนุษย์แทบทั้งสิ้น Facebook ที่จดจำโฆษณาหรือสินค้าที่เราสนใจ ก็คือความสามารถของ AI ในการเรียนรู้กิจกรรมของเราผ่านปฏิสัมพันธ์โดยการประมวลผลของสมองกล ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า AI เป็นเทคโนโลยีสำคัญของยุคนี้ ไม่ใช่เรื่องไกลตัวดังจินตนาการกันอีกต่อไป

ความสำคัญของ AI ได้ถูกกล่าวผ่านประธานาธิบดีของรัสเซีย นายวลาดิเมียร์ ปูติน ว่า “AI คืออนาคต ไม่ใช่แค่ของรัสเซีย แต่เป็นอนาคตของมนุษยชาติ ที่สร้างโอกาสมหาศาล ใครก็ตามที่เป็นผู้นำด้าน AI จะเป็นผู้นำโลกในอนาคต และรัสเซียต้องรีบพัฒนาตัวเองในเรื่องนี้เพื่อไม่ให้กลายเป็นชาติที่ล้าหลังหรือตกขบวนในอนาคต” นอกจากนี้ จีนได้กำหนดยุทธศาสตร์ “Made in China 2025” เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมในจีนให้เข้าสู่ยุค 4.0 และประกาศแผนการเป็นผู้นำด้าน AI ภายในปี 2030 ภายใต้งบประมาณ 5 ล้านล้านบาท เกาหลีใต้ใช้งบประมาณ 860 ล้านดอลลาร์ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ “Intelligence Information Society” ญี่ปุ่นลงทุนภายใต้โครงการ “Connected Industries” ด้วยงบประมาณ 720 ล้านดอลลาร์ ได้วันดำเนินยุทธศาสตร์ AI Taiwan ใช้งบประมาณ 338 ล้านดอลลาร์ และสิงคโปร์มียุทธศาสตร์ AI Singapore ใช้งบลงทุน 112 ล้านดอลลาร์ สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของ AI ในการเป็นเทคโนโลยีสำคัญของโลกยุคปัจจุบัน รวมทั้งความสำคัญของ AI กับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกด้วย

สำหรับภาคอุตสาหกรรมไทย ภายใต้แนวคิด Thailand 4.0 AI ถือเป็นหนึ่งเทคโนโลยีจำเป็นในยุคนี้ หลายองค์กรตื่นตัวในการนำเทคโนโลยี AI มาใช้ เริ่มจากนวัตกรรมการหุ่นยนต์และแขนกลอุตสาหกรรมใช้ร่วมกับคอมพิวเตอร์เพื่อควบคุมการสั่งการ มุ่งสู่การใช้แรงงานหุ่นยนต์แทนแรงงานคน ซึ่งหุ่นยนต์หรือ robotic จัดเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุน การยืดอายุการทำงานของเครื่องจักรต่าง ๆ รวมทั้งควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นตัวเชื่อมที่จะก้าวสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 และขับเคลื่อน Thailand 4.0 อย่างแท้จริง

อย่างไรก็ดีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งเทคโนโลยี AI ก็ส่งผลกระทบทางลบได้เช่นกัน ในอนาคต AI อาจทำให้คนตกงานมากขึ้นจากการเข้ามาแทนที่ของหุ่นยนต์ และระบบคอมพิวเตอร์ เช่น คนงานในโรงงาน พนักงานขับรถ คนงานในร้านค้า ในมุมของโลกไซเบอร์ AI อาจเป็นเครื่องมือในการโจรกรรมข้อมูลต่าง ๆ หรือการแก้ไขข้อมูลใน software ที่ทำให้เกิดความเปราะบาง ผิดพลาด ที่จะส่งผลกระทบต่อชีวิตและธุรกิจได้ ประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ จึงต้องการที่จะเป็นผู้นำเทคโนโลยี AI เพราะจะมีขีดความสามารถในการกำหนดทิศทางของ AI ในอนาคต รวมทั้งสามารถจำกัดการใช้ AI ให้กับประเทศที่ล้าหลังกว่าได้ด้วย การปรับตัวของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ เพื่อรองรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาและรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจึงมีความจำเป็น ทั้งด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม รวมทั้งประชาชนและเยาวชนเพื่อให้สามารถใช้ AI ประกอบการดำรงชีวิตให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สิ่งแวดล้อม

ปัจจัยสำคัญต่อขีดความสามารถในการแข่งขัน

สุพรรณ ไชยะเสวี

ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม

สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ทั้งของโลกและของประเทศไทย กำลังเผชิญกับปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายลงอย่างมาก ความลึกหรือของทรัพยากรและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมอยู่ในขั้นวิกฤต ในช่วงการพัฒนาที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการบุกรุกป่าทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลง สถานการณ์น้ำและภัยแล้ง สาเหตุหลักจากสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงและขาดป่าไม้ ทำให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างน้ำท่วม แผ่นดินไหว สึนามิ โคลนถล่ม ปัญหามลพิษต่าง ๆ เป็นต้น ในที่สุดปัญหาที่เกิดขึ้นก็จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์เอง จึงเป็นสิ่งที่กระตุ้นเตือนให้ประเทศต่าง ๆ ต้องรีบดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน รวมทั้งกำหนดมาตรการในการป้องกันสิ่งแวดล้อมเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเพิ่มมากขึ้นอีก ตลอดถึงการร่วมมือกันในการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ดังนั้น การขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจเติบโตควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ด้วยการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ทุกภาคส่วนต้องปรับตัวเพื่อรองรับการรักษาความสมดุลที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาของสหประชาชาติ (UN) ที่มีการให้คำมั่นว่าจะร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDGs ในปี 2030

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยที่ผ่านมามีต้องยอมรับว่าประเทศไทยมุ่งไปให้ความสำคัญกับการกระตุ้นเศรษฐกิจ และวัดผลที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) เป็นหลัก จนลืมนึกไปว่าการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจมากเกินไปเป็นตัวหนุนให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มากขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาเศรษฐกิจไทยเติบโตและขับเคลื่อนด้วยการมุ่งเน้นการผลิตสินค้าจำนวนมากเพื่อส่งออก โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเท่าที่ควร ซึ่งความเชื่อมโยงของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเหล่านี้ ทำให้การประเมินเรื่องขีดความสามารถในการแข่งขันของ International Institute for Management Development (IMD) จึงให้น้ำหนักกับการจัดการสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ สุขภาวะ เป็นเกณฑ์สำคัญในการวัดผล

หากพิจารณาข้อมูลทาง IMD ประเมินขีดความสามารถทางด้านการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของไทย ในปี 2561 พบว่า ไทยถูกลดอันดับลงเล็กน้อยจากอันดับที่ 57 มาอยู่ที่ 58 แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะเป็นการลดลงเพียงเล็กน้อยก็ควรต้องมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น เพราะไทยนั้นยังถือว่าอยู่ในกลุ่มท้าย ๆ ในเรื่องของการจัดการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเลยทีเดียว นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาดัชนีสมรรถนะทางสิ่งแวดล้อม EPI หรือ Environmental Performance Index ที่จัดทำขึ้นโดยมหาวิทยาลัยเยล และมหาวิทยาลัยโคลัมเบียของสหรัฐอเมริกา ร่วมกับ World Economic Forum (WEF)

ได้จัดอันดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของไทย ในปี 2561 อยู่ที่อันดับ 121 ของโลก จากทั้งหมด 180 ประเทศ ด้วยคะแนนเพียง 49.88 ซึ่งต่ำกว่าครึ่ง ขณะที่ประเทศลำดับต้น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป มีคะแนนมากกว่า 80 คะแนน โดยดัชนีสมรรถนะทางสิ่งแวดล้อมของไทยในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ในลำดับที่ 5 ประเทศไทยจึงต้องเร่งแก้ไขการบริหารจัดการทางด้านสภาพแวดล้อมและสุขอนามัยด้วยการร่วมมือกันทุกภาคส่วน เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ ซึ่งจะช่วยให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสามารถปรับอันดับดีขึ้นได้

ตารางแสดงดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิกอาเซียน พ.ศ. 2561

ประเทศ	อันดับโลก	อันดับในอาเซียน	ผลการคำนวณ
Singapore	49	1	64.23
Brunei Darussalam	53	2	63.57
Malaysia	75	3	59.22
Philippines	82	4	57.65
Thailand	121	5	49.88
Viet Nam	132	6	46.96
Indonesia	133	7	46.92
Myanmar	138	8	45.32
Cambodia	150	9	43.23
Laos	153	10	42.94

ที่มา : Environmental Performance Index 2018

หมายเหตุ : ค่าสูงสุดของโลก คือ Switzerland เท่ากับ 87.42 และค่าต่ำสุดของโลก คือ Burundi เท่ากับ 27.43

สำหรับสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้มีการดำเนินงานที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งแวดล้อมในระยะที่ผ่านมาและในปี 2561 ที่จะช่วยยกระดับและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยมีการดำเนินงานร่วมกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม ในฐานะที่กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักร่วมขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เรื่อง การขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 9 : อุตสาหกรรม นวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน (เป้าประสงค์ที่ 9.4 ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและปรับปรุงอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและการใช้เทคโนโลยีและกระบวนการทางอุตสาหกรรมที่สะอาดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยทุกประเทศดำเนินการตามขีดความสามารถของแต่ละประเทศ ภายในปี 2030) โดยรายงานผลต่อคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน อีกทั้งได้ร่วมการดำเนินงานกับสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในคณะทำงานจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกและมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจก ภาคกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์และ ภาคของเสีย การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจก สาขาการจัดการของเสียชุมชน และการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานต่าง ๆ กับหน่วยงานภายในกระทรวงอุตสาหกรรม เช่น คณะกรรมการกำกับและดูแลโครงการ GEF UNIDO Cleantech Programme for SMEs in Thailand ภายใต้การดูแลของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม คณะทำงานพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน ภายใต้คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรม และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานทั้งหมดนี้ จะมีส่วนช่วยผลักดันและขับเคลื่อนการยกระดับและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและจะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

การปกป้องและการจัดการสิ่งแวดล้อมในประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ศูนย์ข้อมูลชาวอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์

แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

Thailand Management Association (TMA)

2018 Environmental Performance Index

2018 Yale Center for Environment Law and Policy

Part 4

ส่วนที่ 4

ทิศทางอุตสาหกรรมไทยกับความท้าทาย ในอนาคต

- ก้าวต่อไปของอุตสาหกรรมระบบราง
- การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)
- Big Data Business Challenge
- ยกระดับผลิตภาพและระบบอัตโนมัติของภาคการผลิตและบริการไทยด้วย Digital Industrial Transformation Platform
- บทบาทของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียน ปี 2562

ก้าวต่อไป ของอุตสาหกรรม ระบบราง

นโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1

ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งของไทย ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) มีการลงทุนเพื่อสร้างระบบคมนาคมขนส่งทางราง ประกอบไปด้วย

- (1) รถไฟความเร็วสูง 4 เส้นทาง รวมระยะทาง 2,132 กิโลเมตร
- (2) รถไฟฟ้าขนส่งมวลชนในเขตกรุงเทพและปริมณฑล รวมระยะทาง 595 กิโลเมตร
- (3) รถไฟทางคู่และเส้นทางสายใหม่ รวมระยะทาง 3,157 กิโลเมตร
- (4) การพัฒนาการขนส่งในภูมิภาค รวมระยะทาง 312.80 กิโลเมตร คิดเป็นมูลค่าเงินลงทุนกว่า 1.5 ล้านล้านบาท ส่งผลให้ในอนาคตระยะเวลาประมาณ 20 ปี คาดว่าจะมีความต้องการตู้รถไฟและรถไฟฟ้ากว่า 11,500 ตู้ ซึ่งเพียงพอต่อการตั้งโรงงานผลิตและประกอบรถไฟและรถไฟฟ้าในประเทศ

ในส่วนของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้ดำเนินโครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในประเทศไทย 2 ฉบับ ซึ่งเป็นการศึกษาความต้องการรถไฟในอนาคต ความเป็นไปได้ในการส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนในประเทศ โครงสร้างต้นทุนการผลิต การศึกษาความเป็นไปได้ในเชิงธุรกิจ และรูปแบบที่เหมาะสมในการดำเนินการ รวมทั้งประเมินศักยภาพของผู้ประกอบการไทยในงานระบบรางต่าง ๆ ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนาอุตสาหกรรมรถไฟและรถไฟฟ้าในประเทศ แต่ทั้งนี้การลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตระบบขนส่งมวลชนทางรางเป็นโครงการลงทุนขนาดใหญ่ ภาครัฐจำเป็นต้องให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง อีกทั้งผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไทยในปัจจุบันมีศักยภาพสูงและพร้อมผลิตชิ้นส่วนและส่วนประกอบของตัวรถไฟไฟฟ้าได้ทันที คือ อุปกรณ์ตกแต่งภายในและภายนอก ระบบปรับอากาศและระบายอากาศ ระบบผลิตและจ่ายลม ระบบไฟฟ้าและระบบจ่ายไฟ นอกจากนี้ยังมีชิ้นส่วนรถไฟและรถไฟฟ้าที่ผู้ประกอบการมีศักยภาพ หากได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ได้แก่ โครงสร้างหลัก ตู้โดยสาร ห้องควบคุม โบกี้ ระบบห้ามล้อ อุปกรณ์เชื่อมต่อโดยสาร ระบบขับเคลื่อน ระบบส่องสว่างของรถ ระบบสื่อสารและเฝ้าสังเกตการณ์ และระบบควบคุมและอาณัติสัญญาณ

สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมการขนส่งทางรางและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในต่างประเทศ คือ จีน เกาหลีใต้ มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา และอินเดีย นั้น รัฐบาลกำหนดเงื่อนไขการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะเดียวกัน คือ กำหนดให้ผู้ขายต้องตั้งโรงงานผลิตและประกอบรถไฟและรถไฟฟ้า รวมทั้งระบบควบคุมที่เกี่ยวข้องในประเทศ กำหนดให้ต้องใช้ชิ้นส่วนในประเทศ (Local content) และมีการถ่ายทอดเทคโนโลยี ดังนี้

จีน

- ◎ กำหนดให้มีการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ (Local Content) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
- ◎ กำหนดให้บริษัทเจ้าของเทคโนโลยีร่วมลงทุนกับบริษัทในประเทศจีน
- ◎ รัฐบาลจีนลงทุนก่อสร้างโรงงานประกอบในเมือง Puzhen และส่งช่างจำนวน 150 คน ไปฝึกอบรม ณ ประเทศเจ้าของเทคโนโลยี เป็นเวลา 30 เดือน รวมถึงกำหนดให้ที่วิศวกรจากต่างประเทศ มาช่วยยกระดับปรับปรุงมาตรฐานการผลิตให้เทียบเท่ามาตรฐานยุโรป
- ◎ รัฐบาลจีนซื้อลิขสิทธิ์การผลิตและเทคโนโลยีรถไฟ จากผู้ผลิตรถไฟ (Siemens)

เกาหลีใต้

- ◎ กำหนดให้มีการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ (Local Content) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ภายใน 3 ปีแรก โดยจะต้องถ่ายทอดเทคโนโลยีให้วิศวกรเกาหลีทั้งหมดและใช้ผลิตภัณฑ์ในประเทศร้อยละ 100 ภายใน 8 ปี
- ◎ กำหนดให้ต้องมีการประกอบรถไฟ ขั้นสุดท้ายในประเทศ
- ◎ จัดตั้งองค์กร Korea High-speed Rail Construction Authority เพื่อทำหน้าที่บริหารการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยจับคู่เอกชนเกาหลีที่มีศักยภาพกับบริษัทผู้ผลิตรถไฟที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยี เช่น บริษัท Hyundai เรียนรู้และรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการสร้างตู้รถไฟและให้บริษัท Daewoo เข้าเรียนรู้และรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีระบบขับเคลื่อนไฟฟ้า
- ◎ จัดตั้ง Korea Railroad Research Institute (KRRRI) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีรถไฟ

มาเลเซีย

- ◎ รัฐบาลสนับสนุนให้บริษัทผลิตรถไฟฟ้าของประเทศจีนสร้างโรงประกอบและซ่อมบำรุงในปี 2556 เพื่อเป็นศูนย์กลางการผลิตและซ่อมบำรุงรถไฟฟ้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยใน TOR กำหนดให้มีความร่วมมือด้านเทคโนโลยีระบบรางและการฝึกอบรมบุคลากร
- ◎ กำหนดให้มีการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ (Local Content) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
- ◎ จัดตั้งสถาบัน Malaysian Railway ที่คอยให้บริการและคำปรึกษาด้านเทคโนโลยีกับเอกชนผู้เดินรถทุกราย

สหรัฐอเมริกา

- ◎ ข้อกำหนด Buy America Requirements กำหนดให้รถบัสนและรถไฟ (rolling stock) ต้องมีการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ (Local Content) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 (ไม่รวมแรงงาน)
- ◎ กำหนดให้ต้องมีการประกอบรถไฟ ขั้นสุดท้ายในประเทศ

อินเดีย

- ◎ มีหน่วยงานในการกำหนดแบบกลางของรถไฟ ที่ใช้ร่วมกันทุกสาย
- ◎ บริษัท Bharat Earth Movers Limited ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของประเทศอินเดีย ได้รับสัมปทานผลิตตู้รถไฟ มีการร่วมทุนกับบริษัทผู้ผลิตรถไฟฟ้า เช่น Hyundai Rotem และ Mitsubishi Group เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในส่วนที่บริษัทท้องถิ่นยังไม่สามารถทำได้

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

ดังนั้น ในคราวประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2562 ซึ่งมี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเป็นประธานได้เห็นชอบให้มีการปรับปรุงประเภทกิจการผลิต และ/หรือ ช่อมรดไฟ ชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์สำหรับระบบราง โดยสามารถยื่นคำขอรับการส่งเสริมการลงทุนได้ตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2564 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ประเภทกิจการ	เงื่อนไข	สิทธิประโยชน์
กิจการผลิตขบวนรถ และ/หรือ ตู้รถ เช่น ตู้รถโดยสาร ตู้สินค้า เป็นต้น ที่มีการออกแบบทางวิศวกรรม	- จะต้องมีการขึ้นตอนการออกแบบทางวิศวกรรม - จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล หรือข้อกำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	A1 (ยกเว้น CIT 8 ปี ไม่จำกัดวงเงิน)
กิจการผลิตขบวนรถ และ/หรือ ตู้รถ เช่น ตู้รถโดยสาร ตู้สินค้า เป็นต้น	จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล หรือข้อกำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	A2 (ยกเว้น CIT 8 ปี)
กิจการซ่อมรถไฟ หรือชิ้นส่วน หรืออุปกรณ์สำหรับระบบราง	ต้องมีการซ่อมบำรุงหนัก (Overhaul) และการซ่อมแซม (Repair) ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง	A3 (ยกเว้น CIT 5 ปี)
กิจการผลิตชิ้นส่วนหรือ อุปกรณ์สำหรับระบบราง ได้แก่ โครงสร้างหลัก ตู้โดยสาร ห้องควบคุมรถและอุปกรณ์ โบกี้ ระบบห้ามล้อ อุปกรณ์เชื่อมต่อตู้โดยสาร ระบบปรับอากาศและระบายอากาศ ระบบผลิตและจ่ายลม ระบบประตูโดยสาร ระบบส่องสว่างของรถ ระบบสื่อสารและเฝ้าสังเกตการณ์ ระบบควบคุมและอาณัติสัญญาณ ระบบไฟฟ้าและระบบจ่ายไฟ รางและชิ้นส่วนราง	จะต้องมีขั้นตอนการผลิตตามที่คณะกรรมการเห็นชอบ	A2 (ยกเว้น CIT 8 ปี)

ที่มา : ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ ส.2/2562 เรื่อง การให้การส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมระบบราง

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2562 กระทรวงคมนาคมได้มีการหารือร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เห็นควรให้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ชนะประมูลต้องมีการส่งมอบตู้รถไฟและรถไฟฟ้า รวมทั้งระบบอาณัติสัญญาณ (Signaling System) ที่ผลิตในประเทศทั้งหมด ควบคู่กับการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ (Local Content) ที่มีกระบวนการผลิตที่เป็นสาระสำคัญด้านเทคโนโลยี โดยเริ่มกำหนดเงื่อนไขอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ตามแนวทางการดำเนินงาน กำหนดเวลา และเงื่อนไขการพัฒนาอุตสาหกรรมระบบรางและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง คือ

ภายในปี 2563 การจัดซื้อจัดจ้างระบบขนส่งมวลชนทางรางของภาครัฐทั้งหมด จะกำหนดให้มีการซื้อตู้รถไฟและรถไฟฟ้าจากผู้ผลิตในประเทศหรือบริษัทที่มีแผนจะลงทุนผลิตในประเทศเท่านั้น

ภายในปี 2565 การจัดซื้อจัดจ้างระบบขนส่งมวลชนทางรางของภาครัฐทั้งหมด จะกำหนดให้มีการส่งมอบตู้รถไฟและรถไฟฟ้าที่มีการประกอบขึ้นสุดท้ายในประเทศ

ภายในปี 2567 การจัดซื้อจัดจ้างระบบขนส่งมวลชนทางรางของภาครัฐทั้งหมด จะกำหนดให้ต้องส่งมอบตู้รถไฟและรถไฟฟ้าที่ผลิตในประเทศทั้งหมด โดยใช้ชิ้นส่วนในประเทศ (Local Content) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของราคารถไฟและรถไฟฟ้า

ตั้งแต่ปี 2568 การจัดซื้อจัดจ้างระบบขนส่งมวลชนทางรางของภาครัฐทั้งหมด จะกำหนดให้ต้องส่งมอบตู้รถไฟและรถไฟฟ้า รวมทั้งระบบอาณัติสัญญาณ (Signaling System) ที่ผลิตในประเทศทั้งหมด และต้องมีการผลิตชิ้นส่วนหลักที่เป็นสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) ระบบตัวรถ ประกอบด้วย โครงสร้างหลัก (Car Train main Frame) ตู้โดยสาร (Car Body Main Structure) และห้องควบคุมรถ (Operator's cab)
- 2) ระบบช่วงล่างของโครงสร้างตัวรถ ประกอบด้วย
 - ◎ โบกี้ (Bogie)
 - ◎ ระบบห้ามล้อ (Brake System)
 - ◎ อุปกรณ์เชื่อมต่อตู้โดยสาร (Coupler)
- 3) ระบบขับและควบคุม (Traction and Control System) ประกอบด้วย
 - ◎ ระบบไฟฟ้าและระบบจ่ายไฟ (Electrification & Power Supply System)
 - ◎ ระบบขับเคลื่อน (Traction System)
 - ◎ ระบบสื่อสาร และเฝ้าสังเกตการณ์ (Communication & Monitoring System)
 - ◎ ระบบควบคุมและอาณัติสัญญาณ (Train Control & Signaling System)

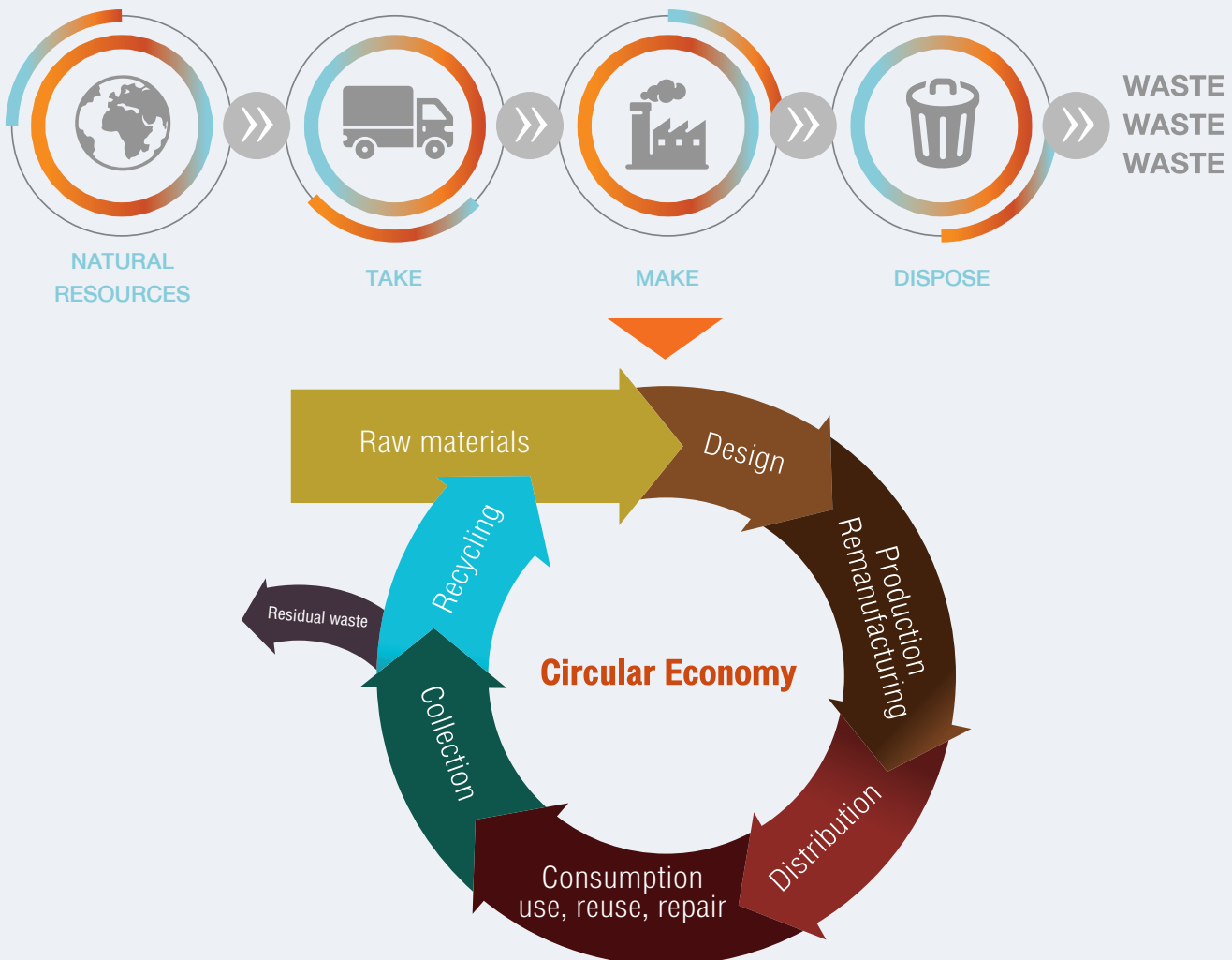
ทั้งนี้ การที่รัฐบาลไทยจะอาศัยโอกาสจากการลงทุนครั้งสำคัญนี้ โดยใช้กลไกการจัดซื้อจัดจ้างแบบมีเงื่อนไขของภาครัฐ ในการสร้างให้เกิดอุตสาหกรรมการผลิตระบบขนส่งมวลชนทางรางและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องอย่างเป็นระบบขึ้นในประเทศไทยเป็นครั้งแรก เป็นการช่วยลดการสูญเสียเงินตราของประเทศไทยเมื่อเทียบกับการนำเข้าตู้รถไฟ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี และการจ้างผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ อีกทั้งจะเป็นการยกระดับความรู้ ความสามารถผู้ประกอบการในประเทศ และยกระดับความรู้ให้กับหน่วยงานเดินรถและซ่อมบำรุง ทำให้สามารถบริหารจัดการ แก้ไขปัญหาการเดินรถและสามารถซ่อมบำรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้สามารถให้บริการเดินรถกับผู้โดยสารได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งสร้างตลาดแรงงานให้กับนักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมระบบรางในอนาคต และที่สำคัญคือ อุตสาหกรรมการผลิตระบบขนส่งมวลชนทางรางและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องเป็นอุตสาหกรรมสนับสนุนที่จะช่วยยกระดับภาคบริการขนส่งและโลจิสติกส์ซึ่งเป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญในการส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานการผลิตของภูมิภาค สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในประเด็นด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันภายใต้การส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตอีกด้วย

การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

การเติบโตของเศรษฐกิจและประชากรโลกอย่างรวดเร็วตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ส่งผลโดยตรงให้การบริโภคและการใช้ทรัพยากรโลกเพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ภายใต้ระบบการผลิตที่พึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติโดยตรง หรือระบบการผลิตทางตรง (Linear Economy) ยิ่งเศรษฐกิจเติบโตขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งต้องใช้ทรัพยากรเพิ่มขึ้นเท่านั้น ขณะที่ทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัด จึงส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากการขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิต อีกทั้งการผลิตและการบริโภคที่เพิ่มขึ้นยังก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และขยะจำนวนมาก จนส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ จึงเป็นความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ประเทศต่าง ๆ ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการเติบโตภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน หรือ Circular Economy ซึ่งหมายถึงเศรษฐกิจที่คุณค่าของวัตถุดิบ ทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ได้รับการรักษาให้คงไว้นานที่สุดและมีการสร้างของเสียที่ต่ำที่สุด

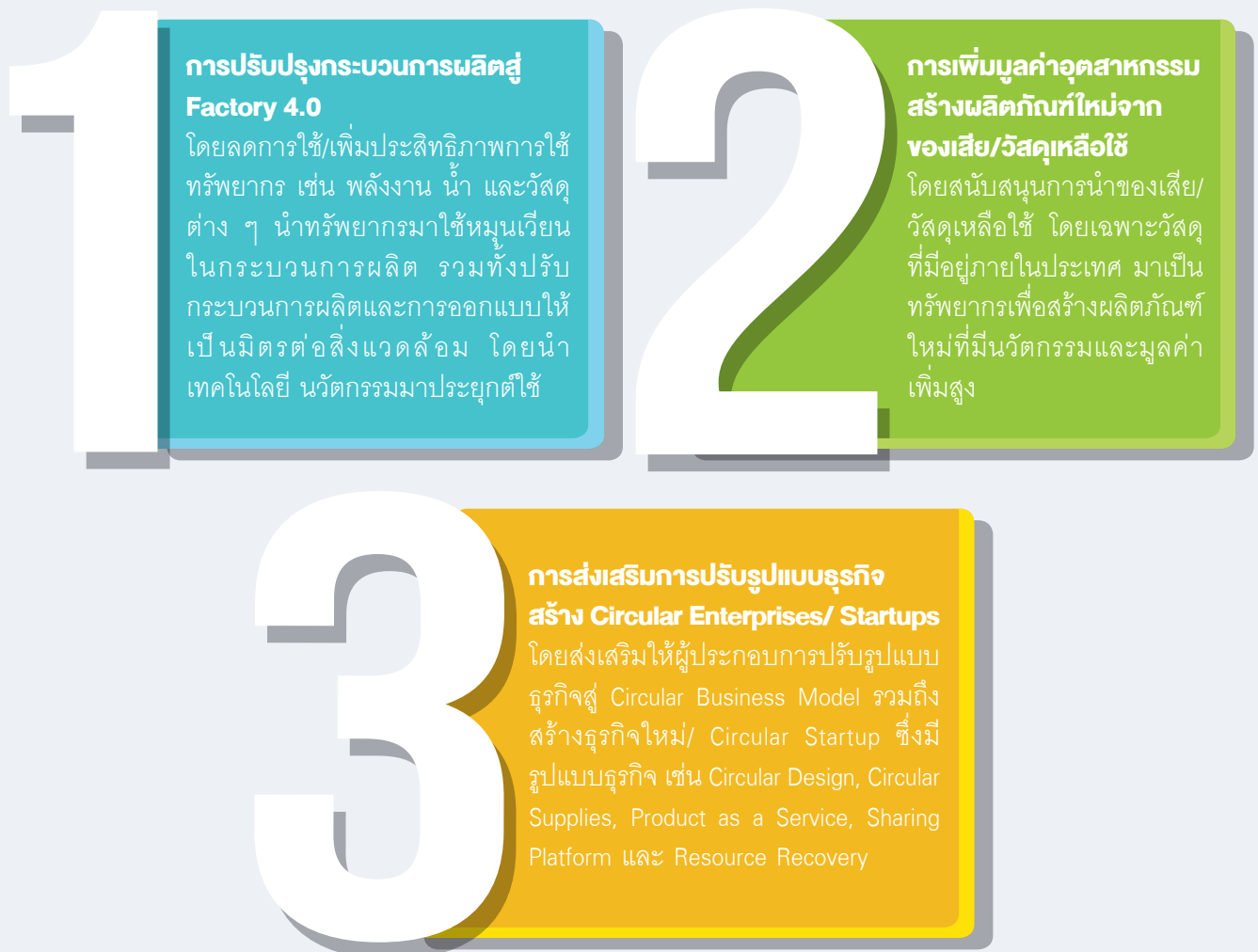
Linear Economy

สำหรับประเทศไทย รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ โดยได้บรรจุประเด็นเรื่องเศรษฐกิจหมุนเวียนไว้ในยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี เพื่อการพัฒนาประเทศที่เน้นความยั่งยืนพร้อมกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ แนวคิดเรื่อง Circular Economy ยังสอดคล้องกับนโยบาย “THAILAND 4.0” ซึ่งรัฐบาลใช้เป็นกรอบในการดำเนินนโยบายพัฒนาประเทศด้วย ทั้งนี้ หากพิจารณาในบริบทของการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน เป็นการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการเติบโตอย่างสมดุลในทุกด้าน ไม่เพียงแต่เฉพาะด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังคำนึงถึงมิติด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ภายใต้วิสัยทัศน์ “Maximize Economic Value & Minimize Environmental Impact” มุ่งเน้นการปรับโครงสร้างการผลิตจากเดิมไปสู่รูปแบบใหม่ที่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดอย่างครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การบริโภค การจัดการของเสีย และการนำวัตถุดิบกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ลดของเสีย และสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจแก่ประเทศ โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ในฐานะหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลรับผิดชอบการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ข้างต้น ครอบคลุมทั้งในด้านการผลิตและการจัดการของเสีย และด้านการบริโภค ดังนี้

ด้านการผลิตและการจัดการของเสีย

จะมุ่งส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการผลิตและการออกแบบที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม ผลการวิจัยพัฒนามาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิต และในส่วนของจัดการของเสีย จะมุ่งเน้นการพัฒนาระบบการจัดการของเสียภาคอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อพร้อมนำเข้าสู่กระบวนการผลิตใหม่ โดยมีแนวทางการดำเนินการ 3 เรื่องหลัก ได้แก่

ด้านการบริโภค

มุ่งเน้นการสร้างตระหนักรู้ การส่งเสริมด้านการตลาดเพื่อกระตุ้นให้เกิดการบริโภคสินค้าและบริการตามแนวคิด Circular ให้มากขึ้น รวมถึงการให้ข้อมูลแก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับคุณสมบัติด้านสิ่งแวดล้อมผ่านฉลากผลิตภัณฑ์ และการกำหนดแนวทางให้ผู้บริโภคคืนสินค้าได้สะดวกหลังหมดอายุการใช้งาน

ทั้งนี้ สศอ. ได้ผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวทางข้างต้น ผ่านกลไกในลักษณะการบูรณาการร่วมกับภาคเอกชน โดยกำหนดเรื่องการพัฒนาอุตสาหกรรมตามแนวคิด Circular Economy ไว้ในขอบเขตการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้นโยบาย Factory 4.0 ที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้ลงนามกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว กระทรวงฯ จะมุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมนำของเสียและวัสดุเหลือใช้มาสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีรีไซเคิลผ่านศูนย์เทคโนโลยีรีไซเคิลแห่งแรกของประเทศไทย (ดำเนินงานโดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) รวมทั้งพิจารณาแก้ไขปัญหาอุปสรรคเพื่ออำนวยความสะดวกให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถนำของเสียและวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น ในขณะที่ ส.อ.ท. จะขับเคลื่อนและขยายผลแนวคิด Circular Economy ไปสู่การปฏิบัติตลอดห่วงโซ่มูลค่าของกระบวนการทางธุรกิจ โดยดำเนินโครงการนำร่อง ทั้งในมิติเชิงสาขาอุตสาหกรรม อาทิ อุตสาหกรรมพลาสติก เหล็ก เกษตรแปรรูป เช่น ผลิตภัณฑ์ยาง และในมิติเชิงพื้นที่ อาทิ โครงการถนนพลาสติกกรีซเคิล จังหวัดระยอง โครงการบางกะดีโมเดล จังหวัดปทุมธานี และโครงการศูนย์อุตสาหกรรมหนึ่งครบวงจร บางปูโมเดล จังหวัดสมุทรปราการ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อเชื่อมโยงแนวคิดและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มุ่งสู่การพัฒนาที่สอดคล้องกับนโยบาย “THAILAND 4.0” ด้วยการสร้างการเติบโตบนฐานนวัตกรรม (Innovative-driven Growth) การเติบโตแบบมีส่วนร่วม (Inclusive Growth) และการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth) ภายใต้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาภาคเอกชน สถาบันการศึกษาวิจัย รวมทั้งผู้บริโภค อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน สอดรับกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ที่ประชาคมโลกร่วมกันกำหนดไว้ในที่ชุด

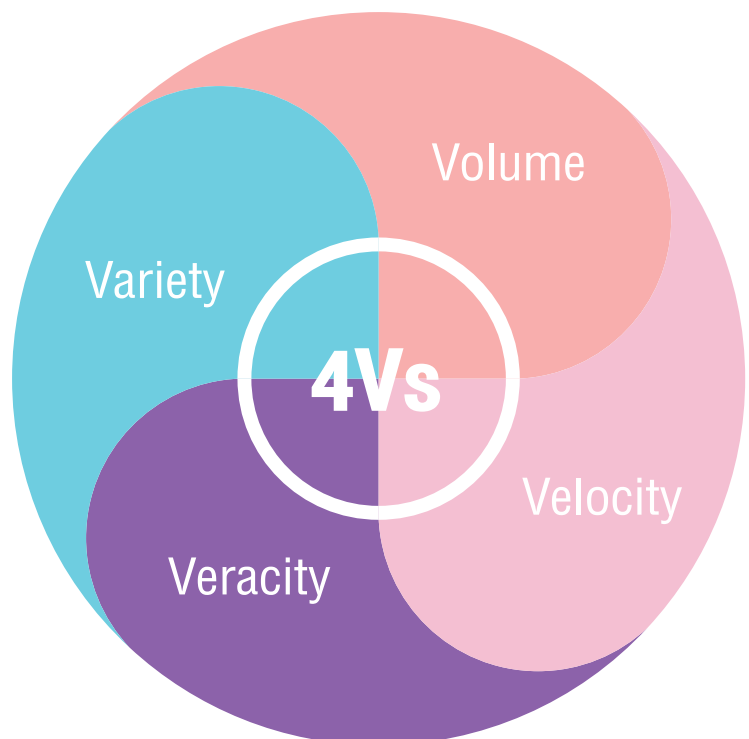
Big Data

Business Challenge

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ปัจจุบันโลกได้มีการพลิกโฉมและก้าวไปสู่การผสมผสานเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้าด้วยกันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก โดยเฉพาะการผนวกเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) กับระบบการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของทุกคน และสามารถเชื่อมต่อกันเป็นเครือข่ายที่มีขนาดใหญ่มาก ซึ่งก่อให้เกิดข้อมูลจำนวนมาก และเมื่อนำมารวมกันจะกลายเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่มีความหลากหลาย และสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ได้ตลอดเวลา Big Data จึงมีความสำคัญที่ทุกคนจะต้องตระหนักและสามารถใช้ข้อมูลเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมไปสู่ยุค 4.0

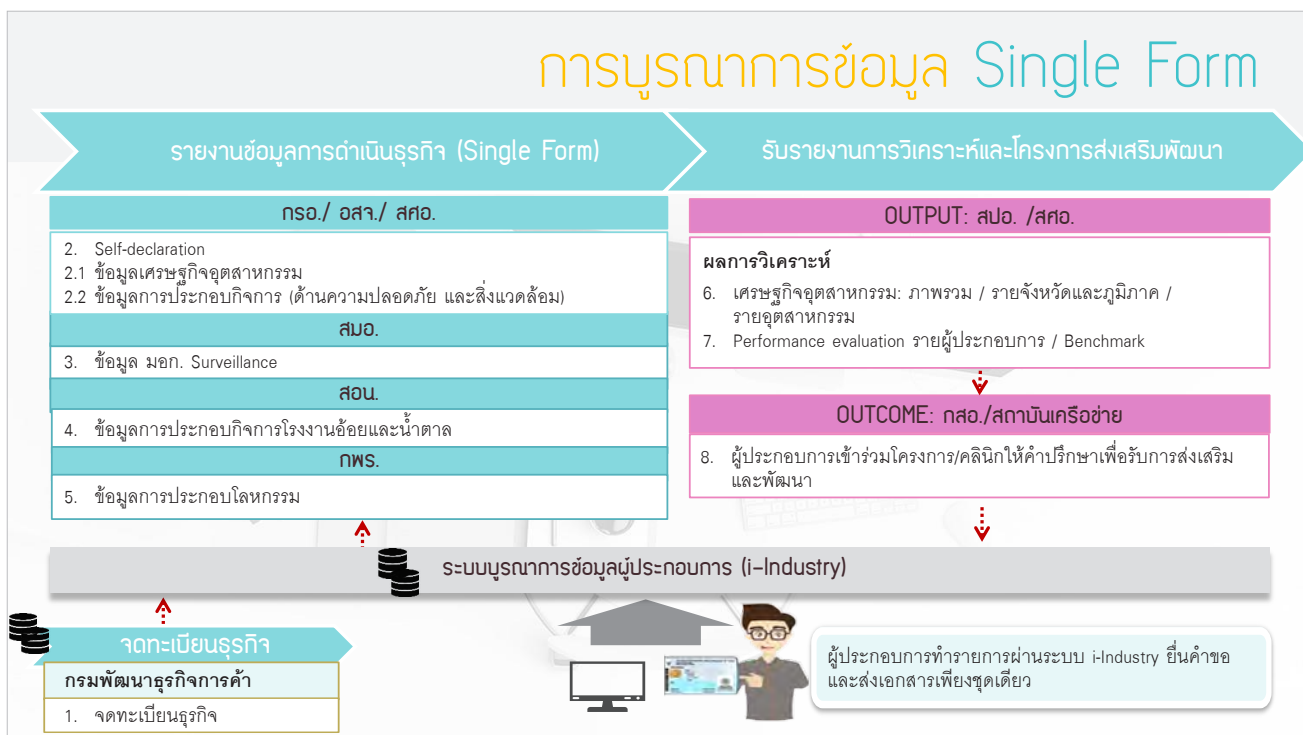
จากนิยามของ Big Data หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลที่มีลักษณะสำคัญ 4 ลักษณะที่เรียกว่า 4Vs อันประกอบด้วย Volume Velocity Variety และ Veracity สำหรับ Volume หมายถึงข้อมูลที่มีปริมาณมากเกินกว่าที่ระบบจะรองรับได้ ส่วน Velocity นั้นหมายถึงข้อมูลนั้นมีการเปลี่ยนแปลงแบบ Real-time V ตัวที่ 3 Variety หมายถึงข้อมูลที่มีรูปแบบที่หลากหลาย และสุดท้าย Veracity หมายถึงข้อมูลที่มีความคลุมเครือซึ่งเกิดจากการที่ข้อมูลได้มาจากหลายช่องทาง เป็นที่ทราบกันดีว่า Big Data จะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อนำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์เพื่อดึงข้อมูลเชิงลึก (Insights) มาใช้ให้เป็นประโยชน์

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) จึงได้เร่งสร้างแพลตฟอร์ม Big Data ให้เกิดขึ้นในภาคอุตสาหกรรม เพื่อเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงกระบวนการติดตามข้อมูลสถานการณ์อุตสาหกรรมให้รวดเร็วทันเวลา (Real Time) รวมถึงมีการแสดงผลในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและหลากหลายมิติ ประกอบด้วย 3 เครื่องมือ คือ

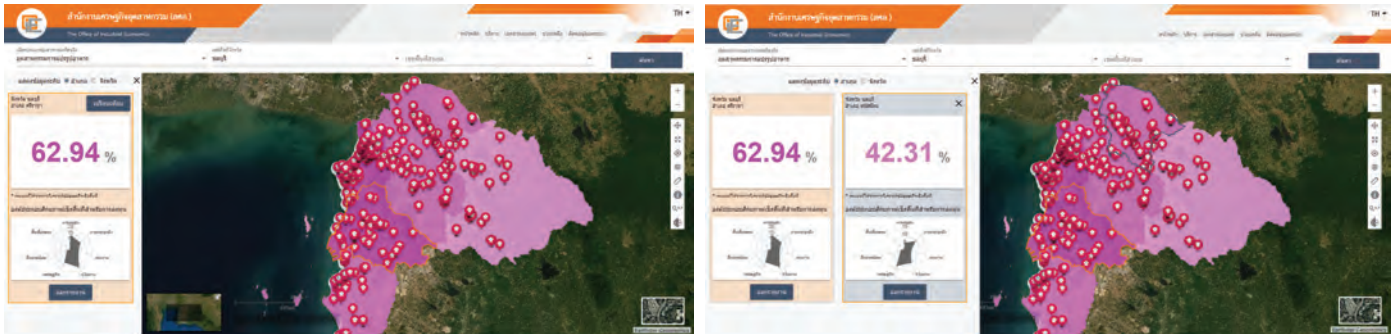
1. s:UU Single Form

เป็นการพัฒนารูปแบบการรายงานข้อมูลการประกอบกิจการของทุกหน่วยงานในกระทรวงอุตสาหกรรมให้เป็นรูปแบบเดียวกัน โดยอยู่บนระบบ i-Industry ของกระทรวง และออนไลน์อยู่บน Cloud ซึ่งเป็นระบบที่จะช่วยลดภาระหรือความซ้ำซ้อนในการรายงานข้อมูลของผู้ประกอบการลงได้ นอกจากนี้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงระบบการให้บริการและการรายงานข้อมูลต่าง ๆ ได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านระบบ Internet ทั้งนี้ ข้อมูลทั้งหมดจะจัดเก็บเป็น Big Data ของภาคอุตสาหกรรมที่จะมีการประมวลผลวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้อย่างทันทั่วถึง และติดตามระดับการพัฒนาของภาคอุตสาหกรรม เช่น ด้านผลิตภาพการผลิต (Total Factor Productivity : TFP) ด้านมาตรฐาน ด้านนวัตกรรม ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการจัดทำนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการที่ให้อข้อมูลผ่านระบบ Single Form จะได้รับประโยชน์จาก Big Data ของภาคอุตสาหกรรมนี้ด้วย โดยสามารถเข้าใช้ข้อมูลสำหรับการเปรียบเทียบ (Benchmark) กับตนเอง หรือเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย/Best Practice ในสาขาอุตสาหกรรม/ภาพรวมอุตสาหกรรม/รายพื้นที่นั้น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองต่อไปได้อีกด้วย การพัฒนาระบบ Single Form คาดว่าจะให้ผู้ประกอบการสามารถทดลองเข้ามาใช้งานได้ภายในปี 2562 นี้

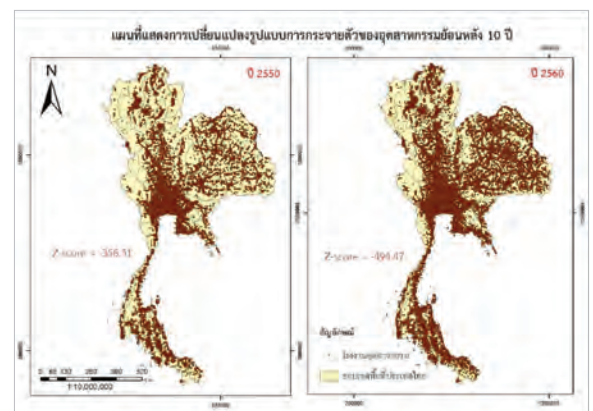
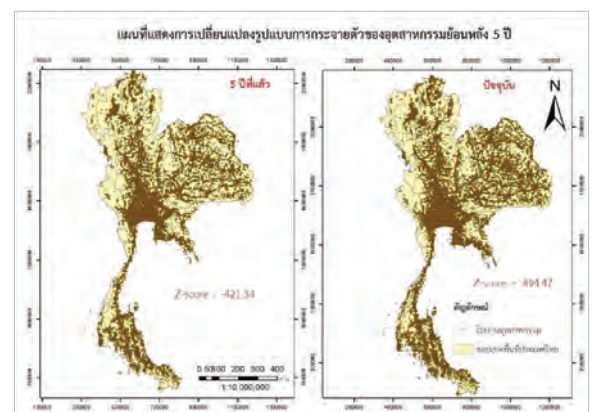
ระบบ GIS ที่พัฒนาเพื่อการวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเป็นระบบที่พัฒนาในรูปแบบของ Responsive Web Application รองรับการแสดงผลบนอุปกรณ์ Smart Devices ได้ โดยมีฟังก์ชันการวิเคราะห์พื้นที่ที่มีศักยภาพที่นำเสนอและสรุปข้อมูลในภาพรวมในมุมมองเชิงพื้นที่ ด้วยการแสดงแผนที่ตามจังหวัดหรืออำเภอตามเงื่อนไขการค้นหา และแสดงข้อมูลศักยภาพรวมถึงกราฟปัจจัย ทั้งนี้สามารถใช้งานระบบ GIS ดังกล่าวได้ที่ <https://gis.oie.go.th/oiegis/>

นอกจากนั้นยังทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมย้อนหลัง 5 ปี และ 10 ปี ซึ่งพบว่าอุตสาหกรรมไทยมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยมีรูปแบบการกระจายตัวเชิงพื้นที่แบบกระจุกตัว (Cluster Distribution) กล่าวคือ ในบริเวณที่มีการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมมีแนวโน้มที่จะมีความหนาแน่นมากขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

สำหรับแผนในอนาคตนั้น ศสอ.จะนำระบบ GIS ใช้งานการแสดงผลงานผลของการสำรวจข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมรายเดือน (แบบ ร.ง.8) ในรูปแบบเชิงแผนที่ ซึ่งจะสามารถทราบได้ว่าการผลิตสินค้าของประเทศไทยแต่ละชนิดมีการกระจายตัวหรือกระจุกตัวอยู่บริเวณใด แหล่งการผลิตมีความสอดคล้องกับแหล่งวัตถุดิบหรือไม่ และมีเส้นทางการคมนาคมขนส่งสินค้าและวัตถุดิบเพียงพอมากน้อยเพียงใด รวมถึงจะส่งผลต่อต้นทุนการผลิตสินค้าอย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้จะมีความร่วมมือกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมในการแสดงผลของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในแต่ละจังหวัด จำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการรายเดือน

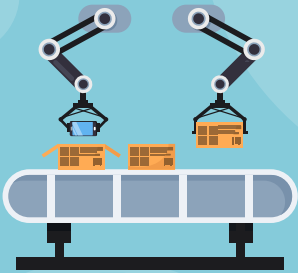
การพัฒนาต่อยอดดังกล่าวเป็นจุดเริ่มต้นที่จะสร้างระบบ Big Data ภาคอุตสาหกรรมให้เกิดขึ้น ในระยะต่อไปจะมีพัฒนาระบบให้มีความทันสมัยของข้อมูลแบบ Real Time และมีการประมวลผลโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) รวมถึงมีการแสดงผลแบบ Individualization เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคอุตสาหกรรมไทย

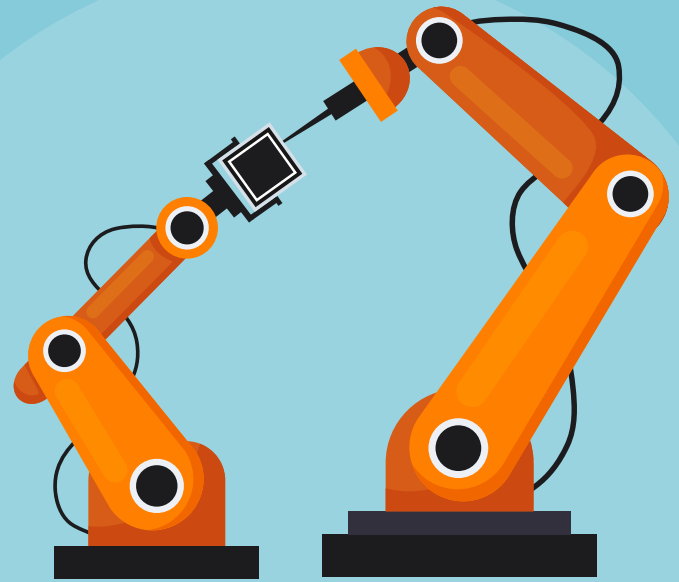
ยกระดับผลิตภาพและระบบอัตโนมัติ ของภาคการผลิตและบริการของไทย

ด้วย Digital Industrial Transformation Platform

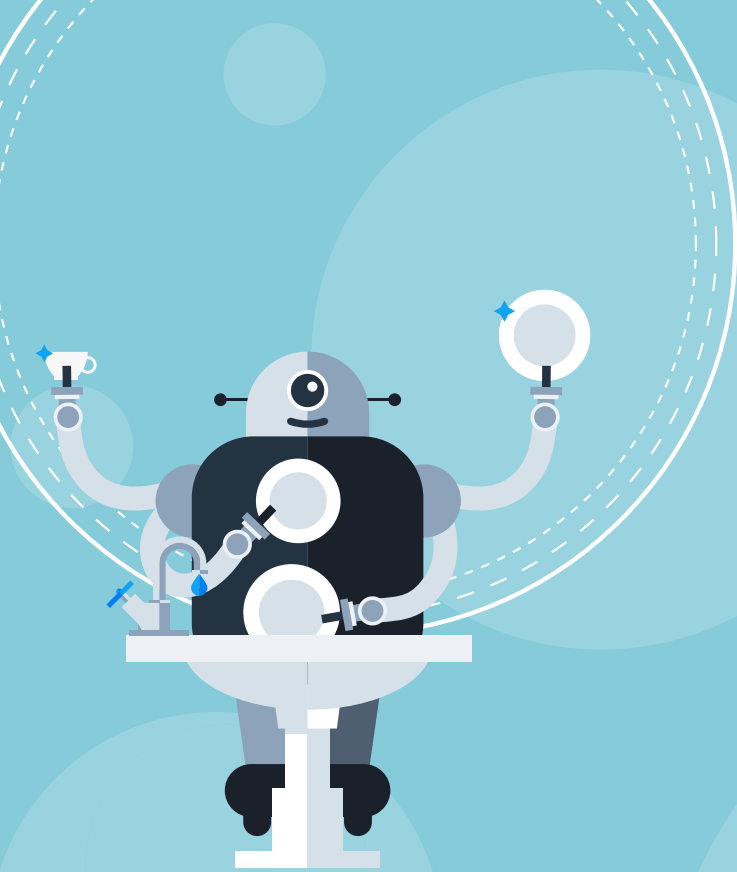
กองนโยบายอุตสาหกรรมสายสาขา 1

ประเทศไทยได้มาถึงจุดเปลี่ยนผ่านของการพัฒนาเศรษฐกิจจากปัจจัยของการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุภายในอีก 3 ปีข้างหน้า การเผชิญกับปัญหาแรงงานดwind และ การเข้ามาแทนที่ของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว รัฐบาลจึงกำหนดให้หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติเป็น 1 ใน 10 อุตสาหกรรมที่จะเป็นเครื่องจักรทางเศรษฐกิจใหม่ พร้อมทั้งมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560 เรื่อง มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ เพื่อผลักดัน การพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าวขึ้น โดยคาดว่าจะสร้าง โอกาสทางเศรษฐกิจและตอบสนองต่อปัญหาของตลาด แรงงานภายในประเทศ สำหรับการดำเนินการตลอดปี 2561 ที่ผ่านมามีความคืบหน้าเป็นลำดับ มาตรการต่าง ๆ ได้ทยอย ออกมาเพื่อแก้ปัญหาและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม อาทิ มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและบริการ ของ BOI เป็นต้น และในปี 2562 จะมีความเข้มข้นใน การขับเคลื่อนมากขึ้นทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมไปสู่ เทคโนโลยี การผลิตสมัยใหม่ การพัฒนาผู้ให้บริการออกแบบ ระบบ (System Integrator: SI) รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยี ต้นแบบ การพัฒนาบุคลากร และการยกระดับองค์กรดำเนินการ หรือศูนย์ความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีหุ่นยนต์และระบบ อัตโนมัติ (CoRE) ให้มีศักยภาพสูงในการเป็นเครือข่ายเพื่อ การพัฒนาคลัสเตอร์หุ่นยนต์ ระบบอัตโนมัติ และปัญญา ประดิษฐ์อย่างครบวงจร ซึ่งมาตรการและการดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยผลักดันให้อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และ ระบบอัตโนมัติของไทยมีความแข็งแกร่งเพิ่มมากขึ้น และเป็น รากฐาน สำคัญของการพัฒนาประเทศในอนาคตได้

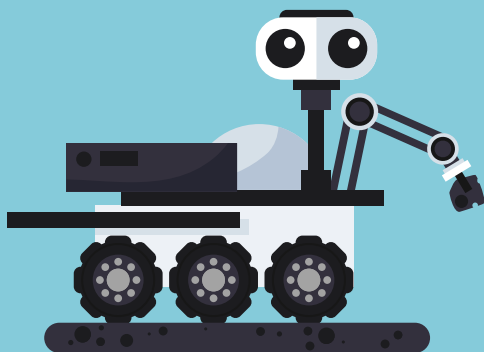

ส่วนหนึ่งในกิจกรรมที่สำคัญคือการริเริ่มระบบหรือ แพลตฟอร์มที่จะช่วยอำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาให้ กับอุตสาหกรรม ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้ร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตร ได้แก่ ศูนย์ความเป็นเลิศ ด้านเทคโนโลยีหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ (CoRE) และ หน่วยงานโรบोटิกส์ เอไอ แอนด์ อินเทลลิเจนท์ โซลูชัน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (RAII-PTT) ในการเริ่มต้น การพัฒนาแพลตฟอร์มผ่านโครงการการพัฒนา Industrial Transformation Platform เชื่อมโยงผู้ประกอบการ ธนาคาร และผู้ให้บริการออกแบบระบบ (System Integrator: SI) พร้อมทั้งรวบรวมมาตรการส่งเสริมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไว้ในจุดเดียว (One Stop Service) เป็นครั้งแรก ซึ่งจะช่วยลด ความเสี่ยงของผู้ประกอบการในการปรับเปลี่ยนระบบ การผลิตสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหุ่นยนต์และระบบ อัตโนมัติ โดยผู้ประกอบการที่สนใจสามารถค้นหาผู้ให้บริการ ออกแบบระบบ (System Integrator: SI) ซึ่งมีคุณสมบัติ

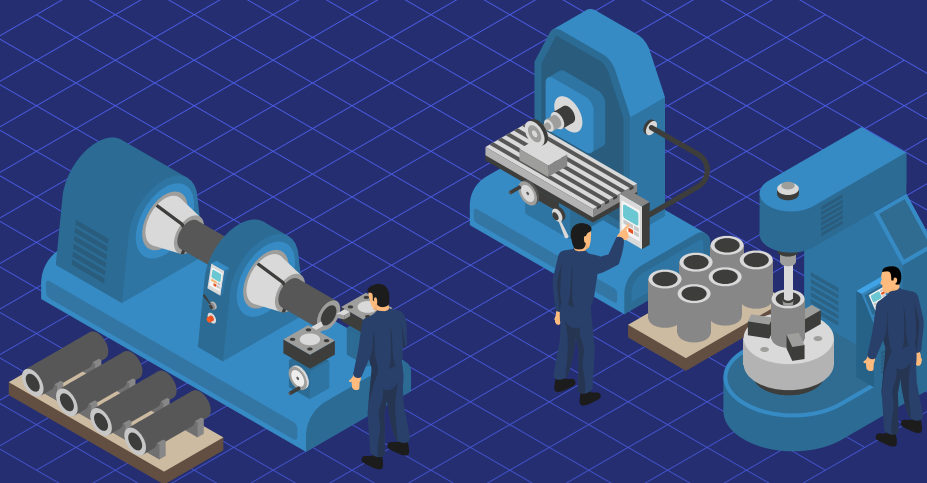
ตรงกับโครงการที่ผู้ประกอบการต้องการปรับปรุงมากที่สุด โดย SI เหล่านั้น ล้วนแต่เป็น SI ที่ผ่านการรับรองจาก CoRE และสมาคมผู้ประกอบการระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ (TARA) นอกจากนั้นระบบจะช่วยประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนใน หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ พร้อมเสนอทางเลือกเทคโนโลยี ที่เหมาะสม และงบประมาณในเบื้องต้นที่ต้องใช้ได้

แพลตฟอร์มยังได้มีการเชื่อมโยงมาตรการสนับสนุน และสิทธิประโยชน์ของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ อย่าง ครบวงจร เช่น การขอรับส่งเสริมการลงทุนของ BOI การขอ สินเชื่อเพื่อซื้อเครื่องจักรจากธนาคารพาณิชย์และการขอรับ บริการจากศูนย์ปฏิรูปอุตสาหกรรมสู่อนาคต (ITC) ของ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูล i-Industry และ Single Form ของกระทรวงอุตสาหกรรมไว้ใน แพลตฟอร์มนี้อีกด้วย

ปัจจุบัน กระทรวงอุตสาหกรรม ได้แต่งตั้ง คณะกรรมการขึ้น เพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มและขับเคลื่อน การดำเนินงานของแพลตฟอร์มให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม แล้ว โดยมี สศอ. CoRE และ RAIL-PTT ร่วมเป็นฝ่ายเลขานุการ และได้มีการเริ่มทดลองการดำเนินการคัดกรองและจับคู่ ระหว่างผู้ประกอบการและผู้ให้บริการออกแบบระบบ (System Integrator: SI) เพื่อทดสอบแนวคิดและกระบวนการดำเนินงาน ของแพลตฟอร์ม พร้อมเปิดตัวครั้งแรกในงาน Manufacturing Expo 2019 (ME 2019) เมื่อเดือนมิถุนายน ก่อนดำเนินการ พัฒนาแพลตฟอร์มเต็มรูปแบบรุ่นแรกให้ผู้ประกอบการ ทดลองใช้บริการได้ภายในปลายปี 2562 ซึ่งเมื่อประกอบกับ มาตรการและกิจกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และ ระบบอัตโนมัติที่เกี่ยวข้อง อาทิ การพัฒนาผู้ให้บริการ ออกแบบระบบ (System Integrator: SI) การเข้าให้คำปรึกษา เพื่อปรับเปลี่ยนระบบการผลิตอย่างเหมาะสม รวมถึง การพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการ จะเป็นการส่งเสริม อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติของไทยให้สามารถ พัฒนาและเติบโตได้อย่างก้าวกระโดด และช่วยสนับสนุนให้ ภาคอุตสาหกรรมมีการพัฒนาอย่างเข้มแข็ง และยั่งยืน ต่อไป

บทบาทของสำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมในช่วงที่ไทยเป็นประธาน อาเซียนปี 2562

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

ในปี 2562 ซึ่งเป็นวาระที่ไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนต่อจากประเทศสิงคโปร์ รัฐบาลไทยได้จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อเตรียมการจัดประชุมสุดยอดอาเซียนและการประชุมที่เกี่ยวข้อง โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นเลขาธิการ และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รวมทั้งปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ โดยได้กำหนดแนวคิดหลักของการจัดประชุมในปี 2562 คือ “Advancing Partnership for Sustainability” หรือ “ร่วมมือร่วมใจก้าวไกลยั่งยืน” ซึ่งประกอบด้วยการประชุมที่ไทยเป็นเจ้าภาพรวมทั้งสิ้นประมาณ 174 รายการ นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการเตรียมการระดับชาติฯ ได้เห็นชอบประเด็นที่จะผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม (Deliverables) ภายใต้เสาเศรษฐกิจรวม 5 เสา โดยหนึ่งในนั้น คือ จอริเริ่มการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมอาเซียนไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 (ASEAN Industrial Transformation to Industry 4.0) ของกระทรวงอุตสาหกรรม (อก.)

แนวทางการขับเคลื่อนอาเซียนไปสู่อุตสาหกรรม 4.0

แนวคิดจอริเริ่มการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมอาเซียนไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ของ อก. เป็นการต่อยอดรายงานการศึกษา เรื่อง การประเมินความพร้อมของอาเซียนต่อการเข้าสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ 4 (Assessment of ASEAN for the Fourth Industrial Revolution: 4IR) ซึ่งจัดทำโดยสำนักเลขาธิการอาเซียน ตามวิสัยทัศน์ของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 30 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2560 ซึ่งเห็นว่าอาเซียนจำเป็นต้องเตรียมพร้อมในการใช้ประโยชน์จากศักยภาพของ 4IR อย่างเต็มที่ในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาค และส่งเสริมการเติบโตอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมในการพัฒนาเศรษฐกิจ และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความมั่นคง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทักษะกำลังคน (Re-Skilled or Up-Skilled) ทั้งนี้ อก. โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) เล็งเห็นว่าอาเซียน โดยเฉพาะสิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย

ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีความพร้อมด้านปัจจัยแวดล้อมในการเข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 ตามผลการประเมินความพร้อมของอาเซียน ควรมีบทบาทในการวางยุทธศาสตร์เพื่อผลักดันให้เกิดการนำ 4IR มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เติบโตอย่างเท่าเทียมกัน โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro Small and Medium Enterprises: MSMEs) และผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการเติบโตแบบก้าวกระโดด (Startup) รวมถึงการพัฒนากำลังคนภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับอุตสาหกรรม 4.0 ดังนั้น สศอ. จึงได้มีแนวคิดที่จะผลักดันจอริเริ่มการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมอาเซียนไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 โดยการกำหนดแผนการดำเนินงาน ดังนี้

(1) แผนการระยะสั้น

คือ การจัดทำปฏิญญา (Declaration) เพื่อประกาศเจตนารมณ์ของประเทศสมาชิกอาเซียนในการปรับเปลี่ยนไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 และจัดการประชุมเอกสาร์ตต์ (Symposium) เพื่อเป็นเวทีสำหรับแลกเปลี่ยนแนวคิด ขอบเขตความร่วมมือ รวมทั้งกลไก และประเด็นคาบเกี่ยวกับเสาอื่น ในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม 4.0 ของอาเซียน รวมไปถึงการกำหนดกรอบการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความร่วมมือระหว่างอาเซียนในการไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 และการใช้ประโยชน์จากอุตสาหกรรม 4.0 ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมของอาเซียน และการพัฒนากำลังคนรองรับการเติบโตของ MSMEs และ Startup โดย สศอ. จะประมวลผลที่ได้จากการจัดประชุมดังกล่าวมาปรับปรุงร่างปฏิญญาว่าด้วยการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมอาเซียนไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 และจัดทำกรอบแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอ

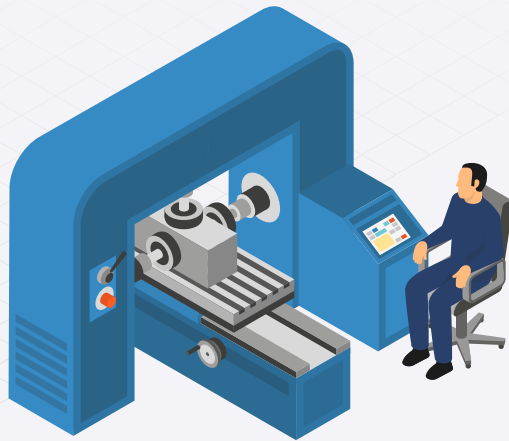
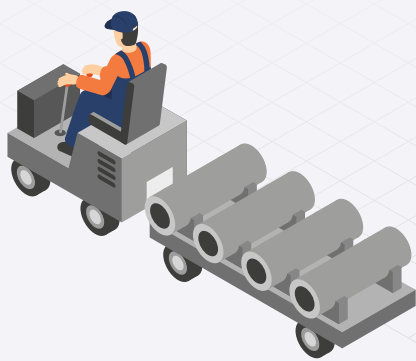
(2) แผนการระยะกลางถึงระยะยาว

ไทยจะผลักดันให้มีการดำเนินการตามแผนที่นำทาง (Roadmap) และการจัดทำแผนปฏิบัติการ ASEAN Industrial Transformation to Industry 4.0 2020-2024 รวมทั้งการจัดตั้งกลไกขับเคลื่อนไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ทั้งในระดับคณะทำงาน (Working Group) ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Officer) และระดับรัฐมนตรี (Minister) เพื่อบูรณาการ

ต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (Senior Economic Officials Meeting: SEOM) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายด้านเศรษฐกิจของอาเซียน เพื่อให้เห็นชอบและผลักดันไปสู่การปฏิบัติ

ทั้งนี้ สศอ. ให้ความสำคัญกับการจัดประชุมเอกสาร์ตต์ และตั้งเป้าให้เกิดการแลกเปลี่ยนแนวคิดและประสบการณ์ในการปรับเปลี่ยนไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน และสถาบันการศึกษา เพื่อนำแนวคิดและองค์ความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในการกำหนดนโยบาย ความร่วมมือ และแนวปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมไทยและอาเซียน โดยการจัดประชุมดังกล่าวกำหนดให้มีขึ้นในช่วงเดือนมิถุนายน 2562 ร่วมกับสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน (ASEAN Business Advisory Council: ASEAN-BAC)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงในด้านอุตสาหกรรมในการขับเคลื่อนการดำเนินการด้านอุตสาหกรรม 4.0 และประเด็นคาบเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง รวมทั้งติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และทันการณ์

ขั้นตอนการดำเนินงานผลักดันข้อริเริ่มของ อก. ในปี 2562

สศอ. ได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ ดังนี้

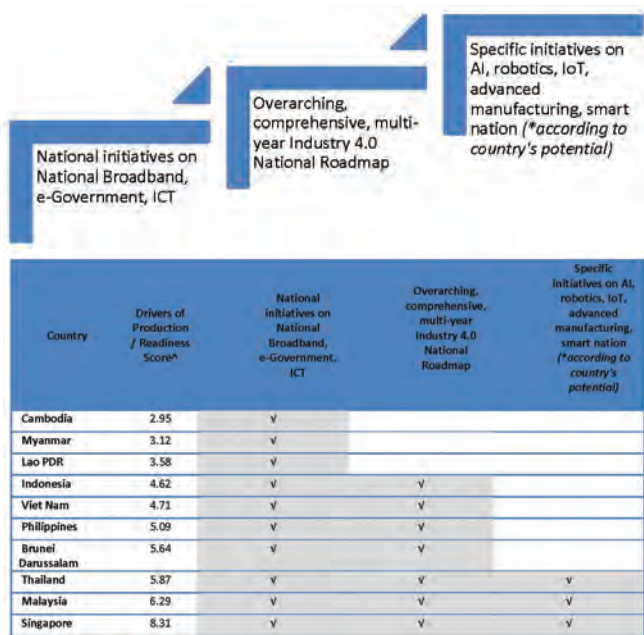
- (1) การจัดทำแนวคิด (Concept Paper) การเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมของอาเซียนไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 เพื่อนำเสนอที่ประชุม SEOM ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ก่อนเวียนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนพิจารณาให้ความเห็น เพื่อนำไปสู่การจัดทำร่างปฏิญญา
- (2) การจัดประชุมเอกสาร์ตต์ในช่วงเดือนมิถุนายน 2562

- (3) การนำเสนอร่างปฏิญญาต่อที่ประชุม SEOM และคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน (HLTF-EI) ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2562 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (Agree) ก่อนนำเสนอคณะมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ให้การรับรอง (Adopt) ในเดือนกันยายน 2562 และนำไปสู่การประกาศ (Issue) ปฏิญญาของผู้นำอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียนช่วงปลายปี 2562

ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับภาคอุตสาหกรรมของไทย

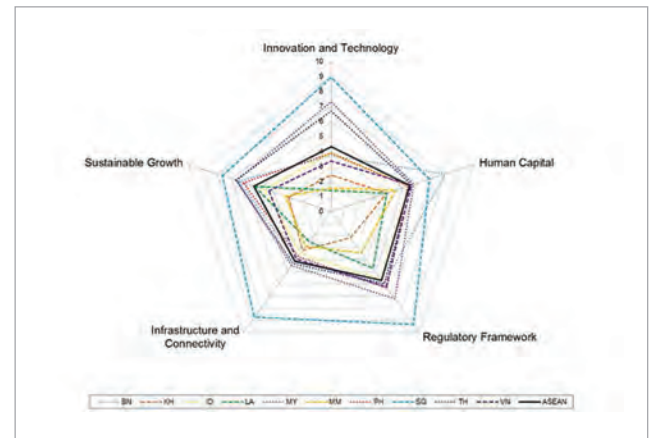
นอกจากการขับเคลื่อนข้อริเริ่มของ อก. ไปสู่การประกาศปฏิญญาของผู้นำอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียน ที่ไทยเป็นเจ้าภาพจะแสดงถึงบทบาทของ อก. ในการผลักดันอุตสาหกรรม 4.0 ในอาเซียนแล้ว ยังเป็นโอกาสให้ไทยใช้เวทีอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแนวคิด นโยบาย องค์ความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับอุตสาหกรรม 4.0 รวมถึงเป็นโอกาสในการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่าง นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ของประเทศสมาชิก

อาเซียนและคู่ภาคีในการใช้ประโยชน์จาก 4IR เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตไปพร้อมกับการสร้างโอกาส ความเท่าเทียม และความเสมอภาค ในการพัฒนาศักยภาพกำลังคน รวมถึงขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย ตลอดจนนำไปสู่การผลักดันนโยบายอุตสาหกรรม และแผนงานที่เกี่ยวข้องของไทยไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรม 4.0 ในระดับภูมิภาคอาเซียน

ตารางผลการประเมินความพร้อมในการเข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 ของประเทศสมาชิกอาเซียน
(ที่มา : สำนักเลขาธิการอาเซียน ปี 2561)

ภาพประกอบบทบาทของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียน 2562

แผนภาพแสดงผลการประเมินศักยภาพความพร้อมของประเทศสมาชิกอาเซียน ในการเข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0
(ที่มา : สำนักเลขาธิการอาเซียน ปี 2561)

เกร็ดความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) มีจุดเริ่มต้นจากสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (The Bangkok Declaration) ประกอบด้วยสมาชิกแรกเริ่ม คือ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ปัจจุบันได้มีประเทศสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไน กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม รวมเป็น 10 ประเทศ โดยประชาคมอาเซียนก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือใน 3 เสาหลัก ได้แก่ (1) เสาการเมืองความมั่นคง (2) เสาเศรษฐกิจ และ (3) เสาสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งตามกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ข้อที่ 32 กำหนดให้รัฐสมาชิกที่ดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนมีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การส่งเสริมและสร้างประโยชน์ รวมถึงความเข้มแข็งของประชาคมอาเซียน จากการริเริ่มทางนโยบาย การประสานงานฉันท์สามัคคี และความร่วมมือ ตลอดจนตอบสนองของต่อประเด็นเร่งด่วน หรือสถานการณ์วิกฤตที่มีผลกระทบต่ออาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพและทันการณ์

Part 5

ข้อมูล Intelligence Unit

- โครงการ Intelligence Unit สศอ.
- โครงการศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลอัจฉริยะด้านการเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม (Productivity)

นโยบายและมาตรการอุตสาหกรรม

- การแก้ไขปัญหอุตสาหกรรมเหล็กระยะสั้นเพื่อก้าวเข้าสู่อุตสาหกรรมเหล็ก 4.0
- การพัฒนาอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์สู่นาคต : ผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร
- ทำน้อย...ได้มาก สร้างขีดความสามารถภาคอุตสาหกรรมไทย
- กรอบแนวทางการจัดทำแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษปี 2562

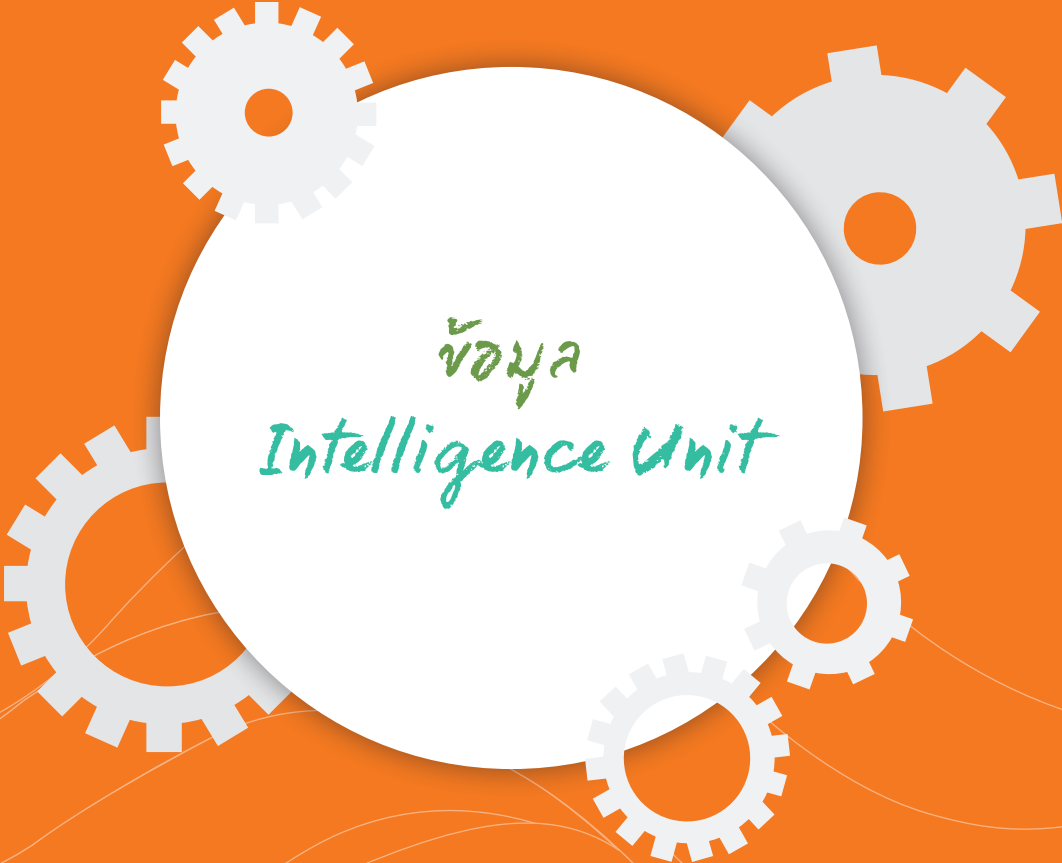
ส่วนที่ 5

ผลงาน โครงการสำคัญของ สศอ. ในรอบปีงบประมาณ 2561

ความร่วมมือระหว่างประเทศ

- การร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม Green Industry Conference (GIC) ครั้งที่ 5: การสานต่อนโยบายอุตสาหกรรมสีเขียวของประเทศไทย
- แผนที่นำทางความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมไทย-ไต้หวัน ระยะ 10 ปี (ปี 2561-2570) (The Roadmap for Industrial Cooperation between Thailand and Taiwan 2018-2027)
- การพัฒนาความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรมกับจีนรายมณฑล : เขตปกครองตนเองกว่างซี (จ้วง)
- แนวทางการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของไทยกับสหรัฐอเมริกาบราซิลและอิหร่าน
- การสร้างเครือข่ายด้านการผลิตกับกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขงด้วยดัชนีอุตสาหกรรม

voya
Intelligence Unit

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สคอ.) โดยกองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้ดำเนินโครงการ Intelligence Unit สคอ. ปี 2561 เพื่อตอบสนองภารกิจของ สคอ. โดยมีเป้าหมายหลักในการติดตาม คาดการณ์และเตือนภัยสถานการณ์ภาคอุตสาหกรรม รวมถึงวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีฐานข้อมูลเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่มีความทันสมัยครบถ้วน สอดคล้องกับภาวะการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ พร้อมทั้งเผยแพร่บริการข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สคอ. รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่สนใจผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ เอกสาร และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เป็นต้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบาย วางแผนและนำไปสู่มาตรการต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างทันต่อวิถี และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศต่อไป

ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ

1

ข้อมูลเศรษฐกิจมหภาค และข้อมูลเศรษฐกิจมหภาคต่างประเทศ

เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ดัชนีราคานำเข้า-ส่งออก ดัชนีความเชื่อมั่นต่างประเทศ เป็นต้น โดยรวบรวมข้อมูลมาจากหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจ เช่น การผลิต การค้าและการลงทุน ที่มี

ความสำคัญในการสะท้อนภาวะเศรษฐกิจโลก ทั้งในส่วนที่เป็นข้อมูลรายวัน รายเดือน รายไตรมาส และรายปี สามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://iiu.oie.go.th> ในหัวข้อข้อมูลเศรษฐกิจ

2

ข่าวเศรษฐกิจอุตสาหกรรมประจำวัน หรือข่าวที่เกี่ยวข้อง (Hot News)

เช่น การเงิน การค้าและการลงทุน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยทำการสรุปข่าวส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ให้กับผู้บริหารของกระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และผู้ที่สมัครรับข่าวสาร เช่น ผู้ประกอบการ นักวิชาการ และผู้ที่สนใจ เป็นต้น โดยมีการเผยแพร่ทุกวันทำการผ่านเว็บไซต์ <http://iiu.oie.go.th> ในหัวข้อข่าวรายวัน

ระบบเตือนเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สามารถส่งสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าให้กับภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงผู้สนใจ เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยระบบเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมจะมีการวิเคราะห์และประมวลผลจากตัวแปรเศรษฐกิจที่มีความสามารถในการชี้แนะเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม (Leading Indicator) ได้แก่

ดัชนีคำสั่งซื้อใหม่ของไทย ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนของไทย ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมของสหรัฐอเมริกา ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจของยูโรโซน และดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคของจีน ทั้งนี้ ระบบดังกล่าวจะส่งสัญญาณเตือนภัยซึ่งแบ่งระดับการเตือนภัยออกเป็น 3 ระดับ คือ ปกติ (สีเขียว) ไม่ปกติในเบื้องต้น (สีเหลือง) และไม่ปกติในระยะรุนแรง (สีแดง) และมีการเผยแพร่เป็นบทวิเคราะห์เตือนภัยทิศทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเป็นประจำทุกเดือนผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่ <http://www.oie.go.th>

3

4

การจัดทำประเด็นทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่น่าสนใจในแวดวงอุตสาหกรรม (Hot Issue)

โดยการวิเคราะห์ วิจัยผลกระทบ และคาดการณ์สถานการณ์ เช่น ประเด็นนโยบายการค้าระหว่างสหรัฐและจีน : ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมของไทย ประเด็นการเตรียมความพร้อมของอุตสาหกรรมภาคเหนือ เพื่อรองรับแนวทางความร่วมมือหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative) ประเด็นของความก้าวหน้า โอกาสและความท้าทายของอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone: SEZ) ทั้ง 3 แห่งที่อยู่ในระเบียบเศรษฐกิจตอนใต้ คือ เขตเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรี เขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว และเขตเศรษฐกิจพิเศษตราด เพื่อเผยแพร่ข้อมูลความรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย เช่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ และผู้สนใจ ในรูปแบบของการจัดเสวนา Morning Talk/Afternoon Talk และเสวนาโต๊ะกลม เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดแนวทาง วางแผน และมาตรการในการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อไป

▲ การเดินทางสำรวจเส้นทางและสำรวจข้อมูลภาคสนามเขตเศรษฐกิจ

◀ งานเสวนา Morning Talk เรื่อง การเตรียมความพร้อมของอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการโครงการ Intelligence Unit สศอ. ปี 2561 ยังมีการดำเนินกิจกรรมการปรับปรุงระบบ Industrial Intelligence Unit – IIU สศอ. เพื่อให้ระบบมีความทันสมัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้สนใจสามารถเข้าไปใช้งานได้โดยตรงที่เว็บไซต์ <http://iiu.oie.go.th> หรือเว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่ <http://www.oie.go.th>

ศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลอัจฉริยะ: ด้านการเพิ่มผลิตภาพของภาคอุตสาหกรรม (Productivity)

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

ความสำคัญของผลิตภาพ (Productivity) กับการพัฒนาอุตสาหกรรม

ในปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เทคโนโลยี โครงสร้างประชากร กฎเกณฑ์ กติกาและมาตรฐานของโลก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันและโอกาสทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น การปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับสากล ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

ผลิตภาพ (Productivity) เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของทุกประเทศ การเพิ่มผลิตภาพในภาคอุตสาหกรรมเป็นแนวคิดในการปรับปรุงและพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อนำไปสู่การผลิตสินค้าและบริการที่ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพหรือเชิงคุณค่าผลิตภาพ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของสังคมที่มีคุณภาพ

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้ดำเนินการพัฒนาศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลอัจฉริยะ ด้านการเพิ่มผลิตภาพของภาคอุตสาหกรรม

(Productivity Intelligence Unit : PIU) ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560

เพื่อรวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้ด้านผลิตภาพเผยแพร่ผ่าน

ทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม

และสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมให้สามารถ

ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม

โดยผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ใน

การดำเนินงานและภารกิจต่าง ๆ

และสามารถปรับตัวเพื่อรองรับ

สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้

อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับ

การดำเนินการในปีงบประมาณ 2561

สศอ. ได้มีการปรับปรุงฐานข้อมูล

ให้มีความเป็นปัจจุบันและ

พัฒนาคุณสมบัติใหม่ ๆ เพิ่มเติม

เพื่อสร้างความน่าสนใจและ

ดึงดูดกลุ่มเป้าหมายให้เข้ามา

ใช้งาน และสามารถพัฒนา

ต่อยอดระบบดังกล่าวให้เกิด

ประโยชน์และมีประสิทธิภาพ

มากยิ่งขึ้น

เทคโนโลยีและองค์ประกอบของศูนย์สารสนเทศ PIU

การแสดงผลหรือ Interface ของศูนย์สารสนเทศ PIU จะมุ่งเน้นในการนำ Big Data มาทำเป็น Data Visualization ซึ่งหมายถึง การนำเสนอข้อมูลเชิงสัญลักษณ์หรือภาพ เพื่อให้สามารถเข้าใจข้อมูลที่ซับซ้อนได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมถึงสามารถสื่อสารผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านโปรแกรม Tableau ซึ่งสามารถเลือกใช้รูปแบบการแสดงผลให้เหมาะสมกับประเภทข้อมูล เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายและอ่านค่าได้อย่างถูกต้อง โดยศูนย์สารสนเทศ PIU ประกอบด้วย 7 ส่วนหลัก ดังนี้

1

Productivity Scanning

บทความ ข่าว หรือเหตุการณ์ที่เชื่อมโยงกับ Productivity และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับอุตสาหกรรม โดยจัดเรียงตาม STEEP (Social Technology Economic Environment Political)

2

Productivity Knowledge

คลังข้อมูลองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลิตภาพ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ เครื่องมือการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity Tools) เช่น การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) การวัดและการเปรียบเทียบ (Benchmarking) การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เป็นต้น กรณีศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการเพิ่มผลผลิตในภาคอุตสาหกรรม (Productivity in Practice) และบทวิเคราะห์สถานการณ์ด้านผลิตภาพ (Productivity Outlook)

3

Productivity Measurement

ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพ นำเสนอตัวชี้วัดด้านผลิตภาพในระดับต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพ (World Competitiveness Data) ข้อมูลดัชนีผลิตภาพของกลุ่มประเทศอาเซียน (Asian Productivity Data) ข้อมูลผลิตภาพในระดับอุตสาหกรรม (Industrial Productivity) ข้อมูลตัวชี้วัดมูลค่าเพิ่มจากการสำรวจระดับการเพิ่มผลผลิตและบรรยากาศการลงทุนในประเทศไทย (Thailand Productivity Data) และข้อมูลระดับธุรกิจ (Business Productivity)

4

Self-Assessment

ระบบประเมินตนเองสำหรับให้ผู้ประกอบการประเมินระดับผลิตภาพของตนเองด้วยชุดตัวชี้วัดผลิตภาพ และตัวชี้วัดทางการเงิน โดยสามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลผลิตภาพในกลุ่มธุรกิจที่ใกล้เคียงกัน

5

Support Project

ระบบรวบรวมโครงการสนับสนุนภาครัฐ โดยจะเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นช่องทางในการค้นหาข้อมูลโครงการหรือมาตรการสนับสนุนที่สอดคล้องกับความต้องการขององค์กร

6

Industry 4.0

ศูนย์กลางความรู้เรื่องอุตสาหกรรม 4.0 ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ องค์ความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรม 4.0 (Industry 4.0 Knowledge) และระบบประเมินระดับพัฒนาการองค์กรตามแนวทางอุตสาหกรรม 4.0 (Industry 4.0 Quick Scan) ภายใต้กรอบการประเมิน 6 ด้าน คือ เทคโนโลยี ทรัพยากรบุคคล กลยุทธ์ การจัดการกระบวนการ ระบบสนับสนุน และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถทราบถึงระดับพัฒนาการของกิจการตนเองเบื้องต้น ซึ่งจะสามารถเตรียมความพร้อมและวางแผนในการปรับปรุงกิจการและพัฒนาศักยภาพองค์กรของตนให้เข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0

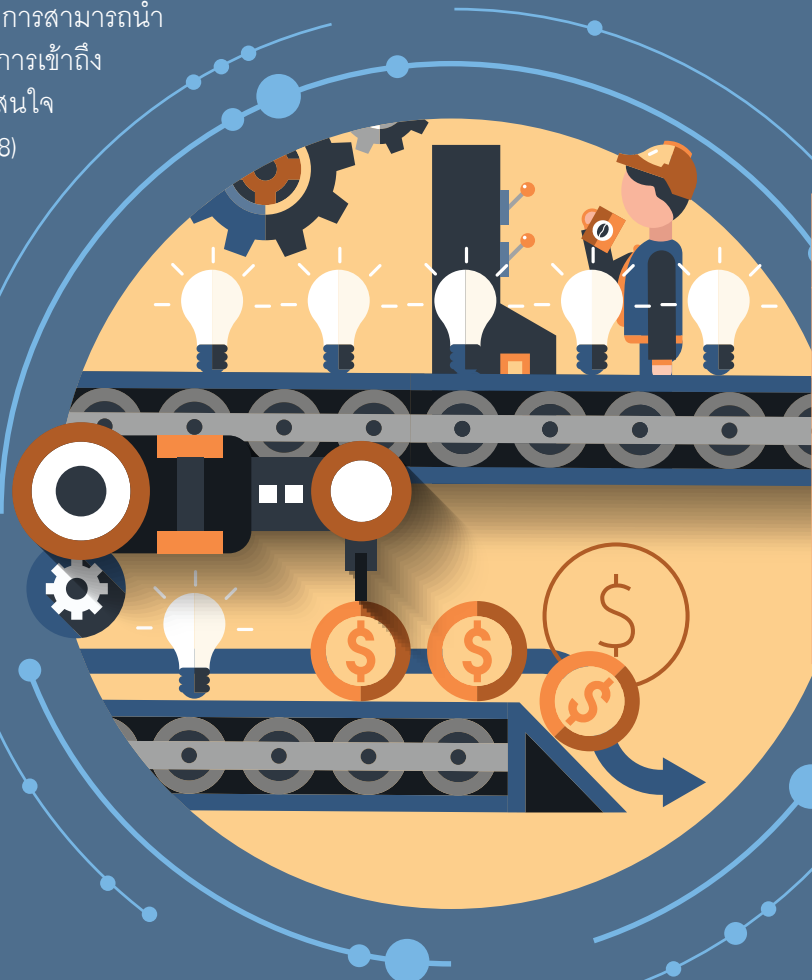
7

Virtual Community

ช่องทางในการสื่อสารออนไลน์ในลักษณะคำถามที่พบบ่อย (FAQ) และระบบแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นบนแพลตฟอร์ม Facebook ซึ่งเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นที่นิยมและง่ายต่อการเข้าถึง เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งให้ผู้ประกอบการและผู้ใช้งานสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันเอง และผู้ประกอบการกับที่ปรึกษาในด้านต่าง ๆ โดยได้จัดแบ่งเป็น 4 ห้องย่อย และมีผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้านเป็นผู้ดูแล (Administrator) ประจำห้อง ได้แก่ ด้านการจัดการธุรกิจ (Business Management) ด้านนวัตกรรม (Innovation) ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (Human Resource Management) และการปรับปรุงผลิตภาพ (Productivity Improvement)

ความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบ

จากการดำเนินโครงการ ในปี 2561 ได้มีการเก็บข้อมูลปริมาณการเข้าใช้งาน PIU ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 21 มิถุนายน 2561 พบว่ามีจำนวนผู้ใช้งาน (Users) เข้ามาใช้งานระบบ PIU สะสมรวม 9,918 ราย และมีแนวโน้มจำนวนผู้เข้าใช้งานมากขึ้นเรื่อย ๆ ผลความพึงพอใจในการใช้งาน PIU พบว่าผู้ใช้งานมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้งานระบบฐานข้อมูลคิดเป็นร้อยละ 82.84 โดยประเด็นที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ความทันสมัยของข้อมูล (ร้อยละ 83.26) รองลงมาเป็นเรื่องการสามารถนำความรู้หรือข้อมูลจาก PIU ไปใช้ประโยชน์ได้ (ร้อยละ 82.53) การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ง่าย (ร้อยละ 81.89) รูปแบบเว็บไซต์น่าสนใจ (ร้อยละ 81.79) ระบบประเมินผลรวดเร็วไม่ติดขัด (ร้อยละ 81.68) และเนื้อหาเข้าใจง่าย 81.37 สำหรับประเด็นที่ผู้ใช้งานแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพและฟังก์ชันการทำงานต่าง ๆ ของ PIU ให้ดีขึ้น คือ ควรพัฒนาข้อมูลให้มีความทันสมัยมากขึ้น พัฒนาระบบให้มีความรวดเร็ว/เสถียร ควรมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น และควรเพิ่มข้อมูลอุตสาหกรรมให้มากขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2562 สศอ. จึงได้มีแผนที่จะพัฒนาระบบ PIU เพิ่มเติม โดยจะเพิ่มพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่ปรึกษาเฉพาะด้าน (Specialized Consultant) เพื่อให้ผู้ประกอบการที่มีความต้องการในการยกระดับองค์กรของตนเองไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 สามารถใช้ในการสืบค้นข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่าย และสามารถเข้าถึงผู้เชี่ยวชาญที่จะมาช่วยในการปรับปรุงพัฒนากิจการของตนเองได้

นโยบายและ
มาตรการต่อต้านการทุจริต

การแก้ไขปัญา

อุตสาหกรรมเหล็กระยะสั้น เพื่อก้าวเข้าสู่อุตสาหกรรมเหล็ก 4.0

นโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1

อุตสาหกรรมเหล็กเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และการจ้างงาน รวมถึงอุตสาหกรรมเหล็กยังมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมต่อเนื่องจำนวนมาก เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ และอุตสาหกรรมเครื่องจักรกล เนื่องจากเหล็กเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน ปัจจุบันภาครัฐบาลมีนโยบายผลักดันภาคอุตสาหกรรมให้ปรับตัวเข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 อุตสาหกรรมเหล็กจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมด้วย

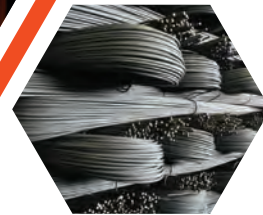
ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมเหล็กมีปัญหาสะสม เริ่มตั้งแต่อุตสาหกรรมเหล็กโลกประสบปัญหา กำลังการผลิตเกินความต้องการบริโภค (Over Supply) การใช้อัตราการผลิตต่ำ (Under Utilization) รวมถึงราคาเหล็กที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้หลายประเทศมีนโยบายปิดโรงงาน หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อรักษาเสถียรภาพการผลิตเหล็กภายในประเทศ สำหรับประเทศไทย อุตสาหกรรมเหล็กก็มีความสะสมเช่นเดียวกัน คือ กำลังการผลิตส่วนเกินและอัตราการใช้กำลังการผลิตต่ำ ไม่สามารถแข่งขันทางด้านราคากับสินค้านำเข้าได้ ทำให้สภาพของอุตสาหกรรมเหล็กไทยอ่อนแอ ขาดความสมดุลในห่วงโซ่อุปทาน

แผนพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็ก 4.0

จากความสำคัญของอุตสาหกรรมเหล็กและสภาพปัญหาที่อุตสาหกรรมเหล็กต้องเผชิญในปัจจุบัน ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหล็กจึงได้จัดทำแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็กให้เข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 โดยได้เสนอแผนดังกล่าวให้กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) พิจารณา ซึ่งจะครอบคลุมในเรื่องแผนการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม แผนด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน เศรษฐกิจ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็กให้ก้าวเข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 ดังนี้

1. การสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบ (Raw Material Security)

เช่น การส่งเสริมการใช้วัตถุดิบในประเทศ

2. ปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมเหล็ก

(Industry Restructuring & Modernization)

เช่น การแก้ไขปัญหาโครงสร้างกำลังการผลิตเกินกว่าความต้องการบริโภค (Overcapacity) การส่งเสริมการปรับปรุงเทคโนโลยีให้ทันสมัย และส่งเสริมการผลิตเหล็กชั้นคุณภาพพิเศษ และโลหะผสมวิทยา

3. พัฒนาตลาดมุ่งสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน (Market Development to Circular Economy)

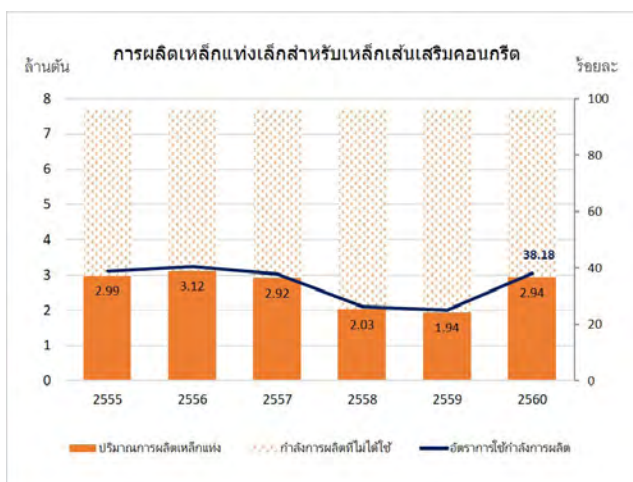
เช่น ส่งเสริมการส่งออกสินค้าเหล็กไปยังตลาดเพื่อนบ้าน และส่งเสริมความร่วมมือในกลุ่มอุตสาหกรรม พัฒนานวัตกรรมไปสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน

ซึ่งแผนพัฒนาดังกล่าวจะเป็นการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเหล็กให้สอดคล้องกับสถานการณ์เหล็กในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้อุตสาหกรรมเหล็กก้าวเข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 ภายใต้อุตสาหกรรม

1. มีห่วงโซ่อุปทานเข้มแข็งและสมดุล
2. มีความมั่นคงด้านวัตถุดิบและพลังงาน
3. มีนวัตกรรม มุ่งสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน
4. ใช้เทคโนโลยีทันสมัย

การแก้ไขปัญหาคูตาอุตสาหกรรมเหล็กระยะสั้นโดยการใช้มาตรการด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

จากแผนพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็กดังกล่าว แนวทางการแก้ไขปัญหาคูตาของอุตสาหกรรมเหล็ก คือ การแก้ไขปัญหาคูตาการผลิตส่วนเกินของอุตสาหกรรมเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต และเหล็กแท่งเล็กสำหรับเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตของไทยที่ประสบปัญหาคูตาการผลิตเกินความต้องการบริโภค ซึ่งส่งผลให้ผู้ผลิตในประเทศมีอัตราการใช้กำลังการผลิตต่ำ โดยในช่วงที่ผ่านมาผู้ผลิตเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตมีอัตราการใช้กำลังการผลิตประมาณร้อยละ 25-35 ผู้ผลิตเหล็กแท่งเล็กสำหรับเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตมีอัตราการใช้กำลังการผลิตประมาณร้อยละ 35-45 จึงทำให้ผู้ประกอบการในประเทศไม่สามารถใช้กำลังการผลิตที่มีอยู่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยสูงและ

ในประเทศเข้าสู่ภาวะสมดุล ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการต้องมีการปรับตัวเรื่องสิ่งแวดล้อม การปลดปล่อยค่ามลพิษทางอากาศ เช่น ค่าฝุ่น ค่า SO_x NO_x จะมีการกำหนดค่าที่เข้มข้นขึ้น โดยค่าดังกล่าวอ้างอิงจากการศึกษาของ World Bank เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหามลพิษทั้งในโรงงานและต่อชุมชนที่อยู่รอบโรงงาน โดยผู้ประกอบการที่สนใจจะลงทุนหรือจะเพิ่มกำลังการผลิตต้องปฏิบัติตามค่าควบคุมมลพิษดังกล่าว

สำหรับการดำเนินการตาม 2 มาตรการดังกล่าวข้างต้น ทางกระทรวงอุตสาหกรรมได้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนทางเว็บไซต์และการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

Active Packaging

การพัฒนาอุตสาหกรรม บรรจุภัณฑ์สู่อนาคต : ผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร

กรอบนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2

ประเทศไทยมีผลิตผลทางการเกษตรทั้งผัก ผลไม้ และอาหาร เป็นสินค้าส่งออกสำคัญที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการไทยมาโดยตลอด ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยในปี 2561 ประเทศไทยส่งออกผักและผลไม้สดมีมูลค่าสูงถึง 66,295 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 9.25 และเพิ่มขึ้นจากปี 2559 สูงถึงร้อยละ 56.50 การส่งออกผักและผลไม้สดมีหลาย ๆ ช่องทาง โดยแต่ละช่วงของการขนส่งสินค้าดังกล่าว มักมีโอกาสที่จะเกิดความเสียหายระหว่างการขนส่งหรือระหว่างการวางจำหน่าย อาทิ สินค้าไม่สด มีเชื้อรา การเน่าเสียจากจุลินทรีย์ การสูญเสียเนื้อสัมผัส รวมถึงการเปลี่ยนสี โดยมีสาเหตุมาจากการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่จะปกป้องสินค้าไม่เหมาะสม ทำให้ไม่สามารถรักษาผลิตภัณฑ์ให้ยังคงมีสภาพสดใหม่ได้ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว หนึ่งในหลาย ๆ เทคโนโลยีที่มีการพัฒนาเพื่อการถนอมผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร เรียกว่า “Active Packaging” ซึ่งทำหน้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ห่อหุ้มและปกป้องผลิตภัณฑ์ไม่ให้เกิดความเสียหายระหว่างการขนส่ง สามารถคงคุณภาพได้ระหว่างการวางจำหน่าย และยืดอายุผลิตภัณฑ์ให้ยาวนานขึ้น ซึ่งในปี 2562 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม จึงร่วมมือกับภาควิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการบรรจุและวัสดุ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.) พัฒนาต่อยอดบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร เพื่อเป็นการยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ให้ก้าวเข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0

เทคโนโลยีในการถนอมผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารที่นำมาปรับใช้ในบรรจุภัณฑ์

การเสื่อมคุณภาพและสูญเสียของผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร ส่งผลกระทบต่อความไม่ปลอดภัยในการบริโภค จึงเป็นสิ่งที่ผู้ผลิตควรตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เทคโนโลยีการบรรจุผลิตภัณฑ์จึงถูกนำมาปรับใช้เป็นเทคนิคในการถนอมผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีวิธีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

Modified Atmosphere Packaging, MAP

เป็นเทคนิคการปรับสัดส่วนของก๊าซชนิดต่าง ๆ ภายในบรรจุภัณฑ์ให้แตกต่างไปจากบรรยากาศปกติ อายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ขึ้นอยู่กับชนิดของผลิตภัณฑ์ ชนิดของวัสดุที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์ อัตราส่วนของก๊าซเริ่มต้น และสภาวะการเก็บรักษา MAP มักใช้กับอาหารแช่เย็น (chilled food) ได้แก่ อาหารสด เช่น เนื้อสัตว์ ผักและผลไม้สด หรือผลิตภัณฑ์ที่ผ่านกระบวนการแปรรูป หรือทำให้สุกแล้วนำมาแช่เย็น หลังการบรรจุในบรรจุภัณฑ์จะเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำ (cold storage) หรือใช้สำหรับบรรจุภัณฑ์อาหารแช่แข็ง

Controlled Atmosphere Storage, CA

คือ วิธีการเก็บรักษาผักและผลไม้ในสภาวะที่มีการควบคุมอุณหภูมิต่ำ และควบคุมสัดส่วนบรรยากาศทั้งปริมาณออกซิเจน คาร์บอนไดออกไซด์ และไนโตรเจน ให้เหมาะสมและคงที่ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา เพื่อลดอัตราการหายใจของผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะช่วยยืดอายุการเก็บรักษาให้นานขึ้นได้

ดังนั้น หากผู้ผลิตต้องการพัฒนาตนเองด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีการบรรจุหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ และต่อยอดบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับความต้องการใช้ของผู้บริโภค ผู้ผลิตสามารถนำเอาระบบอัตโนมัติที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อให้ได้บรรจุภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะตามที่ต้องการ จะเห็นได้ว่าจากภาพรวมของอุตสาหกรรมอาหารโลก ในกระบวนการผลิตมีสัดส่วนการใช้เครื่องจักรทางการบรรจุในปัจจุบันสูงถึงร้อยละ 40 จนนำไปสู่การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบการผลิตแบบอัตโนมัติหรือกึ่งอัตโนมัติเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะมีส่วนช่วยลดการเสื่อมคุณภาพและลดการสูญเสียผลิตภัณฑ์ ลดปัญหาอาหารเหลือทิ้ง (Food Waste) จากการที่ผู้บริโภคได้รับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตรงต่อความต้องการ ลดปัญหาผลิตภัณฑ์เน่าเสีย ก่อนถึงมือผู้บริโภค หรือเน่าเสียก่อนวันหมดอายุ

ปัจจัยขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบบรรจุภัณฑ์อาหาร

นอกจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยด้านเทคโนโลยีการบรรจุเพื่อถนอมผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารแล้ว นักออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบบรรจุภัณฑ์ให้รองรับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับยุคสมัย เพื่อดึงดูดความสนใจและเป็นเครื่องมือทางการตลาดสำหรับการสร้างภาพลักษณ์และมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์อีกด้วย โดยในปี 2561 อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์มีรายได้รวมกว่า 440,000 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อเทียบกับปี 2560 มีอัตราการขยายตัว ร้อยละ 3.5 ต่อปี และมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์อาหารมีแรงขับเคลื่อนมาจากปัจจัย ดังต่อไปนี้

1. กระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

อาทิ การรณรงค์ลดการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกทั้งแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง (Single Use) หรือบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าแยกชิ้น (Single Serve) พบว่า มีบรรจุภัณฑ์พลาสติกเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น ที่ยังคงหมุนเวียนต่อเนื่องในระบบ จึงทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ประกาศนโยบายให้มีการรีไซเคิลบรรจุภัณฑ์พลาสติก เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของผู้ผลิต

2. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม

ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ของผู้บริโภค ซึ่งส่วนใหญ่จะเลือกบรรจุภัณฑ์ที่มีขนาดเหมาะสม และสามารถอำนวยความสะดวกในการใช้งาน เช่น การเปิดปิดง่าย การนำบรรจุภัณฑ์เข้าไมโครเวฟได้ การอุ่นร้อนหรือเย็นอัตโนมัติ เป็นต้น

3. การเข้าสู่ยุคดิจิทัล และการค้าผ่านระบบออนไลน์

ทำให้เกิดการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อรองรับการใช้งานด้านต่าง ๆ อาทิ นวัตกรรมบรรจุภัณฑ์ควบคุมอุณหภูมิ (Temperature Controlled Packaging) สำหรับการรักษาความเย็นหรือกักเก็บความร้อนของวัสดุ โดยสามารถขนส่งได้โดยไม่ต้องใช้ระบบควบคุมอุณหภูมิเพิ่มเติม นวัตกรรมการป้องกันการเปิดสินค้าก่อนถึงมือผู้บริโภค เช่น ฉลาก เทปกาหรือฝาเปิด การใช้ระบบการพิมพ์ การเชื่อมโยงนวัตกรรมด้านเซ็นเซอร์ และการให้ข้อมูลผ่านทางบาร์โค้ดเพื่อลดการให้ข้อมูลที่ตัวบรรจุภัณฑ์

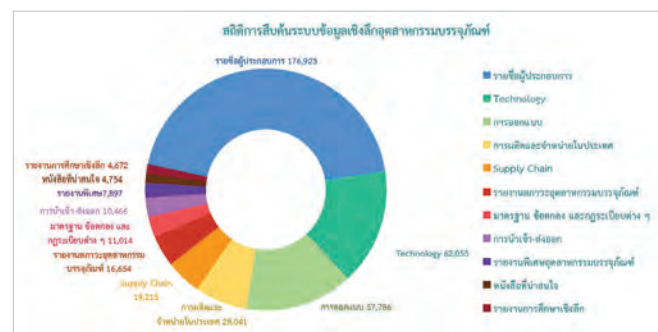
จากปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์จึงจำเป็นต้องพัฒนาการออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการและพฤติกรรมของผู้บริโภคสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งจะทำให้เกิดผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ในรูปแบบที่หลากหลายที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค และสอดคล้องกับกระแสรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยผู้ผลิตยังคงต้องคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูลและคุณภาพความสดใหม่ของผลิตภัณฑ์เป็นสำคัญ

ผลการดำเนินงานการพัฒนาบบข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า การวางแผนการผลิต หรือวางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวในด้านต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งข้อมูลด้านนวัตกรรมและกฎระเบียบด้านบรรจุภัณฑ์ สศอ. จึงได้ดำเนินการพัฒนาระบบข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์อย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2558 จนถึงปัจจุบัน ร่วมกับ มก. ให้เป็นแหล่งข้อมูลบรรจุภัณฑ์แบบครบวงจร โดยมีการรวบรวมข้อมูลมาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีการปรับปรุงข้อมูลด้านสถิติ ข่าวสารความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์ รายงานสถานการณ์และการวิเคราะห์ให้เป็นปัจจุบันและทันต่อเหตุการณ์ทั้งจากในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลกลางของ สศอ. เพื่อเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลให้กับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา ในการพัฒนาอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ ให้มีข้อได้เปรียบเหนือคู่แข่ง ซึ่งจากความร่วมมือของ สศอ. และ มก. ในการคัดเลือกข้อมูลสำหรับพัฒนาเว็บไซต์ <https://packaging.oie.go.th> ให้มีความน่าสนใจ ทันสมัย และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เป็นประโยชน์ ทำให้สถิติการเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์เพิ่มขึ้น โดยในปี 2561 พบว่า มีการเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์จำนวน 44,229 ครั้ง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.15 เมื่อเทียบกับปี 2560 โดยฐานข้อมูลที่มีความน่าสนใจสูงสุดได้แก่ ฐานข้อมูลรายชื่อผู้ประกอบการ ฐานข้อมูลเทคโนโลยี และฐานข้อมูลการออกแบบ ตามลำดับ

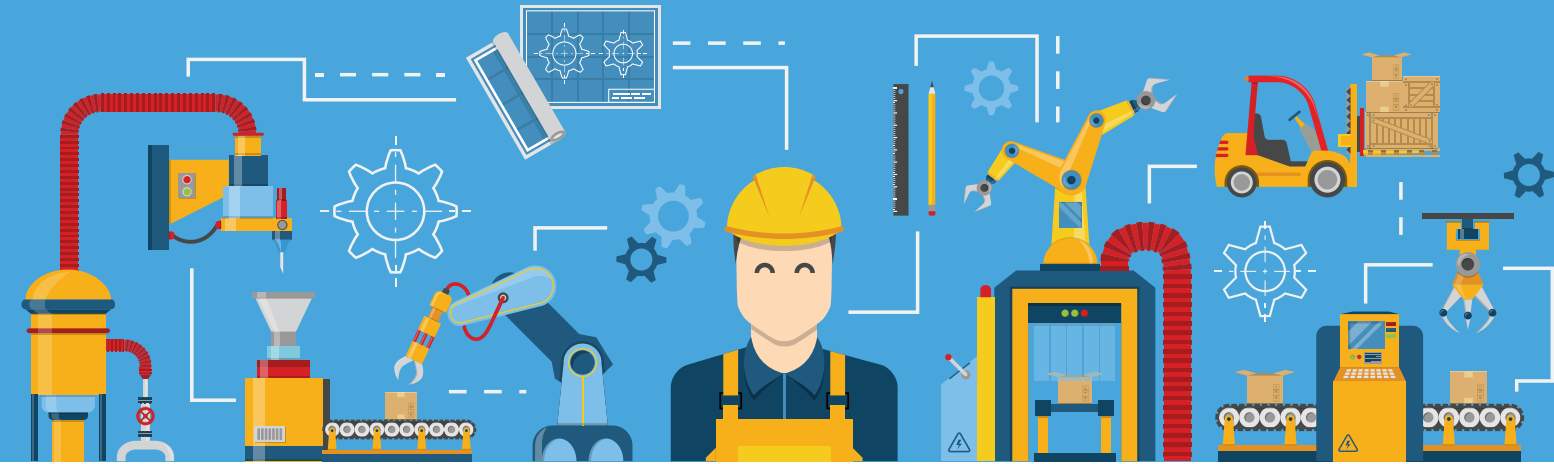
แผนภาพที่ 1
สถิติการเยี่ยมชมเว็บไซต์ระบบข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

แผนภาพที่ 2
สถิติการสืบค้นระบบข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์

ทำน้อย... ได้มาก

สร้างขีดความสามารถภาคอุตสาหกรรมไทย

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

ปัจจัยการผลิตภาคอุตสาหกรรมมีจำกัด... ไม่ว่าจะเป็นวัตถุดิบ แรงงาน และเงินทุน สถานประกอบการอุตสาหกรรมจะได้อย่างไรให้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่จำกัดเหล่านั้น ถูกใช้ไปอย่างคุ้มค่า เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด และได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ หรือ “ทำน้อย... ได้มาก” ผลิตภาพ หรือ Productivity คือ คำตอบ

สถานการณ์ความสามารถในการแข่งขันของไทย

ตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดให้การสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการดำเนินงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน รวมทั้งมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น อันจะเป็นแนวทางหนึ่งในการนำประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้มีการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยเน้นการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาและยกระดับคุณภาพของกำลังคน และความคิดสร้างสรรค์ ในการขยายฐานเศรษฐกิจและฐานรายได้ใหม่ควบคู่กับการเพิ่มผลิตภาพของฐานการผลิตและบริการเดิม โดยใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีอัจฉริยะเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจเกิดขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาสถานการณ์ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยจากการจัดอันดับของ IMD พบว่า ในปี 2561 ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 30 (จาก 63 ประเทศ) ลดลงจากอันดับที่ 27 ในปี 2560 โดยหากเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันอยู่ในอันดับที่ต่ำกว่าประเทศสิงคโปร์ (อันดับที่ 3) และประเทศมาเลเซีย (อันดับที่ 22) ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยลดลง คือ ผลิตภาพของประเทศไทยในหลายมิติยังอยู่ในลำดับค่อนข้างน่าเป็นกังวล โดยผลิตภาพภาพรวมอยู่ในอันดับที่ 53 ผลิตภาพภาคอุตสาหกรรมอยู่ในอันดับที่ 56 ผลิตภาพภาคบริการอยู่ในอันดับที่ 53 ผลิตภาพภาคการเกษตรอยู่ในอันดับที่ 56 และผลิตภาพแรงงานอยู่ในลำดับที่ 58 จาก 63 ประเทศที่ได้รับการจัดอันดับ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเพิ่มผลิตภาพครอบคลุมทุกมิติ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของเศรษฐกิจในประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคอุตสาหกรรมไทย

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมกับการสร้างขีดความสามารถภาคอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้ร่วมกับสถาบันเครือข่ายกระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินการขับเคลื่อนการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ผ่านการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรม จำนวน 9 โครงการ ซึ่งมีการดำเนินงานกิจกรรมหลัก 3 แนวทาง ได้แก่

1. การยกระดับผลิภาพภาคอุตสาหกรรม โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ระบบบริหารจัดการ และมาตรฐาน

โดยมีสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการเพื่อยกระดับผลิภาพ จำนวนทั้งสิ้น 152 สถานประกอบการ ประกอบด้วย การปรับปรุงสายการผลิตด้วยเครื่องมือผลิภาพ 15 สถานประกอบการ การปรับปรุงสายการผลิตด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม 34 สถานประกอบการ และการให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการที่ดี 103 สถานประกอบการ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิที่ไม่ใช่จะเป็นการลดความสูญเสีย การเพิ่มอัตราการผลิ และการมีแนวทางการบริหารจัดการตามมาตรฐานสากล เป็นต้น

2. การยกระดับผลิภาพแรงงาน

โดยการจัดฝึกอบรมแรงงาน ด้วยหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งการสร้างวิทยากรเพื่อขยายองค์ความรู้ไปในวงกว้าง จำนวนทั้งสิ้น 3,279 คน การดำเนินการดังกล่าวทำให้แรงงานมีทักษะสอดคล้องกับการประกอบกิจการที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ตลอดจนการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบประชารัฐเพื่อยกระดับผลิภาพแรงงานด้วย

3. การพัฒนาปราชญ์ภาคอุตสาหกรรม

เพื่อสนับสนุนและผลักดันให้เกิดการเพิ่มผลิภาพ เช่น การจัดทำระบบการประเมินการบริหารจัดการที่สามารถประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตได้ด้วยตนเอง การวิจัยพัฒนาของเสียจากกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า และสามารถนำมาใช้ประโยชน์เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อันจะเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ รวมถึงการศึกษาวิจัยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับกระบวนการผลิตของแต่ละสถานประกอบการ เป็นต้น โดยได้ดำเนินการจัดทำงานวิจัย จำนวน 7 เรื่อง ซอฟต์แวร์/ระบบ จำนวน 5 ระบบ และเกณฑ์มาตรฐาน (Guidance) จำนวน 3 ชุด

การดำเนินกิจกรรมตามแนวทางข้างต้น ส่งผลให้ผลิภาพการผลิตและผลิภาพแรงงานของสถานประกอบการ และแรงงานที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.44¹ และ 9.59 ตามลำดับ และสามารถสร้างประโยชน์เชิงมูลค่าได้รวม 282.85 ล้านบาท

ก้าวต่อไปของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในการสร้างขีดความสามารถภาคอุตสาหกรรม

ในปี 2562 การยกระดับผลิภาพภาคอุตสาหกรรมมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และเครื่องมือผลิภาพเข้ามาใช้ในการปรับปรุงการผลิตของสถานประกอบการ เพื่อช่วยเพิ่มระดับผลิภาพให้สูงขึ้น โดยให้ความสำคัญกับสถานประกอบการที่อยู่ในอุตสาหกรรมศักยภาพ นอกจากนี้ ยังคงดำเนินการยกระดับผลิภาพแรงงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แรงงานภาคอุตสาหกรรมมีความพร้อมและทักษะ ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ตลอดจนทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและการประกอบกิจการที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เช่น การอบรมให้แรงงานมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ Industrial Automation, SMART Factory แนวคิดอุตสาหกรรม 4.0 และการยกระดับองค์กรให้เป็นดิจิทัล เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว จะเป็นการช่วยสนับสนุนการปรับเปลี่ยนภาคอุตสาหกรรมไทยก้าวสู่การเป็นผู้นำในอุตสาหกรรม 4.0 ต่อไป

การเพิ่มผลิภาพ หรือ Productivity จะส่งผลให้แรงงานได้พัฒนาความสามารถในการทำงาน สถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น ผู้บริโภคได้รับสินค้าที่มีคุณภาพสูง ดังนั้น ถึงเวลาแล้วที่ภาคอุตสาหกรรม จะต้องเพิ่มผลิภาพการผลิต โดยกล้าที่จะปรับวิธีคิด เปลี่ยนกระบวนการ เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีกว่า เพื่อนำพาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้หลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลาง ก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างสมบูรณ์

¹ ผลิภาพในระดับกระบวนการของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

กรอบแนวทาง

การจัดทำแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ปี 2562

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ได้มีการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการตลาดและประชาสัมพันธ์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนเป็นรายเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ยึดโยงกับยุทธศาสตร์ชาติในองคร่วมและสอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เพื่อให้เกิดการลงทุนจากทั้งในประเทศและต่างประเทศที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ ทั้งนี้ ที่ประชุม กนพ. ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2561 ได้มีมติเห็นชอบกรอบแนวทางการจัดทำแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ ในปี 2562 และรับทราบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ ในปี 2561 โดยกรอบแนวทางการจัดทำแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ ในปี 2562 ให้ความสำคัญกับ 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ด้านความพร้อมของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ : อุปทาน (Supply)

1. มุ่งเน้นการนำเสนอจุดเด่นและศักยภาพของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในองคร่วม รวมถึงเชื่อมโยง/สอดคล้องกับศักยภาพเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของประเทศเพื่อนบ้าน “Corporate Identity”
2. กำหนดแผนพัฒนาระบบนิเวศ (Eco System) เพื่อรองรับการเติบโตทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
3. กำหนดรายชื่อผู้ประกอบการ นักลงทุนที่มีศักยภาพ นักลงทุนที่ต้องการร่วมทุน (Partner) ในพื้นที่ และต้องการผลิตร่วม (Co-Production) กับประเทศเพื่อนบ้าน

ส่วนที่ 2 ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ : อุปสงค์ (Demand)

1. มุ่งเน้นปรับแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ “Customization”
2. Focus กิจกรรมนักลงทุนเป้าหมาย
3. กำหนดกิจกรรมด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ เช่น Roadshow สัมมนา การเจรจาธุรกิจเฉพาะกลุ่ม การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ Social Media และ Word of Mouth Marketing ให้ตรงกลุ่มนักลงทุนเป้าหมาย
4. จัดทำคู่มือการค้าการลงทุนที่มีข้อมูลครอบคลุมครบถ้วน

กรอบแนวคิดในการดำเนินงานด้านตลาดและประชาสัมพันธ์พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ปี 2562

การดำเนินงานด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์ใน 2 ส่วน คือ 1) ผลต่อประชาชนทุกคน ทุกจังหวัด จากการลงทุนที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และ 2) ผลต่อประเทศ จากการที่นโยบายรัฐด้านเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ ซึ่งวิธีการที่จะทำให้เกิดผลกระทบดังกล่าว ย่อมต้องอาศัยการตลาดและการประชาสัมพันธ์แบบมุ่งเน้นลูกค้าเป้าหมาย โดยมีกลยุทธ์เป็นรายพื้นที่เพื่อบริหารจัดการด้านอุปทาน (Supply) โดยพิจารณาว่าในพื้นที่นั้นมีอะไรเด่น (สินค้า/บริการ) และด้านอุปสงค์ (Demand) โดยพิจารณาว่าใครคือนักลงทุนกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มเป้าหมายของสินค้า/บริการเด่นนั้นคือใคร ทั้งนี้ ปัจจัยที่จะทำให้กลุ่มเป้าหมายสนใจ และนำมาซึ่งผลลัพธ์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ได้แก่ วัตถุประสงค์ โครงสร้างพื้นฐาน แรงงาน องค์ความรู้ และสิทธิประโยชน์

จุดเน้นการกำหนดยุทธศาสตร์การตลาดและประชาสัมพันธ์พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ปี 2562 : กำหนดเป้าหมายแบบมุ่งเน้น

เพื่อเป็นการทำตลาดและประชาสัมพันธ์แบบมุ่งเน้น (Focus) สศอ. จึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาแบบมุ่งเน้นในแต่ละพื้นที่ ที่สอดคล้องกับศักยภาพ/โอกาสของพื้นที่ โดยมีที่มาจากข้อสรุปจุดเน้นการพัฒนาในการทำแผนฯ ของแต่ละจังหวัด ประกอบกับจุดเน้นการพัฒนาของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยสามารถจำแนกเป็นกลุ่มเศรษฐกิจหลัก ๆ ได้ 3 กลุ่ม ตามจุดเน้น คือ 1) ด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี และตราด 2) ด้านการค้าบริการ โลจิสติกส์ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย นนทบุรี นครพนม นราธิวาส

มุกดาหาร 3) ด้านการผลิต ประกอบด้วย จังหวัด สระแก้ว ตาก สงขลา ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีกิจกรรมด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ การกำหนดจุดเน้นของแต่ละพื้นที่ตามแนวคิดดังกล่าว เพื่อปรับการดำเนินงานด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ให้เป็นการดำเนินงานแบบมุ่งเน้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเพิ่มขึ้น ทั้งยังสามารถนำไปใช้เป็นโมเดลสำหรับการดำเนินงานด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์สำหรับจุดเน้นในด้านอื่น ๆ ในระยะต่อไป อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมการพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษยังคงให้ความสำคัญกับกลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ ตามนโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่อย่างครอบคลุมทุกกลุ่ม

ผลการดำเนินงานตามแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ ในปี 2561

สศอ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้ผลักดันการดำเนินงานด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ ปี 2561 อย่างต่อเนื่อง ผ่านการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญแบ่งเป็นการดำเนินงานด้านการตลาด (Marketing) เช่น กิจกรรม Road Show กิจกรรมสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการค้าการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ กิจกรรมการจัดประชุม Business Forum ว่าด้วยความร่วมมือด้านการค้าการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ การฝึกอบรมให้ความรู้แก่สื่อมวลชน ผู้นำชุมชน และนำเครือข่ายต่าง ๆ เข้าศึกษาดูงานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ กิจกรรมการสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการรุ่นใหม่ของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (Young Entrepreneur Network Development Program : YEN-D Program) กิจกรรมการสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการรุ่นใหม่การค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (มาเลเซีย สปป.ลาว และกัมพูชา) (Young Entrepreneur Network Development Program at the frontier : YEN-D Frontier) เป็นต้น และการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ (PR) โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เรื่อง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษผ่านสื่อประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ ทั้งสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์

สำหรับกลไกการขับเคลื่อนการตลาดและประชาสัมพันธ์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จะดำเนินการโดยคณะขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์รายพื้นที่ ซึ่งมีองค์ประกอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อจัดทำแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์ตามกรอบแนวทางที่กำหนดและร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ซึ่งการขับเคลื่อนการดำเนินการผ่านกลไกขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพและมีการบูรณาการ จะส่งผลในเชิงบวกต่อภาคเศรษฐกิจไทย ทั้งในระดับอุตสาหกรรม ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยก่อให้เกิดการเชื่อมโยง Supply Chain และการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ SMEs ส่งผลให้สัดส่วนมูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวม SMEs ต่อ GDP ของประเทศเพิ่มขึ้น เกิดการกระจายตัวของ SMEs ในแต่ละภาค รวมทั้งมีเม็ดเงินลงทุนหมุนเวียนในพื้นที่ (Circulation) เพิ่มขึ้น มีการพึ่งพากันในพื้นที่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับความเป็นอยู่/คุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ นอกจากนี้ ยังจะก่อให้เกิดการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพในแต่ละพื้นที่ มีมูลค่าการลงทุนเพิ่มขึ้น นักลงทุนต่างประเทศ/ในประเทศใช้ไทยเป็น Hub ของอาเซียน (Connectivity) ตลอดจนมีส่วนร่วมช่วยลดความเหลื่อมล้ำและก่อให้เกิดการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม (Inclusive Growth) ต่อไป

ความร่วมมือ
ระหว่างประเทศ

การร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม Green Industry Conference (GIC) ครั้งที่ 5 : การสานต่อนโยบายอุตสาหกรรมสีเขียวของประเทศไทย

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

ประเทศไทยได้เข้าร่วมให้สัตยาบันรับรองปฏิญญามะนิลาว่าด้วยอุตสาหกรรมสีเขียว (Manila Declaration on Green Industry in Asia) เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2552 ในการประชุม Green Industry Conference (GIC) ครั้งแรก ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งผลจากการประชุมในครั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้เริ่มโครงการอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ขึ้นเป็นครั้งแรกเพื่อส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมมีการประกอบกิจการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว 5 ระดับ ในปัจจุบัน

ในปี 2561 การประชุม Green Industry Conference ครั้งที่ 5 (GIC 5) ได้จัดขึ้นที่ประเทศไทย ณ ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 3-5 ตุลาคม 2561 โดยมีกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นเจ้าภาพร่วมกับองค์การพัฒนา

อุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO) และ UNESCAP ภายใต้หัวข้ออุตสาหกรรมสีเขียวเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน “Green Industry for Sustainable Development” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือภาครัฐ ผู้นำด้านอุตสาหกรรมและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการออกแบบกระบวนการเพื่อบรรลุเป้าหมายวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 โดยผ่านการสร้างอุตสาหกรรมสีเขียวตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 9 (SDG 9) ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจโดยคำนึงถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมด้วย โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมกว่า 500 คน ประกอบด้วยผู้แทนที่เกี่ยวข้องทั้งด้านอุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อม จากภาครัฐ และเอกชน ซึ่งมีผู้แทนระดับสูงของรัฐบาล ตัวแทนบริษัท เอกชน สมาคมอุตสาหกรรม ภาคการเงิน การศึกษา และภาคประชาสังคมเข้าร่วมด้วย

หัวข้อของการประชุมหลักและการประชุมคู่ขนานในครั้งนี้ มีหลายหัวข้อที่น่าสนใจ อาทิ

การประชุมระดับสูงในหัวข้อ

“มุมมองของภูมิภาคต่าง ๆ เกี่ยวกับนโยบายอุตสาหกรรม สี่ปี”

ซึ่งแสดงให้เห็นมุมมองของนโยบายระดับประเทศและนโยบายรายสาขาที่แต่ละประเทศกำหนดเพื่อสร้างแรงจูงใจให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ ปรับเปลี่ยนมาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว และนโยบายที่จะช่วยลดการใช้ทรัพยากรไปพร้อมกับการสร้างธุรกิจใหม่ ๆ รวมไปถึงบทบาทของความร่วมมือภาครัฐและเอกชน (PPP) ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียว

การประชุมเต็มคณะในหัวข้อ

“การบริหารจัดการทรัพยากรและเศรษฐกิจหมุนเวียน”

เป็นการหารือแลกเปลี่ยนผ่านมุมมองของผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศเกี่ยวกับบทบาทของการบริหารจัดการทรัพยากร รวมไปถึงเศรษฐกิจหมุนเวียนในภาคอุตสาหกรรม แนวโน้มของโลก และแนวทางการทำให้เศรษฐกิจหมุนเวียนเป็นเรื่องปกติที่จะต้องดำเนินการ รวมไปถึงมาตรการต่าง ๆ ในการส่งเสริมให้เกิดการดำเนินการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน และการปฏิบัติจริงของประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ โดยในหัวข้อนี้ มีผู้แทนจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญจากภาครัฐของไทยในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิล ซึ่งเป็นหนึ่งในแนวทางการดำเนินการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนของไทย นอกจากนี้ยังมีการประชุมหัวข้อ “การสนับสนุนด้านการเงินในการพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียว” เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางในการประเมินโครงการการลงทุนสีเขียวและความแตกต่างเกี่ยวกับองค์ความรู้ในการตัดสินใจด้านการเงินของประเทศกำลังพัฒนา

การประชุมคู่ขนานในหัวข้อต่าง ๆ อาทิ

“การส่งเสริม SMEs และงานสีเขียว” “การจัดการ ของเสีย”

โดยเฉพาะขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ไฟฟ้า รวมไปถึงประเด็นที่มีผลกระทบต่อประเทศกำลังพัฒนา “สวนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเพื่ออุตสาหกรรมสีเขียว” “หมู่บ้านเชิงนิเวศและเมืองยั่งยืน” และ “เทคโนโลยีสะอาดและรูปแบบธุรกิจที่มีนวัตกรรม”

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ยังได้มีโอกาสไปเข้าเยี่ยมชมโรงงานในประเทศไทย ณ จังหวัดชลบุรี ได้แก่ Fuji Xerox Eco-Manufacturing ผู้ดำเนินธุรกิจการจัดเก็บผลิตภัณฑ์เครื่องถ่ายเอกสารใช้แล้วจากภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และริเริ่มระบบการนำกลับมาใช้ใหม่ภายใต้มาตรฐานของประเทศญี่ปุ่น และได้บรรลุเป้าหมาย “การฝังกลบเป็นศูนย์ (Zero Landfill)” ในปี 2553 และ บริษัท Interface ประเทศไทย ผู้ผลิตพรมแบบแผ่น (Modular Carpet) โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ Mission Zero ภายในปี 2020 ซึ่งเป็นตัวอย่างของดำเนินการธุรกิจสีเขียวที่สอดคล้องกับแนวทางอุตสาหกรรมสีเขียวที่มีความโดดเด่น และเป็นต้นแบบที่ดีของธุรกิจ สีเขียวที่มีการเติบโตทางธุรกิจควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม

การร่วมเป็นเจ้าภาพของกระทรวงอุตสาหกรรมในการจัดการประชุม GIC 5 ในประเทศไทยครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยหลายประการ อาทิ การสื่อสารภาพลักษณ์

ของประเทศไทยในการส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียวซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลไทยในการสร้างความเจริญเติบโตในอนาคต ควบคู่ไปกับการสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับทิศทางวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 นอกจากนี้ ผู้แทนที่เข้าร่วมการประชุมจากหน่วยงานต่าง ๆ ของไทยยังได้รับประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีจากทั่วโลกในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียวของประเทศไทย รวมถึงข้อมูลในการพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียวของประเทศต่าง ๆ ทั้งในด้านการเงิน การจัดทำนโยบาย การอำนวยความสะดวกทางการลงทุน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมสีเขียวของประเทศไทยให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

แผนที่นำทางความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม

ไทย-ไต้หวัน

ระยะ 10 ปี
(ปี 2561-2570)

(The Roadmap for Industrial Cooperation between Thailand and Taiwan 2018 - 2027)

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

ไทยและไต้หวันมีความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนระหว่างกันมาเป็นระยะเวลามากกว่า 40 ปี และในช่วง 10 กว่าปีที่ผ่านมาการลงทุนของนักลงทุนไต้หวันในประเทศไทยได้เน้นการลงทุนในอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกเพิ่มมากขึ้น เช่น อุปกรณ์เทคโนโลยีด้านการสื่อสารและด้านข้อมูล ชิ้นส่วนยานยนต์ อาหาร เคมีภัณฑ์ พลาสติก สิ่งทอ เป็นต้น เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคและสอดคล้องกับนโยบาย “Go South Policy” ของไต้หวันที่เน้นการลงทุนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และในปัจจุบันผู้ประกอบการไต้หวันยังคงมีความสนใจในการลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยจะเริ่มปรับเปลี่ยนจากการลงทุนในภาคการผลิตไปสู่การลงทุนในภาคบริการที่ใช้นวัตกรรมและอุตสาหกรรมเกิดใหม่ อาทิ การแปรรูปอาหารและเครื่องดื่ม พลังงานแสงอาทิตย์ แบตเตอรี่สำรองไฟ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) บริการโมบายแอป (mobile APP) การบริหารจัดการข้อมูลทางดิจิทัล (Digital Content) รวมทั้งการบริการอื่น ๆ เช่น การแนะนำโมเดลธุรกิจ และแลกเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับการสร้าง Startup ในไต้หวัน กับ Startup ในไทย ซึ่งจะเป็นช่องทางเชื่อมโยงให้ Startup จากไต้หวัน ได้มีโอกาสร่วมมือทางธุรกิจกับ Startup และผู้ประกอบการอื่น ๆ ของไทยเพิ่มมากขึ้น

สำหรับความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมระหว่างไทยและไต้หวันภายใต้ภารกิจของกระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) กับไต้หวันได้มีการพบปะหารือและแลกเปลี่ยนแนวทางการสร้างความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมระหว่างกันทั้งในรูปแบบการจัดคณะศึกษาดูงาน การพบปะเยี่ยมเยียน การมอบทุนอบรม/ทุนศึกษาดูงานของไต้หวันให้ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม และการจัดสัมมนาอย่างต่อเนื่อง โดยในที่สุดอก. และกระทรวงเศรษฐกิจ (Ministry of Economic Affairs) ของไต้หวัน ต่างเห็นพ้องในการจัดตั้งกลไกความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมระหว่างกันในรูปแบบการประชุมหารือความร่วมมือ ด้านอุตสาหกรรมไทย - ไต้หวัน (Thailand - Taiwan Industrial Cooperation Dialogue) อย่างเป็นทางการเมื่อปี 2558 โดยมีสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.)

ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลัก (Focal Point) ซึ่งที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันได้มีการจัดการประชุมหารือฯ รวมแล้ว 4 ครั้ง ทั้งนี้ การประชุมหารือความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมไทย - ไต้หวัน ถือเป็นช่องทางในการสื่อสารที่สำคัญในการพัฒนาความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมระหว่างไต้หวันและไทย รวมทั้งเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ผู้แทนทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายไต้หวันได้ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็น รวมทั้งผลักดันการดำเนินโครงการความร่วมมือต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ภายใต้บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) ระหว่างสถาบันเครือข่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม (สถาบันยานยนต์ สถาบันอาหาร สถาบันพลาสติก) รวม 3 ฉบับ กับหน่วยงานของไต้หวันซึ่งปัจจุบันยังมีการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้ MOU ทั้งสามฉบับอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถจัดทำประเด็นความร่วมมือในรูปแบบใหม่ อันจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่ายได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ เป็นที่น่ายินดีที่ที่ประชุมหารือความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมไทย - ไต้หวัน ครั้งที่ 4 (The 4th Thailand - Taiwan Industrial Cooperation Dialogue) เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2561 ณ ไทเป ไต้หวัน ได้มีมติเห็นชอบแผนที่นำทางความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม ไทย - ไต้หวัน ระยะ 10 ปี (ปี 2561 - 2570) (The Roadmap for Industrial Cooperation between Thailand and Taiwan 2018 - 2027) ตามที่ฝ่ายไทย โดย สศอ. และ Industrial Development Bureau (IDB) ของฝ่ายไต้หวันได้ร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทาง

ในการดำเนินงานร่วมกันของทั้งสองฝ่ายภายใต้กลไกการประชุมหารือความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมไทย - ไต้หวัน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายปัจจุบันของไต้หวันที่มีความสำคัญกับการเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไต้หวันกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภายใต้กรอบนโยบายมุ่งใต้ใหม่ (New Southbound Policy) และแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพใน 10 สาขาภายใต้กรอบนโยบาย Thailand 4.0 ทั้งนี้ สามารถสรุปสาระสำคัญของ Roadmap ดังกล่าวได้ดังนี้

1 วิสัยทัศน์ (Vision)	ก้าวไปข้างหน้าด้วยกันและร่วมมือกันพัฒนาอุตสาหกรรมระหว่างไทยและไต้หวัน อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (Moving together towards continuity and sustainability of industrial collaboration between Thailand and Taiwan)
2 วัตถุประสงค์หลัก (Main Objectives)	เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมระหว่างไทย-ไต้หวัน ให้มีทิศทางที่ชัดเจน ครอบคลุม และสอดคล้องนโยบาย S-Curve Industries ของฝ่ายไทยและนโยบาย Five Plus Two Innovative Industries ของฝ่ายไต้หวัน รวมทั้งสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือที่ได้ลงนามไปแล้วจำนวน 3 ฉบับ ตลอดจนสนับสนุนการขยายความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมระหว่างสถาบันเครือข่ายของกระทรวงอุตสาหกรรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไต้หวันผ่านการจัดทำบันทึกความเข้าใจเพื่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างกัน
3 ขอบเขตความร่วมมือที่สำคัญ (Scope of Collaboration)	ความร่วมมือด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายรายสาขา ความร่วมมือด้านการตลาด การพัฒนามาตรฐาน การเสริมสร้างศักยภาพการผลิต รวมทั้งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนความร่วมมือด้านการพัฒนาระบบนิเวศธุรกิจอุตสาหกรรม (Industrial Ecosystem Development)
4 แผนปฏิบัติการ (Action Plan)	ภายใต้ Roadmap ดังกล่าว ได้มีการแบ่งแผนปฏิบัติการออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ 4.1) แผนปฏิบัติการระยะสั้น (1-3 ปี) มีสาขาเป้าหมาย ได้แก่ Food processing/Biotechnology, Textiles, Smart Machinery, Information services, Cultural and Creative Industries โดยมีการระบุโครงการเร่งด่วน (Quick Win Project) ภายใต้แผนปฏิบัติการระยะสั้น จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการ Technical Cooperation on Management of the Center of Robotic Excellence (CoRE) และ (2) โครงการ Technical Cooperation Management of Industrial Transformation Center (ITC) 4.2) แผนปฏิบัติการระยะกลาง-ยาว (4-10 ปี) นอกเหนือจากสาขาเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการระยะสั้นแล้ว ทั้งสองฝ่ายได้มีการกำหนดสาขาเป้าหมายใหม่เพิ่มเติม ภายใต้แผนปฏิบัติการระยะ กลาง-ยาว ได้แก่ Automotive Industry (electric vehicles), Medical Devices and Medical Services, Machine Tool, Additive Manufacturing and 3D Printing และ Aerospace

ทั้งนี้ ในเบื้องต้น ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้มีการพิจารณา ทบทวน Roadmap และแผนปฏิบัติการดังกล่าวในทุก ๆ 2-3 ปี ตามความเหมาะสมและความประสงค์ของทั้งสองฝ่าย เพื่อเป็นกลไกในการกำหนดทิศทางความร่วมมือ

ด้านอุตสาหกรรมไทย-ไต้หวันในระยะยาวได้อย่างชัดเจน และเป็นปัจจุบัน รวมทั้งสามารถติดตามและประเมินผล สำเร็จของความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมไทย-ไต้หวัน ได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

การพัฒนาความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรมกับจีนรายมณฑล: เขตปกครองตนเอง กว่างซี (จ้วง)

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก แบ่งเขตการปกครองระดับมณฑลออกเป็น 31 แห่ง (ประกอบด้วย 22 มณฑล 5 เขตปกครองตนเอง และ 4 เทศบาลนคร) และ 2 เขตบริหารพิเศษ (ฮ่องกง และมาเก๊า) จึงทำให้จีนมีความหลากหลายในเชิงพื้นที่ค่อนข้างมาก โดยแต่ละเขตการปกครองมีความแตกต่างกันทั้งในด้านทรัพยากร สาขาการผลิตที่เชี่ยวชาญ กฎระเบียบ รวมทั้งวัฒนธรรมประเพณี ดังนั้น การศึกษาเศรษฐกิจจีนในระดับรายมณฑลจะทำให้มีความเข้าใจและสามารถสร้างความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรมได้ชัดเจนเหมาะสมกับพื้นที่นั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ที่ผ่านมาสํานักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้เคยมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาความเชื่อมโยงอุตสาหกรรมกับจีนมาแล้วจำนวน 10 มณฑล ประกอบด้วยพื้นที่ตอนกลางและตะวันออก สำหรับในปี พ.ศ. 2560 สศอ. ได้คัดเลือกพื้นที่เขตปกครองตนเองกว่างซี (จ้วง) ซึ่งปัจจุบัน รัฐบาลจีนได้กำหนดให้กว่างซีเป็นประตูภูมิภาคอาเซียนของจีน ซึ่งตั้งอยู่บนแนว Belt and Road Initiative (BRI) โดยเฉพาะเส้นทางสายไหมทางทะเล (21st Maritime Silk Road) และเป็นพื้นที่การค้าชายชายแดน (Border Trade Area) ที่สำคัญของจีนตอนใต้ นอกจากนี้กว่างซียังมีข้อได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ เพราะมีช่องทางการเชื่อมต่อไปกับไทยและอาเซียนหลายด้าน ครอบคลุมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศอีกด้วย

ภาพรวมทั่วไป

กว่างซี (จ้วง) เป็นเขตปกครองตนเองระดับมณฑล¹ แห่งเดียวของจีนที่มีทางออกทะเล ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ติดกับประเทศเวียดนาม และทะเลจีนใต้ มีพื้นที่ 233,660 ตารางกิโลเมตร (ประมาณร้อยละ 46 ของไทย) มีประชากรประมาณ 56 ล้านคน (ปี 2560) โดยมีประชากรชนชาติฮั่น (ร้อยละ 62) ชนชาติจ้วง (ร้อยละ 34) นอกนั้นเป็นชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ แบ่งการปกครองออกเป็น 14 เมือง โดยมีนครหนานหนิง เป็นเมืองเอก

¹ จีนมีเขตปกครองตนเอง (Autonomous Region) เทียบเท่ามณฑล จำนวน 5 เขต คือ กว่างซี (จ้วง) มงโกเลียใน หิงเฉีย (หุย) ซินเจียงอุยกูร์ และทิเบต ซึ่งเพื่อความสะดวก ในบทความนี้บางครั้งจะใช้คำว่ามณฑลแทนเขตปกครองตนเอง

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน

ภาพรวมเศรษฐกิจ กว่างซีเป็นมณฑลที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 17 ของจีน มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในเกณฑ์ที่สูง โดยในปี พ.ศ. 2560 มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 7.3 และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) 309.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ (ประมาณร้อยละ 68 ของ GDP ประเทศไทย) อุตสาหกรรมหลักประกอบด้วย การถลุงและแปรรูปแร่ พลังงานไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ และการแปรรูปเกษตรและอาหาร โดยเฉพาะการผลิตและแปรรูปน้ำตาลจากอ้อย กว่างซีเป็นแหล่งผลิตที่ใหญ่ที่สุดของจีน คิดเป็นร้อยละ 60 ของประเทศ สำหรับการค้าของกวางซีกับต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 58,669.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นการส่งออก 28,151.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และการนำเข้า 30,518.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกที่สำคัญประกอบด้วย สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม น้ำมันที่ใช้ในอุตสาหกรรม อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับสินค้านำเข้า ที่สำคัญ ประกอบด้วย ถั่วเหลือง สินแร่ ถ่านหิน น้ำมันปิโตรเลียม และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและกวางซี

ไทยและกวางซี มีความใกล้ชิดกันหลายด้าน ทั้งด้านเชื้อชาติ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะชาวจ้วงนั้นมีความคล้ายคลึงกับไทย โดยเฉพาะภาษาที่ใช้ที่บางคำใช้ศัพท์คำเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ทำให้กวางซีเป็นมณฑลที่มักมีนักศึกษาจีนเรียนภาษาไทยมากที่สุด ในแต่ละปี มีนักศึกษากว่า 2,200 คน มาศึกษาต่อที่ประเทศไทย สำหรับความร่วมมือ

ด้านเศรษฐกิจระหว่างไทยและกวางซี พบว่า การค้าระหว่างกันมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่าการค้ารวม 706 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็นร้อยละ 1 ของยอดการค้ารวมไทย-จีน) โดยไทยส่งออกไปกวางซีมูลค่า 380 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้าจากกวางซี 326 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ สินค้าออกที่สำคัญของไทย อาทิ ทุเรียน ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ มังคุด น้ำตาลอ้อย แป้งมันสำปะหลัง แผะวงจระ ยางและน้ำยาง สำหรับสินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้า อาทิ กรดฟอสฟอริกที่ใช้ในอาหาร เครื่องจักรที่ใช้ผลิตน้ำตาล แร่สดีไทต์ธรรมชาติ แผ่นเหล็กอัลลอยด์ ซีลิกอน รถดัก นอกจากนี้ กวางซียังเป็นแหล่งนำเข้าและกระจายสินค้าของไทยในภาคตะวันตกของจีน และเป็นแหล่งการลงทุนและการเชื่อมโยงเศรษฐกิจที่มีศักยภาพของไทย ผ่านความร่วมมือต่าง ๆ อาทิ ความร่วมมือเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Great Mekong Sub Region: GMS) และความร่วมมือเศรษฐกิจอ่าวเป่ยปู้ (Pan - Beibu Gulf Economic Cooperation: PBG)

แนวทางการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรมของไทยกับเขตปกครองพิเศษกวางซี

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะ 5 ปี ของจีน ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2559 - 2563) รัฐบาลมณฑลกวางซีได้กำหนดอุตสาหกรรมเชิงยุทธศาสตร์ที่เป็นอุตสาหกรรมอนาคต จำนวน 6 สาขา ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ อุปกรณ์อัจฉริยะ (Smart Equipment) อุตสาหกรรมการประหยัดพลังงานและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การผลิตวัสดุใหม่ รถยนต์พลังงานทางเลือก และอุตสาหกรรมเพื่อสุขภาพ ซึ่งรัฐบาลกวางซีตั้งเป้าหมายว่า เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 อุตสาหกรรมเหล่านี้จะมีมูลค่าเพิ่ม 50 พันล้านเหรียญสหรัฐ หรือร้อยละ 15 ของ GDP ของมณฑล และในภายในปี พ.ศ. 2568 ศักยภาพของอุตสาหกรรมทั้ง 6 สาขาของกวางซีจะก้าวมาอยู่ในระดับกลางและบนของจีน นอกจากนี้ กวางซียังมีแผนปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมทั้งระบบ โดยผสมผสานอุตสาหกรรมพื้นฐานของมณฑล เช่น อุตสาหกรรมน้ำตาล เครื่องจักรกล ควบคู่ไปกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมใหม่ เช่น อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ชีวเภสัชภัณฑ์ และการผลิตวัสดุใหม่

เมื่อวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยภาพรวมของไทยและจีน รวมทั้งนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมของมณฑลกวางซี พบว่าสามารถกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายในการพัฒนาความเชื่อมโยงการผลิตและการลงทุนด้านอุตสาหกรรมกับกวางซีจำนวน 4 อุตสาหกรรมตามลำดับ ดังนี้

1. อุตสาหกรรมงานชนบทและจีนส่วน

เป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายของทั้งไทยและจีนในระดับภาพรวม และยังเป็นอุตสาหกรรมหลักที่มีขนาดกว้างขวางที่สุดเป่าไว้ในแผนปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นโอกาสสำคัญสำหรับผู้ประกอบการไทย ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้าน Supply Chain สามารถเข้าไปร่วมทุนกับผู้ประกอบการของกว้างซี เพื่อเข้าถึงตลาดภายในของจีนได้สะดวกมากขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลกว้างซียังให้ความสำคัญในการผลิตยานยนต์สมัยใหม่ โดยเฉพาะยานยนต์ไฟฟ้า ซึ่งผู้ประกอบการไทยสามารถใช้โอกาสในการแสวงหาความร่วมมือกับผู้ประกอบการกว้างซี ร่วมกันพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกันได้ ดังนั้น ไทยสามารถสร้างความเชื่อมโยงการผลิตและการลงทุนใน 3 กลุ่มสินค้าที่ไทยมีความเชี่ยวชาญและมีการส่งออกไปจีนอย่างมีนัยสำคัญ ประกอบด้วย รถยนต์นั่งส่วนบุคคล: เมืองหลิวโจว และซินโจว รถยนต์เพื่อการพาณิชย์: เมืองหลิวโจว ชิ้นส่วนยานยนต์: เมืองกู่ก่าง และยานยนต์สมัยใหม่ใน 3 เมือง คือ นครหนานหนิง หลิวโจว และกู่ก่าง

3. อุตสาหกรรมเพื่อสุขภาพ จิวเจี๋ยกัณฑ์ และการแพทย์

กว้างซีมีความหลากหลายในด้านวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ อาทิ พืชสมุนไพร ผลิตภัณฑ์ยาของชนพื้นเมือง ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับประเทศไทยที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งไทยสามารถเชื่อมโยงการผลิตและการลงทุน ใน 2 พื้นที่ คือ นครหนานหนิง ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับหลายประการ อาทิ มหาวิทยาลัยกว้างซี ศูนย์วิจัยวัสดุใหม่ และโรงพยาบาลที่ทันสมัย นอกจากนี้ เมืองอูโจว ซึ่งอยู่ด้านตะวันออกของมณฑล มีจุดเด่นด้านทำเลที่ตั้งที่เป็นเมืองหน้าด่านติดมณฑลกว้างต้งซึ่งเป็นมณฑลที่มีกำลังซื้อสูง มีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาสินค้าและบริการทางด้านสุขภาพที่มีมูลค่าเพิ่มสูง (High End Products/Services) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพรองรับความเชื่อมโยงระหว่างกันได้

2. อุตสาหกรรมน้ำตาลสมัยใหม่

เป็นอุตสาหกรรมหลักดั้งเดิมของกว้างซี และเป็นอุตสาหกรรมที่ไทยมีความสามารถในการแข่งขันในระดับสูง ทั้งนี้ กว้างซีเป็นแหล่งการปลูกอ้อยและแปรรูปน้ำตาลจากอ้อยใหญ่ที่สุดของจีน จึงเป็นโอกาสในการเชื่อมโยงการผลิตและการลงทุนอุตสาหกรรมน้ำตาลสมัยใหม่ในเขตพื้นที่เมืองฉงจ้าว ซึ่งแม้ว่าการเชื่อมโยงอาจมีความท้าทายหลายด้าน อาทิ การปกป้องอุตสาหกรรมในระดับสูง และการคมนาคมขนส่งที่เน้นทางบก ทำให้ต้นทุนค่าขนส่งสูง แต่จากจุดแข็งของทรัพยากรและการสนับสนุนของรัฐบาลมณฑล จึงมีความน่าสนใจในการสร้างความเชื่อมโยง ซึ่งปัจจุบันไทยและกว้างซีได้มีร่วมมือจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมจีน (ฉงจ้าว) - ไทย ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของกว้างซี มีพื้นที่กว่า 100 ตารางกิโลเมตร โดยมีแผนจะยกระดับเป็นนิคมอุตสาหกรรมระดับชาติของจีนต่อไปในอนาคต ทั้งนี้ มีผู้ประกอบการน้ำตาลของไทยได้ไปปักธงลงทุนในกว้างซีด้วยแล้ว

4. อุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่

กว้างซีเป็นหนึ่งในมณฑลที่รัฐบาลจีนให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเชื่อมโยงไปยังประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียน และมีการจัดตั้ง China-ASEAN Information Harbor โดยไทยสามารถเชื่อมโยงการผลิตและการลงทุนอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ใน 3 เมือง คือ นครหนานหนิง ที่มีการวางแผนเป็นศูนย์กลาง China-ASEAN Information Harbor ซึ่งมีแผนจะพัฒนาระบบ Big Data Cloud ระบบดาวเทียม และ e-commerce เพื่อรองรับการเป็น Smart City และอีก 2 เมืองที่มีความพร้อม คือ เมืองซินโจว และเมืองเป่ย์ไห่ โดยเฉพาะเมืองเป่ย์ไห่ มีแผนการจะสร้างเป็น Silicon Valley แห่งอ่าวเป่ย์ไห่

แม้ว่าเขตปกครองตนเองกว้างซี จะเป็นมณฑลที่เปิดสู่โลกภายนอกได้ไม่นาน และมีกำลังซื้อที่ยังไม่สูงนักเมื่อเปรียบเทียบกับมณฑลในภาคตะวันออกของจีน เช่น กวางตุ้ง ฝูเจี้ยน และเจ้อเจียง แต่จากการผลักดันของรัฐบาลจีนที่ให้ความสำคัญกับกว้างซีในการเป็นประตูอาเซียน และการปฏิรูปอุตสาหกรรมของรัฐบาลมณฑลกว้างซี จึงเป็นโอกาสที่สำคัญของผู้ประกอบการไทยที่มีโอกาสในการเชื่อมโยงการผลิตและการลงทุนกับกว้างซี โดยมุ่งเน้นใน 4 อุตสาหกรรมข้างต้น และใช้เป็นแนวทางต่อยอดไปสู่การพัฒนา ร่วมกับมณฑลอื่นๆ ของจีนได้ต่อไป

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

โครงการศึกษาการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรมกับสาธารณรัฐประชาชนจีนรายมณฑล

แนวทางการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของ ไทยกับสหรัฐอเมริกาและอิหร่าน

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

ภูมิภาคตะวันออกกลางเป็นดินแดนที่ตั้งอยู่ระหว่างทวีปยุโรป เอเชีย และแอฟริกา ครอบคลุมอาณาบริเวณตั้งแต่ภาคเหนือของทวีปแอฟริกา ชายฝั่งตะวันออกของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน หรือที่เรียกว่า พระจันทร์เสี้ยวอันอุดมสมบูรณ์ (Fertile Crescent) และบริเวณคาบสมุทรอาระเบีย รวมถึงดินแดนรอบอ่าวเปอร์เซีย จึงมีความโดดเด่นทั้งที่ตั้งเป็นเส้นทางคมนาคมสำคัญในการเดินทางติดต่อค้าขายระหว่างตะวันตกกับตะวันออก และเป็นดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์ในทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่า คือ น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่จำเป็นและสำคัญของระบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงเป็นโอกาสที่ไทยจะสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับภูมิภาคตะวันออกกลางในสาขาที่ไทยมีศักยภาพ อย่างไรก็ตาม โครงสร้างและระบบเศรษฐกิจของภูมิภาคตะวันออกกลาง รวมทั้งกฎหมายกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิต การค้า และการลงทุน รวมถึงการเมือง สังคมและวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างและหลากหลายในแต่ละประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) จึงได้ศึกษาและคัดเลือกประเทศของภูมิภาคตะวันออกกลาง พบว่า สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และอิหร่าน มีโอกาสในการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อยกระดับความร่วมมือและการเชื่อมโยงด้านอุตสาหกรรมกับภาคอุตสาหกรรมของไทย

1. ข้อมูลทั่วไปสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ :

เป็นสหพันธรัฐ ประกอบด้วย 7 รัฐ โดยอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติทางด้านพลังงาน เป็นหนึ่งในประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงที่สุดในภูมิภาค และอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาเศรษฐกิจมากที่สุดในโลก โดยการจัดลำดับของ World Economic Forum มีกองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติ (Sovereign Wealth Fund) ที่มีขนาดใหญ่อันดับที่ 1 ของโลก คือ Abu Dhabi Investment Authority (ADIA) ประมาณกว่า 627 พันล้านเหรียญสหรัฐ มีน้ำมันดิบสำรองร้อยละ 8.3 ของโลก รายได้จากการส่งออกน้ำมันคิดเป็นร้อยละ 30 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และมีก๊าซธรรมชาติสำรองเป็นลำดับที่ 7 ของโลก (ร้อยละ 3.3) ซึ่งเป็นรายได้หลักในขณะเดียวกันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับนโยบายการพัฒนาโครงสร้างเศรษฐกิจที่หลากหลาย (diversification) เพื่อเพิ่มรายได้และลดการพึ่งพาน้ำมันเพียงอย่างเดียว รวมถึงการพยายามส่งเสริมการค้า และสนับสนุนให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในเขตเศรษฐกิจเสรี (Economic Free Zone) ทั้งในรูปแบบการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิต และการเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้า สำหรับความสัมพันธ์ทางการค้ากับไทยถือเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทยในตะวันออกกลาง โดยการค้าในปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่ากว่า 10,238 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยส่งออก 2,837 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้า 7,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกสำคัญของไทย ได้แก่ 1) เครื่องจักร 2) เครื่องใช้ไฟฟ้า 3) ยานยนต์ 4) อัญมณีและเครื่องประดับ และ 5) ไม้แปรรูป สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ 1) น้ำมันและปิโตรเลียม 2) เหล็กและเหล็กกล้า 3) อลูมิเนียม 4) พลาสติก และ 5) อัญมณี

2. ข้อมูลทั่วไปสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน :

เป็นตลาดขนาดใหญ่ในภูมิภาคตะวันออกกลาง มีประชากรประมาณ 80 ล้านคน เป็นฐานในการกระจายสินค้าเข้าสู่ตลาดภูมิภาค CIS คือ คาซัคสถาน อุซเบกิสถาน อาร์เมเนีย และอาเซอร์ไบจาน ซึ่งไม่มีทางออกสู่ทะเล นอกจากนี้ อิหร่านสนับสนุนให้มีการลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และการขุดเจาะสำรวจแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ โดยมีโครงการในรูปแบบสร้าง-บริหาร-ส่งมอบ (Built-Operate-Transfer: BOT) หรือโครงการซื้อคืนน้ำมันดิบหรือก๊าซธรรมชาติที่ได้จากการขุดเจาะสำรวจ (Buy back) สำหรับการค้ากับต่างประเทศ และเน้นนโยบายรักษาดุลการค้าระหว่างประเทศและปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยมีการประเมินและปรับปรุงมาตรการนำเข้าทุกปี เนื่องจากอิหร่านไม่ได้เป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ทำให้อิหร่านสามารถกำหนดมาตรการภาษีและมิใช่ภาษีได้ตามต้องการ และมีกฎระเบียบการค้าต่าง ๆ ที่ไม่เป็นสากล ที่ผ่านมา เศรษฐกิจอิหร่านได้รับผลกระทบจากการที่สหรัฐอเมริกาและประเทศตะวันตกนำข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) เกี่ยวกับโครงการนิวเคลียร์ ให้ครอบคลุมห้ามการทำธุรกรรมในสาขาอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับอาวุธและนิวเคลียร์ โดยเห็นได้จากอัตราค่าครองชีพ อัตราเงินเฟ้อและอัตราว่างงานในอิหร่านที่เพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม อิหร่านได้ดำเนินนโยบายเสริมสร้างความสัมพันธ์กับต่างประเทศเน้นการให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านพลังงาน ส่งผลให้อิหร่านยังคงทนรับแรงกดดันได้ เนื่องจากมีเงินทุนสำรอง รวมถึงมีน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติสำรองปริมาณมาก ซึ่งเป็นประเทศที่ส่งออกน้ำมันเป็นอันดับ 2 ของกลุ่ม OPEC และที่ 4 ของโลก สำหรับการค้าระหว่างไทยกับอิหร่าน ในปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่าการค้ารวม 934.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีมูลค่าการส่งออก 431.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยสินค้าหลักที่ส่งออกไปอิหร่าน ได้แก่ ข้าว ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์ยาง ยางพารา และผลไม้กระป๋อง/แปรรูป และสินค้าหลักที่ไทยนำเข้าจากอิหร่าน ได้แก่ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช และสัตว์ เคมีภัณฑ์ สัตว์น้ำสด แห่เย็น แห่แข็ง แปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป สินแร่โลหะอื่น ๆ

แนวทางกลไกการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และอิหร่าน

ประกอบด้วย 3 ปัจจัยเป้าหมาย ได้แก่ 1) ผู้บริหารระดับสูง (Leader) 2) ระบบการเงินและธุรกรรมทางการเงิน (Finance and Transaction) และ 3) 3PS (Partnership, People, Product and Service) ดังนี้

1. ผู้บริหารระดับสูง

ของภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง ด้วยการเติมเต็มโครงสร้างพื้นฐานและเส้นทางคมนาคมขนส่งที่ยังขาดหาย (missing links) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล ตลอดจนการปรับแก้กฎระเบียบด้านการค้าและการลงทุนให้สอดคล้องกัน ความสม่ำเสมอในการดำเนินงานตามกฎหมาย และการเข้าถึงข้อมูลและหน่วยงานภาครัฐที่มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการเอื้ออำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับภาคเอกชน ทั้งรายใหญ่และผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

2. ระบบการเงินและธุรกรรมทางการเงิน

เป็นปัจจัยสำคัญในการวางโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ และการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการทำธุรกรรมทางการเงินในอิหร่าน เนื่องจากการโดนมติคว่ำบาตร ทำให้ผู้ประกอบการไทยถอนทุนออกจากอิหร่าน รวมถึงมีการค้าโดยตรงกับอิหร่านลดลงอย่างมากและต้องเปลี่ยนไปทำการค้าผ่านประเทศที่สาม เช่น สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และตุรกี ดังนั้น หากภาครัฐมีกลไกด้านระบบการเงินที่ดี จะทำให้ผู้ประกอบการเกิดความเชื่อมั่นในการค้าการลงทุน และพร้อมที่จะขยายตลาดในภูมิภาคนี้เพิ่มมากขึ้น

3. 3PS

ประกอบด้วย 1) Partnership เครือข่ายความร่วมมือ โดยให้ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์ร่วมกันในลักษณะภาครัฐกับภาครัฐ ภาคเอกชนกับภาคเอกชน และภาครัฐกับภาคเอกชน 2) People กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเปิดตลาด เช่น กลุ่มแรงงาน คนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยว 3) Product and Service สินค้าและบริการ ซึ่งควรสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าและคำนึงถึงมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล รวมถึงภาคบริการที่มีรูปแบบหลากหลายพร้อมรองรับการค้าในรูปแบบใหม่ ๆ

อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของไทยกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และอิหร่าน

ผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปและอาหารกระป๋องมีโอกาสในการสร้างความร่วมมือกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และอิหร่าน เนื่องจากไทยส่งออกสินค้าอาหารมีมูลค่าสูงสุดในเกือบทุกประเทศของภูมิภาคตะวันออกกลาง ประกอบกับไทยมีจุดแข็งด้านวัตถุดิบ ผู้ประกอบการมีองค์ความรู้ และสินค้าอาหารมีมาตรฐานระดับสากล และภูมิภาคตะวันออกกลางยังมีข้อจำกัดด้านการเกษตรและการแปรรูปอาหาร

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายกับสหรัฐอเมริกาและอิตาลี

การพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปและอาหารกระป๋อง ประกอบด้วย 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) ความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) และ 2) ความปลอดภัยของอาหาร (Food Safety) ด้วยการยกระดับมาตรฐานการผลิตให้สินค้าอาหารมีคุณภาพอยู่ในระดับสากล โดยเฉพาะสินค้าอาหารฮาลาล เนื่องจากมีประชาชนนับถือศาสนาอิสลามสูงถึงร้อยละ 90-95 รวมทั้งสามารถส่งออกไปยังตลาดนอกภูมิภาค ได้แก่ แอฟริกา เอเชียกลาง และยุโรป โดยกลไกการดำเนินงานผลักดันเครือข่ายความร่วมมือ (Partnership) ระหว่างภาครัฐกับภาครัฐ (Government to Government) โดยผู้บริหารระดับสูงร่วมกันวางนโยบาย มาตรการ รวมถึงปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และจัดอุปสรรคที่ส่งผลต่อการค้าการลงทุนทั้งทางตรงและโดยอ้อม สำหรับภาคเอกชนกับภาคเอกชน (Business to Business) ต้องศึกษารูปแบบในการเปิดตลาดและปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการค้าการลงทุน เนื่องจากมีการแข่งขันสูงมาจากทั่วโลก ดังนั้นผู้ประกอบการไทยสามารถเริ่มจากการเพิ่มมูลค่าการค้าด้วยการส่งออกผ่าน Distributor ของสหรัฐอเมริกาและอิตาลี ก่อนขยายสู่การลงทุนในรูปแบบ Joint venture (JV) โดยที่ภาครัฐสามารถให้คำปรึกษา แนะนำขั้นตอน วิธีการ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ผลิตขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) นอกจากนี้ ประชากรของสหรัฐอเมริกาและอิตาลีมีความหลากหลายทางเชื้อชาติ มีคนท้องถิ่นเพียงร้อยละ 10 ในขณะที่เป็นแรงงานชาวเอเชีย (อินเดีย ปากีสถาน บังคลาเทศ) สูงถึงร้อยละ 50 ดังนั้น การเลือกสินค้าอาหารเพื่อส่งออกจึงควรศึกษาพฤติกรรมการบริโภคของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งผู้ประกอบการไทยสามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ (Product and Service) ได้จากการนำนวัตกรรม (Innovation) มาปรับใช้ให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม (High-Value Added) เพื่อขยายตลาดการส่งออกมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายกับอิหร่าน

ด้วยปัญหาด้านการเมืองของอิหร่าน จึงส่งผลให้ไทยและอิหร่านอาจพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในสาขาที่ไทยมีศักยภาพได้ค่อนข้างช้า ดังนั้น ไทยสามารถเริ่มจากการสร้างสานสัมพันธ์ในระดับผู้บริหารด้วยการเยือนของผู้ในระดับประเทศ เพื่อเป็นช่องทางผลักดันนโยบาย สร้างกลไก วางมาตรการ เจริญกฎระเบียบให้มีการยอมรับมาตรฐานสินค้า มีมาตรฐานร่วมกันในเวทีเจรจาระดับทวิภาคี เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนในอนาคต เนื่องจากกฎระเบียบด้านการค้าการลงทุนของอิหร่านเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และไม่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของ WTO นอกจากนี้ การสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการ อาทิ การศึกษา การแพทย์ การท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ พลังงาน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การเกษตร และด้านอาหาร ตลอดจนการสร้างการรับรู้ระดับประชาชนของทั้งสองประเทศ เช่น การแลกเปลี่ยนนักศึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรม สังคม รวมถึงวิถีชีวิตและพฤติกรรมบริโภคของคนอิหร่านผ่านประสบการณ์ตรง ถือเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่ออิหร่านในระยะยาว และช่วยส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน ตลอดจนการเพิ่มและอำนวยความสะดวกช่องทางการค้าและโลจิสติกส์ให้ครอบคลุมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ การส่งเสริมการค้าแบบอ้อม ด้วยการสร้างความร่วมมือกับประเทศอิสลามอาเซีย เช่น มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ผ่านกรอบความร่วมมือที่ไทยมีอยู่ เพื่อเป็นประตูไปสู่ประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางและอิหร่าน

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของไทยกับประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง

ที่มาและความสำคัญ

การสร้างเครือข่ายการผลิต (Production Network Building) เป็นเป้าหมายหนึ่งที่สำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และสามารถบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกได้ ดังนั้น การสร้างศักยภาพในการสร้างเครือข่ายการผลิตให้เป็นมาตรฐานเดียวกันโดยการเชื่อมโยงข้อมูลภาคอุตสาหกรรมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง และเนื่องจากกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (CLMV) เป็นพันธมิตรที่สำคัญไม่เพียงแต่ทางด้านภูมิศาสตร์และด้านการค้า แต่ยังเป็นพันธมิตรด้านฐานการลงทุน/ฐานการผลิตร่วม แหล่งวัตถุดิบ/ทรัพยากรแรงงาน และพลังงาน ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจโครงสร้างของภาคอุตสาหกรรม และสร้างเครือข่ายการผลิตให้เกิดขึ้นในประเทศลุ่มแม่น้ำโขงจึงต้องมีการส่งเสริมให้มีการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลที่น่าเชื่อถือระหว่างกันซึ่งจะช่วยสร้างโอกาสและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขง (CLMV)

ทั้งนี้ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) มีบทบาทหลักในการวิเคราะห์เศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย/วางแผน และการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย ซึ่งมีการกิจที่สำคัญในการพัฒนาตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คือ การจัดทำดัชนีอุตสาหกรรม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ คัดการณ์แนวโน้ม และติดตามประเมินภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในประเทศ ดัชนีอุตสาหกรรมเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการสะท้อนภาพการผลิต และโครงสร้างอุตสาหกรรมที่ได้รับการยอมรับและนำไปใช้อย่างแพร่หลายในหลายประเทศ และเนื่องจาก สศอ. เห็นถึงความสำคัญของการสร้างเครือข่ายด้านการผลิตกับกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขงด้วยดัชนีอุตสาหกรรม จึงได้ร่วมมือกับกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (JICA) จัดโครงการฝึกอบรม Third Country Training Programme (TCTP) หลักสูตร Introduction to Industrial Production Indices for Mekong Countries

นายอดิทัต วัฒนินท์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และ Miss Katsura Miyazaki, Chief Representative, JICA ร่วมให้เกียรติกล่าวเปิดงาน ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2562

นายอิทธิชัย ยศศรี รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นายวัฒนวิทย์ คชเสนี ผู้อำนวยการภารกิจความร่วมมือหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ และ Mr. Kazuo Takeuchi, Senior Representative, JICA ร่วมให้เกียรติกล่าวปิดงาน ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562

การดำเนินโครงการ

โครงการฝึกอบรม Third Country Training Programme (TCTP) หลักสูตร Introduction to Industrial Production Indices for Mekong Countries มีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายการผลิตระดับภูมิภาค และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยการสนับสนุนให้ประเทศ CLMV จัดทำดัชนีอุตสาหกรรมที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี (ตั้งแต่ปี 2561-2563) โดยในปี 2562 ได้จัดโครงการฯ ระหว่างวันที่ 10 - 19 กุมภาพันธ์ 2562 ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวนทั้งสิ้น 19 ราย ได้แก่ กัมพูชา 3 ราย สปป.ลาว 7 ราย เมียนมา 7 ราย และเวียดนาม 2 ราย

การดำเนินโครงการสรุปได้ ดังนี้

1) การอบรม : มี 4 รูปแบบ คือ 1) การบรรยาย 2) ฝึกปฏิบัติ 3) ศึกษาดูงาน 4) อื่น ๆ เช่น cultural visit โดยในปีนี้ สศอ. มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการนำเสนอข้อมูลของแต่ละประเทศทั้งข้อมูลพื้นฐาน ปัญหา/อุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหา เพื่อให้การอบรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เข้าร่วมอบรมจะได้รับความรู้ทั้งทฤษฎี และทางเทคนิค

จากการฝึกปฏิบัติที่มากขึ้น ตลอดจนทั้งการศึกษาดูงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในทุกมิติ โดยได้เชิญวิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานสถิติแห่งชาติ (NSO) ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และสถาบันไทย - เยอรมัน มาแลกเปลี่ยนข้อมูลและแบ่งปันประสบการณ์

2) เนื้อหาของการฝึกอบรม : ประกอบด้วยหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรม และการประยุกต์ใช้ข้อมูลดัชนีอุตสาหกรรมเพื่อการวิเคราะห์ เช่น แนวคิดและระเบียบวิธีการจำแนกประเภทอุตสาหกรรม การจัดเก็บข้อมูลอุตสาหกรรมเพื่อการวิเคราะห์ และการประยุกต์ดัชนีอุตสาหกรรมในการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ การจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมด้วยวิธี Deflation Method และ Chain Value Measure การศึกษาดูงาน Smart Factory ซึ่งช่วยเพิ่มพูนความรู้เชิงลึก และมุมมองที่กว้างขึ้นเพื่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมต่อไป

● พิธีมอบประกาศนียบัตรแก่ผู้เข้าอบรมฯ
19 ราย ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562

ผลการดำเนินโครงการ

ผู้เข้ารับการอบรมจากประเทศ CLMV ให้ความสนใจและเห็นถึงประโยชน์ของการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม โดยได้มีการนำเสนอข้อมูลภาพรวมอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศ (Lessons-Learned From Thailand) แนวทางการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมดัชนีอุตสาหกรรม โดยสามารถแบ่งกลุ่มประเทศได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) **ประเทศที่ไม่มีการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรม** คือ กัมพูชา และเมียนมา ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณและบุคลากร อย่างไรก็ตาม เมียนมาได้มีการเสนอแผนการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมต่อผู้บริหารของพม่าแล้ว เพื่อให้มีการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมขึ้นในประเทศ และอยู่ระหว่างการจัดทำ Proposal เพื่อขอทุนสนับสนุนจากหน่วยงานระหว่างประเทศ

2) **ประเทศที่มีการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรม** คือ สปป.ลาว และเวียดนาม โดยเวียดนามมีการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมรายเดือนตามมาตรฐานสากล มีระบบการทำงานประสานกันระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและภูมิภาคในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการคำนวณน้ำหนักและการปรับปรุงปีฐาน (เป็นประจำปีทุก 5 ปี) ซึ่งการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมรายเดือนได้สำรวจข้อมูลจากผู้ประกอบการ คิดเป็นสัดส่วนถึง

ร้อยละ 70-80 ของจำนวนผู้ประกอบการทั้งหมด โดยเวียดนามมีแนวคิดที่จะพัฒนาการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมให้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการสะท้อนโครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ เพิ่มเติมที่ได้รับความรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ เช่น Finished Goods Inventory Ratio Index, Industrial Labor Productivity Index, Capacity Utilization Rate สำหรับ สปป. ลาว ได้มีการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมรายไตรมาส พร้อมทั้งมีการจัดทำรายงานเผยแพร่อยู่แล้ว โดยมีแผนที่จะปรับปรุงการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมให้เป็นรายเดือนเหมือนประเทศไทย เพื่อให้สามารถสะท้อนภาวะเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ โครงการฯ ไม่เพียงแต่ช่วยให้เกิดการพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลด้านอุตสาหกรรมให้มีความทันสมัย/น่าเชื่อถือ แต่ยังเป็นการสร้างพันธมิตร และกระชับความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรของไทยกับองค์กรของประเทศ CLMV เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกันอีกด้วย

แผนงานการจัดฝึกอบรม ครั้งที่ 3 (ปี พ.ศ. 2562)

สศอ. ได้วางแผนงานเชิงรุกเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โครงการฯ ในการส่งเสริมมาตรฐานดัชนีอุตสาหกรรมการผลิตและการแลกเปลี่ยนข้อมูลอุตสาหกรรมในประเทศ CLMV ดังนี้

1. กำหนดหน่วยงาน (focal point) ของแต่ละประเทศที่รับผิดชอบในการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรม
2. ประสานงานเข้าพบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศ CLMV ติดตามผลการอบรม (Follow-up activity) ในช่วงเดือนสิงหาคม 2562
 - เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการจัดเตรียมหลักสูตรครั้งที่ 3 ในประเทศไทย
 - พิจารณาประเทศที่มีความพร้อมในการจัดทำ/พัฒนาดัชนีอุตสาหกรรมเพื่อเข้าไป workshop และ/หรือนำไปประกอบการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมของ สศอ. ไปเป็นต้นแบบในประเทศดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้โครงการนี้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ด้านข้อมูล และเครื่องมือในการวิเคราะห์ที่เหมาะสมเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่จะนำมาซึ่งประโยชน์ไม่เพียงแต่ประเทศใดประเทศหนึ่ง แต่ยังนำมาซึ่งประโยชน์ในภูมิภาคร่วมกัน สร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาอุตสาหกรรมของภูมิภาคให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลกเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของอุตสาหกรรมยุคดิจิทัล

Part 6

ส่วนที่ 6

กิจกรรมสำคัญในงบประมาณ พ.ศ. 2561

- กิจกรรมสำคัญในรอบปีของ สศอ.
- สัมมนา OIE Forum 2561

กิจกรรมการดำเนินงานในรอบปี 2561

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดทำและเสนอแนะนโยบาย แนวทาง แผนงานและมาตรการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งในระดับมหภาค รายสาขาอุตสาหกรรม และระหว่างประเทศ รวมทั้งดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย คัดการณ์แนวโน้มและแจ้งเตือนภัยให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรม และจัดทำข้อมูลด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและประชาชนผู้สนใจ

สศอ. มุ่งมั่นดำเนินงานในแต่ละด้าน เพื่อให้บรรลุตามบทบาทหน้าที่ขององค์กรที่จะสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่ภาคอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ท่ามกลางบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันก็ได้พัฒนาองค์กรให้มีขีดความสามารถที่จะสนองตอบต่อผู้ขอรับบริการได้อย่างทันก่วงที่ รวมทั้งสร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความรู้ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในรอบปีงบประมาณ 2561 สศอ. ได้ดำเนินงานโดยสรุปออกมาเป็นด้านต่าง ๆ ที่สำคัญดังนี้

• จัดประชุม สัมมนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สศอ. ได้ดำเนินการจัดทำโครงการศึกษาวิจัยทั้งในระดับมหภาค รายสาขาอุตสาหกรรม และระหว่างประเทศ เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงาน นโยบายการพัฒนา และการเพิ่มขีดความสามารถของภาคอุตสาหกรรม โดยได้ดำเนินงานร่วมกับสถาบันเฉพาะทางในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาคเอกชน และหน่วยงานพันธมิตรต่าง ๆ จัดประชุมสัมมนาเพื่อนำเสนอผลการดำเนินงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ ตลอดจนเปิดเวทีสาธารณะระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องในประเด็นหัวข้อต่าง ๆ ตลอดทั้งปี 2561 อาทิ

งานสัมมนาเชิงวิชาการ เรื่อง โอกาสและศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และอากาศยานของไทย

การประชุมคณะทำงานพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ (Industry 4.0 และ S-Curve)

สัมมนาเชิงวิชาการ
“ติดตามผู้ประกอบการด้วย
Big Data”

งานสัมมนา Packaging Intelligence Seminar
on Update เทคโนโลยีและงานวิจัยสำหรับ
บรรจุภัณฑ์อาหารและผลิตภัณฑ์เกษตร

การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อน
การพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศไทย

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลง
ความร่วมมือระหว่างองค์การส่งเสริม
การค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (JETRO
BANGKOK) กับสถาบันงานยนต์ และ
การประชุมความร่วมมือ เพื่อพัฒนา
อุตสาหกรรมงานยนต์สมัยใหม่

• **ชั้นนำ แรงเตือนภัยภาคอุตสาหกรรม**

สศอ. ได้ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย คาดการณ์แนวโน้ม และสร้างเครื่องมือสำหรับชั้นนำและแจ้งเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งผู้ประกอบการได้นำไปใช้ประโยชน์ผ่านการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

การอบรมพัฒนาผู้ประกอบการ
เรื่อง “ทำความเข้าใจกับดัชนีผลผลิต
อุตสาหกรรมและการนำไปใช้
ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ”

จัดกับฟังการบรรยาย
การวิเคราะห์ศักยภาพและ
ติดตามสถานการณ์ของ
อุตสาหกรรม

• **พัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้**

สศอ. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรและบุคลากรดำเนินงาน โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรมีการเรียนรู้ การบริหารจัดการความรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในองค์กรตลอดทั้งปี

• **การพัฒนาภายในองค์กร**

สศอ. จัดให้มีกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้กับเจ้าหน้าที่และผู้บริหารของ สศอ. อย่างสม่ำเสมอในหลาย ๆ กิจกรรม เช่น

กิจกรรม PMQA DAY

กิจกรรม KM Kick off
"KM Smart Move"

การบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับเรื่องพลังงาน
ในหัวข้อ "2016 ปฏิวัติต่างๆ ลดใช้พลังงาน
(ทางเลือกใหม่การใช้พลังงานสะอาด)"

• การพัฒนาบุคลากร

ในปี 2561 สศอ. ดำเนินการจัดฝึกอบรม บรรยายให้ความรู้ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงานในหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อพัฒนาสมรรถนะและเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในหลักสูตรหัวข้อต่าง ๆ เช่น

การฝึกอบรม "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่"

• ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

สศอ. ในฐานะที่เป็นองค์กรแห่งความรู้และทำหน้าที่เป็นศูนย์สารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการจัดทำเอกสาร วารสาร จุลสาร ข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเพื่อเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และประชาชนได้รับรู้รับทราบ และนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานและการประกอบธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ ผ่านการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- จัดแถลงข่าวและให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในประเด็นหัวข้อต่าง ๆ เป็นประจำสม่ำเสมอ เช่น ดัชนีอุตสาหกรรมประจำเดือนและรายไตรมาสและรายปี สรุปภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รายสาขา, สรุปภาวะอุตสาหกรรมไทยปี 2561 และคาดการณ์แนวโน้ม ปี 2562, นอกจากนี้ยังให้สัมภาษณ์/สนทนาทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์ประเด็นด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในรายการต่าง ๆ

- จัดทำเอกสารเผยแพร่และสื่อเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เช่น วารสารเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (รายไตรมาส), จุลสารรายเดือน OIE Share, รายงานประจำปี, รายงานภาวะอุตสาหกรรมรายเดือน รายไตรมาส และรายปี, รายงานดัชนีอุตสาหกรรม, Infographic ต่าง ๆ

- จัดกิจกรรมเยี่ยมเยียนสื่อมวลชน (Press Visit) คณะผู้บริหาร และตัวแทนจาก สศอ. ร่วมพบปะสื่อมวลชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และนำเสนอภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

• สศอ. พบผู้ประกอบการ

สศอ. ให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการ โดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่

- เยี่ยมชมผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เช่น บริษัท สยามอุตสาหกรรมเกษตรอาหาร จำกัด (มหาชน), บริษัท ยูนิคอุตสาหกรรมพลาสติก จำกัด เป็นต้น

บริษัท สยามอุตสาหกรรมเกษตรอาหาร จำกัด (มหาชน)

บริษัท ยูนิคอุตสาหกรรมพลาสติก จำกัด

• สศอ. กับการดำเนินงานเพื่อสังคม

• ความรับผิดชอบต่อสังคม

ในรอบปี 2561 ที่ผ่านมา สศอ. ได้ดำเนินกิจกรรมในการเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคม ผ่านการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น

กิจกรรมจิตอาสา "เราทำความดีด้วยหัวใจ" พัฒนาพื้นที่และดูแลรักษาท้องไร่ในพื้นที่กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อถวายพระพรฯ ถวายแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙

กิจกรรมบริจาคสิ่งของ ณ สถานคุ้มครอง
และพัฒนาคนพิการกรงเทพฯ ได้ร่วม
บริจาคทุนทรัพย์ ของให้ทำเป็นทั้งเครื่อง
อุปโภค บริโภค เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

ร่วมปลูกป่าชายเลน ในกิจกรรม
“ปลูกสร้างความดี ต้นใจสู้สังคม”

• องค์การแห่งธรรมาภิบาล

งานวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล
(ประเทศไทย) ภาวใต้แนวคิด
“Zero Tolerance คนไทย
ไม่ทนต่อการทุจริต”

งาน “วันต่อต้านคอร์รัปชัน 2561”
ภาวใต้แนวคิด คนไทย ต้นรู้สู้โกง

ชมพิพิธภัณฑ์ต้านโกง
Anti Corruption Museum
สำนักงาน ป.ป.ช. เ็นนริ์ฐานคุณธรรม
เพื่อต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

GEAR UP SIAM INDUSTRY

เร่งเครื่องอุตสาหกรรมไทย
ทะยานไกลสู่นาคต

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ OIE Forum 2018
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม จัดประชุมวิชาการ สศอ. (OIE Forum) ประจำปี 2561 ภายใต้ชื่องาน “Gear up SIAM Industry : เร่งเครื่องอุตสาหกรรมไทย ทะยานไกลสู่นาคต” เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2561 ณ ห้องแกรนด์ไดมอนด์ บอลรูม อิมแพ็คฟอรั่ม เมืองทองธานี โดยได้รับเกียรติจากนายอุตตม สาวนายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “วิสัยทัศน์อุตสาหกรรมไทยสู่นาคต” ซึ่งเนื้อหามีความสำคัญและเป็นประโยชน์ในการมองภาพของทิศทางและแนวโน้มอุตสาหกรรมไทยได้อย่างเด่นชัดมากขึ้น

งานสัมมนา OIE Forum 2018 ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมทั้งภาคการผลิต ภาคบริการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม สมาคม มูลนิธิ นักวิชาการ สื่อมวลชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปกว่า 1,500 คน จัดขึ้น ณ ห้องแกรนด์ ไดมอนด์ บอลรูม อาคารอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี การสัมมนาครั้งนี้จัดให้มีการเสวนาทั้งภาคเช้าและภาคบ่าย โดย

การเสวนาภาคเช้าเป็นประเด็นของการจัดงานในปีนี้ได้ชื่อ “Gear up SIAM Industry” ได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ นายอุตตม สาวนายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม นายศิริจุล จุลกะรัตน์ รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม นายณัฐพล รังสิตพล ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม นายสุพันธุ์ มงคลสุธี ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นายอนุสรณ์ มุทราธิศ กรรมการบริษัท เดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) นายณพพงศ์ วีระวร ประธานสมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย นายสีหนาท ลำข้า ผู้บริหาร Payments and Disruptive Technology Ofce ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ศาสตราจารย์ ดร.จำรัส ลิ้มตระกูล อธิการบดีสถาบันวิทยสิริเมธี และผู้ดำเนินรายการ ดร.วิทย์ สิทธิเวคิน

ในช่วงบ่ายมีการเสวนาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ประกอบการในองค์กรชั้นนำทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบด้วยห้องเสวนาย่อย 3 ห้อง ได้แก่ ห้องที่ 1 หัวข้อเสวนา S-Curve & Innovation : จัดทัพนวัตกรรมอาหารยุคใหม่ สู่นาคต ห้องที่ 2 หัวข้อเสวนา Innovative Big Data - Business Challenge : Big Data ทำให้อะไรเป็นไปได้ ห้องที่ 3 หัวข้อเสวนา Automated Industries : ปรับปรุงการผลิตสู่ระบบอัตโนมัติ ห้องที่ 4 M Manpower Management : การปฏิรูปกำลังคน ทางรอดที่ต้องเลือก

สศอ. กับบทบาทขับเคลื่อนอุตสาหกรรมไทยยุคใหม่ 4.0

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) มีภารกิจเป็น Think Tank ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมสู่การเติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน มีบทบาทสำคัญในขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการให้บริการข้อมูล การชี้แนะและการเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย โดยมีเป้าประสงค์ในการพัฒนาให้ไปสู่ อุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งจะต้องตั้งอยู่บนหลักการของการร่วมกันสร้างความแข็งแกร่งจากภายในและพัฒนานวัตกรรมหรือบุคลากรให้แข่งขันได้ในระยะยาว

การก้าวข้ามสู่อุตสาหกรรมในยุคใหม่นั้น การสร้างอุตสาหกรรมใหม่และคุณค่าใหม่ เป็นส่วนหนึ่งของกลไกหลักในการผลักดันการปฏิรูปเศรษฐกิจที่สำคัญ สศอ. จึงมุ่งขับเคลื่อน New S-Curve ยกตัวอย่างเช่น ส่งเสริมมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของประเทศไทย ผลักดันเรื่อง ECO Sticker หรือการเจรจาความร่วมมือภายใต้ FTA ต่าง ๆ เป็นต้น และหนึ่งในภารกิจสำคัญของ สศอ. คือการจับชีพจรของเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมด้วยเครื่องมือสำคัญคือ “ดัชนีผลผลิต

อุตสาหกรรม (Manufacturing Production Index)” ซึ่งเป็น Key Indicators ที่แสดงทิศทางการเปลี่ยนแปลงการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม เป็นข้อมูลที่ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางและแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากสามารถสะท้อนแนวโน้มการขยายตัวด้านการผลิตเป็นรายผลิตภัณฑ์ รวมทั้งเพื่อประเมินภาวะเศรษฐกิจของประเทศ และใช้วิเคราะห์เชิงลึกถึงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงการผลิตในอุตสาหกรรม

ปัจจุบัน สศอ. จัดทำดัชนีอุตสาหกรรมจำนวน 21 สาขา 57 กลุ่มอุตสาหกรรม 235 ผลิตภัณฑ์คำนวณจากฐานข้อมูลจำนวน 2,055 โรงงาน และยังมีฐานข้อมูลของอีกหลายโรงงาน เพื่อเตรียมการซึ่งเป็นตะกร้าสำรองข้อมูลผลิตภัณฑ์เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนและสามารถสะท้อนโครงสร้างเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว และได้ปรับโฉมรูปแบบรายงานจากตารางข้อมูลตัวเลข ให้เป็นการนำเสนอในรูปแบบภาพ กราฟ ที่ผู้ใช้งานข้อมูลสามารถเลือกรูปแบบเฉพาะตามความต้องการได้ด้วย ในระดับประเทศ สศอ. ได้ทำความเข้าใจระหว่างกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (JICA) ให้ไทยเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านการจัดทำดัชนีอุตสาหกรรมให้แก่ประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ และซึ่งส่งผลให้เกิดเครือข่ายของข้อมูลดัชนีอุตสาหกรรมในระดับภูมิภาคอีกด้วย

ในอนาคตอันใกล้เราจะมุ่งใช้ประโยชน์จาก Big Data ให้เป็นเครื่องมืออย่างสร้างสรรค์ในการเสริมข้อมูลด้านเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยการนำเทคโนโลยีด้าน Machine Learning วิเคราะห์อิทธิพลหรือผลกระทบของปัจจัย จัดทำแบบจำลองในการวิเคราะห์คาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ใช้ข้อมูลรวมไปถึงผู้กำหนดนโยบายสามารถวางแผนประกอบการตัดสินใจตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อคาดการณ์ให้มีความแม่นยำและรวดเร็วขึ้น ซึ่งนับเป็นนวัตกรรมข้อมูลทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้น

ห้องที่ 1

หัวข้อเสวนา S-Curve & Innovation : จัดทัพนวัตกรรมอาหารยุคใหม่สู่อนาคต

ผู้ร่วมเสวนา ได้แก่ ดร. อัครวิทย์ กาญจนโอภาส รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ และ CEO โครงการเมืองนวัตกรรมอาหาร (FOOD INNOPOLIS) นายวิศิษฐ์ ลิ้มลือชา ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นายพลสวัสดิ์ เผ่าประพัทธ์ ผู้อำนวยการศูนย์นวัตกรรม กลุ่มธุรกิจ ซีพี ออลล์ นายอิทธิชัย ยศศรี ผู้อำนวยการกองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

จากการเสวนา อุตสาหกรรมอาหารเป็น 1 ใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพ First S-Curve ที่รัฐบาลมุ่งหวังให้เกิดการต่อยอดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เนื่องจากมีมูลค่าผลผลิต (Gross Output) ประมาณ 2.3 ล้านล้านบาท มีมูลค่าเพิ่ม 8 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 22 ของ GDP

จากการเสวนา 4 ห้องย่อย ได้แก่ ห้องที่ 1 หัวข้อเสวนา S-Curve & Innovation : จัดทัพนวัตกรรมอาหารยุคใหม่สู่อนาคต ห้องที่ 2 หัวข้อเสวนา Innovative Big Data - Business Challenge : Big Data ทำให้ลอง ห้องที่ 3 หัวข้อเสวนา Automated Industries : ปรับองศาการผลิตสู่ระบบอัตโนมัติ และห้องที่ 4 M Manpower Management : การปฏิรูปกำลังคน ทางรอดที่ต้องเลือก สรุปได้ดังนี้

ภาคอุตสาหกรรม มีการจ้างงาน 1.1 ล้านคน มูลค่าการส่งออกสูงเป็นอันดับ 3 และมีผู้ประกอบการใน Value Chain มากถึง 100,000 ราย นอกจากนี้ยังสร้างมูลค่าให้กับผลผลิตภาคเกษตร เพราะอุตสาหกรรมอาหารมีต้นทุนทางวัตถุดิบประมาณร้อยละ 80 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด และเป็นการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ โดยร้อยละ 85 ของผลผลิตภาคการเกษตรในประเทศถูกส่งเข้าสู่อุตสาหกรรมอาหาร ส่งผลให้เกษตรกร 5.9 ล้านครัวเรือนมีรายได้ จุดแข็งสำคัญอีกประการ คือ ผลผลิตภาคการเกษตรของไทยมีความหลากหลายสูง คุณภาพดี ทำให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารไม่ย้ายฐานการผลิตไปต่างประเทศ อย่างไรก็ตามโลกมีการเปลี่ยนแปลงทั้งภาวะเศรษฐกิจ สังคม พฤติกรรมการบริโภค รวมถึงสภาวะแวดล้อมในประเทศทั้งด้านการเมือง แรงงานล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมต้องปรับตัวอย่างรอบด้านทั้ง Productivity, Quality Standard Marketing และการสร้างสินค้าและบริการ High value รูปแบบของอุตสาหกรรมต้อง Transform จากการผลิตอาหาร ไปสู่การผลิตอาหารควบคู่ความพึงพอใจหรือความต้องการเฉพาะด้าน ซึ่งภาครัฐมีมาตรการรองรับนโยบาย S-Curve ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) สร้าง New warrior ตั้งแต่ระดับเกษตรกร อุตสาหกรรม และระบบโลจิสติกส์ 2) การส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมระดับ Startup และ SMEs 3) สร้าง New Market Platform ขยายตลาด และ 4) การปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอาหาร

ห้องเสวนาภาคภาษาอังกฤษวิทยากรให้ความรู้ ได้แก่ ดร. วิษณุ ดัชนีทวีฤทธิ์ คณะกรรมการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม นายพิพัฒน์ เลหะชัยวรกุล ผู้จัดการด้านผลิตภัณฑ์ IBM Cognitive Systems Ms. Maiprae Loyen, Advisor to the committee of the National Legislative Assembly (Natural rubber) MTI Solution co.,Ltd Mr. Saravanan Nagarajan, Managing Principal Engineer, Seagate Research Group Mr. Axel Winter, Chief Technology Ofcer, Central Group, Central Technology นางเพ็ญวิภา ไตรศิริพานิช ผู้อำนวยการกองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

จากการเสวนา Big Data คือปริมาณข้อมูลจำนวนมากมหาศาลที่มีอยู่ในทุกรูปแบบ ไม่ว่าแหล่งที่มาจะมาจากภายในหรือภายนอกองค์กร แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ ข้อมูลที่มีโครงสร้างชัดเจน (Structured Data) และข้อมูลที่มีโครงสร้างไม่ชัดเจน (Unstructured Data) Big data สามารถประยุกต์ใช้ในทุกภาคส่วนนอกจากภาคอุตสาหกรรมแล้ว ภาคการเกษตรเป็นอุตสาหกรรมฐานรากของคนไทย มีความจำเป็นในการนำ Big Data มาใช้ด้วย ตัวอย่างการปลูกส้มประชดของชาวไร่ ที่ต้องเตรียมการตั้งแต่การเตรียมดิน ปลูก การจัดการน้ำ แรงงาน รวมถึงปัจจัยภายนอกอย่างสภาพดินฟ้า อากาศ ซึ่งปัญหาในปัจจุบันที่ทำให้เกษตรกรของไทยไม่สามารถหลุดพ้นความยากจนและหนี้สิน มาจากการที่ไม่สามารถควบคุมราคาขายและต้นทุนการผลิต ทำให้

ได้กำไรเพียงเล็กน้อยหรืออาจขาดทุนในบางปี ดังนั้น การนำ Big data มาใช้ในภาคการเกษตรจะสามารถช่วยประกอบ การวิเคราะห์ คาดการณ์ และค้นหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมกับสถานการณ์และช่วงเวลาในห้วงนั้นได้เป็นอย่างดี Big data ยังมีประโยชน์ในด้านการสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์จากการที่ ข้อมูลสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (Traceability) จนสามารถจัดการข้อมูลได้ถึงระดับ real-time และลดการใช้ แรงงานในการประมวลผลข้อมูล สร้างรายงาน หรือ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้ประกอบการสร้างความน่าเชื่อถือ ในการผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์ ทำให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลจนเกิดความมั่นใจและเชื่อมั่น ต่อสินค้า ส่งผลให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจและยอมจ่ายค่า ใช้สอยสินค้าที่มีราคาสูงกว่าปกติ ในส่วนความสำคัญของการใช้ Big Data คือ ด้านการรักษาความปลอดภัยของ การใช้ข้อมูล (Security model) โดยหน่วยงานควรจะมีการบริหารจัดการข้อมูลทั้งระบบ (Full life cycle of data) ตั้งแต่ การจัดทำฐานข้อมูลไปจนถึงการทำลายข้อมูลที่ไม่ใช้แล้วให้ หมดไป การพัฒนาอุตสาหกรรมในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นการปรับเปลี่ยน กระบวนการผลิตโดยการบูรณาการระหว่างเครื่องจักร ข้อมูล ระบบเทคโนโลยี และคน ให้สามารถทำงานร่วมกันได้ อย่างราบรื่น โดยสิ่งสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมในยุค ที่มีข้อมูลมหาศาล (Big data) คือผู้ประกอบการจำเป็นจะต้อง มีวิสัยทัศน์และทราบเป้าหมายที่ต้องการอย่างชัดเจนก่อน นำไปสู่ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลจำนวนมากมหาศาล (Big data) เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปแนวความคิดเป็น องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อพัฒนาอุตสาหกรรมและคุณภาพ ของสินค้า เพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจและวางแผน การผลิตให้มีทิศทางที่เหมาะสม นอกจากนี้ การเรียนรู้ของ ผู้ประกอบการและการพัฒนาทักษะของพนักงานภายใน องค์กรเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ผู้ประกอบการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สามารถนำ ไปปรับใช้กับธุรกิจของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม

วิทยากรให้ความรู้ ได้แก่ ดร. วรินทร์ รอดโพธิ์ทอง ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีการผลิตอัตโนมัติและหุ่นยนต์ สถาบันไทย-เยอรมัน ดร. ประพิณ อภินรเศรษฐ์ กรรมการบริหาร บริษัท เลิศวิสัยแอนด์ซันส์ จำกัด ดร. ฉัตรแก้ว ฮาตระกูล กรรมการผู้จัดการ บริษัท ไทยซัมมิท ออโตโมทีฟ จำกัด นายกฤษฎา ทรัพย์ทวยชน กรรมการผู้จัดการ บริษัท แอล แอนด์ อี แมนูแฟคเจอริ่ง จำกัด นายธีรวัฒน์ อมรชาติ กรรมการผู้จัดการ บริษัท บางกอกซีทีเมทัลล จำกัด (มหาชน)

จากการเสวนา ในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในการพัฒนากระบวนการผลิตของอุตสาหกรรม ซึ่งเริ่มต้นจากการนำระบบอัตโนมัติมาใช้ เพื่อสนับสนุนงานด้านอุตสาหกรรมในการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มความสามารถในการผลิต เช่น งานอุตสาหกรรมบางงานไม่สามารถที่จะใช้แรงงานเข้าไปทำได้ โดยเฉพาะการปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงต่อความสูญเสีย ไม่ว่าจะเป็นการยกของหนัก การขนย้ายวัสดุในพื้นที่จำกัด การทำงานในพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมอันตราย งานที่น่าเบื่อหรือเป็นงานที่ต้องการความรวดเร็ว และแม่นยำในการผลิต ชิ้นงานที่มีความละเอียดสูง ส่งผลให้ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ ถูกนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย และกลายเป็นทางออกของงานด้านอุตสาหกรรม รัฐบาลได้ประกาศให้อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ (Robotics) เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยในอนาคต และเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแนวทางตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้นำเสนอ Roadmap และมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริการของประเทศ รองรับการค้าเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 สำหรับ

การขับเคลื่อนมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ โดยได้บูรณาการทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษาทั้ง 14 หน่วยงานภาครัฐ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติในด้านอุปสงค์ อุปทาน และพัฒนาบุคลากรด้วยบริบทการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมไปสู่ยุค 4.0 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ค่าแรงที่พุ่งสูงขึ้น และปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ดังนั้น การนำระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์มาใช้ เพื่อตอบโจทย์ในเรื่องเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ลดต้นทุน และงานที่มีความเสี่ยงต่อความสูญเสีย ทำให้ผู้ประกอบการเริ่มหันมาใช้ระบบอัตโนมัติหรือหุ่นยนต์มากขึ้น สำหรับผู้ประกอบการที่จะเริ่มต้นหันมาใช้ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ ควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้ประกอบการต้องมองธุรกิจและตัวเองให้ชัดเจนว่าเหตุผลที่ต้องการระบบอัตโนมัติ ปรับวิธีคิด ก่อนที่จะลงทุนพัฒนาทั้งด้าน Hardware และ Software เพื่อนำมาสู่การปรับกระบวนการผลิต และต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่ ในการสร้างนวัตกรรม โดยต้องมองปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ประสบความสำเร็จ เช่น การบริหารจัดการต่าง ๆ เป็นต้น
2. สำหรับผู้ประกอบการที่จะเริ่มต้นปรับมาใช้ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ในสถานประกอบการควรเริ่มจากการใช้ระบบ ERP/SCADA ก่อน โดยคำนึงถึงต้นทุน และเลือกระบบที่สามารถเชื่อมต่อกับเครื่องจักรที่มีอยู่เดิมได้
3. สิ่งสำคัญสำหรับการการลงทุนโดยใช้ระบบอัตโนมัติหรือหุ่นยนต์ คือ การสามารถนำเครื่องจักรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับการทำงาน ซึ่งจำเป็นต้องเตรียมบุคลากรที่มีความพร้อม สามารถปฏิบัติงานหรือใช้ระบบได้จริง ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้านระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ภายในองค์กร ซึ่งคนในองค์กรจะมีความรู้และเข้าใจในกระบวนการผลิตที่ดีที่สุด
4. การนำระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์มาใช้ในสถานประกอบการ ควรมีการออกแบบกระบวนการผลิตในภาพรวมก่อน จากนั้นทำการวิเคราะห์ว่าเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการหรือไม่ เลือกระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ที่เหมาะสมกับกระบวนการผลิตนั้น ๆ แล้วปรับระบบการผลิตให้สามารถควบคุมการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

วิทยากรให้ความรู้ ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วีระจตุตถประภาณ คณะกรรมการการอุดมศึกษา นายถาวร ชลัษเฐียร ประธานกิตติมศักดิ์ กลุ่มชิ้นส่วนและอะไหล่ ยานยนต์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นางกนิษฐ เมืองกระจำง ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และโทรคมนาคม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นายประภาส แก้วพงศ์พันธ์ SMART OPERATIONS SUPPORT Manager บริษัท เอสซีจี ซิเมนต์-ผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง จำกัด นายวิรัช จันทรบุรณ กรรมการผู้จัดการ บริษัท บั๊น คำ หอม เทรดิง จำกัด และนายอดิทัต วัฒนสินธ์ รองผู้อำนวยการ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

จากการเสวนา กำลังคนคุณภาพต่อการเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมไทยพบว่า หากเพิ่มคุณภาพของกำลังคน (เพิ่มการศึกษา และการให้ความรู้การฝึกอบรมพัฒนาทักษะ) ร้อยละ 10 จะทำให้การผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดต้นทุนแรงงาน และเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันส่งผลให้ GDP ภาคอุตสาหกรรมการบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชนปรับตัวเพิ่มขึ้น โดย GDP ภาคอุตสาหกรรมปรับตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.16 คิดเป็นมูลค่าประมาณ 4,691

ล้านบาท การกระตุ้นให้คนในประเทศเป็นคนที่มีทักษะที่จำเป็นของคนในอนาคต เพื่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมเป็นไปได้อย่างยั่งยืน ทุกคนต้องให้ความสำคัญต่อทักษะที่จำเป็น 3 ประการ คือ 1) การอ่านออกเขียนได้ (Literacy) โดยจะต้องเข้าใจในความหมายและสามารถสื่อสารออกมาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านดิจิทัล (Digital Literacy) 2) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) เพื่อที่จะได้ค้นคว้าวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถตอบโจทย์และนำไปใช้ประโยชน์ตามความต้องการของประเทศได้ และ 3) ทักษะในการปรับตัว (Adaptability) เพื่อให้สามารถปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และบริบทตามช่วงเวลาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งต้องส่งเสริมให้คนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) เพื่อให้คนทุกช่วงวัยมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และสามารถเข้าใจเข้าถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต

การปฏิรูปกำลังคนคงจะให้ป็นหน้าที่ของคนใดคนหนึ่งไม่ได้ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษาจะต้องมีการบูรณาการทุกภาคส่วน ตั้งแต่การปรับเปลี่ยนทัศนคติ การสร้างความตระหนัก การสื่อสารในทุกระดับ การสร้างแรงจูงใจการปรับวัฒนธรรมองค์กร การสร้างเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญ การปรับหลักสูตรและการปฏิรูปสถาบันอุดม โดยผู้ประกอบการจะต้องรู้ทิศทางและความต้องการของตนเองที่แท้จริง เพื่อรัฐจะได้ทำหน้าที่ในการช่วยเหลืออำนวยความสะดวก และเชื่อมโยงกับภาคการศึกษาหรือหน่วยงานผู้เชี่ยวชาญได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของประเทศ สามารถขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่การเป็นประเทศในโลกที่หนึ่งที่มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป

Part 7

ส่วนที่ 7

รายงานทางการเงิน

- งบแสดงฐานะการเงิน
- งบรายได้และค่าใช้จ่าย
- หมายเหตุประกอบงบการเงิน
- การวิเคราะห์งบการเงิน
- บุคลากร สศอ.
- เบอร์โทรศัพท์ติดต่อหน่วยงานต่าง ๆ ภายใน สศอ.
- แผนที่ สศอ.

งบแสดงฐานะการเงิน

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2561	2560
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	2,278,547.50	4,376,828.74
ลูกหนี้ระยะสั้น	6	1,106,760.67	434,405.00
วัสดุคงเหลือ		105,379.99	48,744.97
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		3,490,688.16	4,859,978.71
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	7	76,079,771.63	80,254,540.86
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน	8	32,492,683.07	72.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		108,572,454.70	80,254,612.86
รวมสินทรัพย์		112,063,142.86	85,114,591.57
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	9	6,727,006.44	4,175,730.87
เงินรับฝากระยะสั้น	10	1,536,667.50	2,296,493.50
รวมหนี้สินหมุนเวียน		8,263,673.94	6,472,224.37
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว		203,844.74	229,219.92
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว		600,000.00	600,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		803,844.74	829,219.92
รวมหนี้สิน		9,067,518.68	7,301,444.29
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		102,995,624.18	77,813,147.28
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		114,130,352.32	114,130,352.32
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม		-11,134,728.14	-36,317,205.04
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		102,995,624.18	77,813,147.28

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ		2561	2560
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	11	344,408,977.77	427,377,962.49
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	12	116,915.78	5,820,265.05
รวมรายได้		344,525,893.55	433,198,227.54
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	13	75,441,060.05	73,688,128.23
ค่าบำเหน็จบำนาญ	14	27,977,828.68	24,578,069.99
ค่าตอบแทน		62,200.00	15,220.00
ค่าใช้สอย	15	105,887,787.84	155,628,062.74
ค่าวัสดุ	16	2,573,419.41	2,785,219.14
ค่าสาธารณูปโภค	17	3,561,623.59	3,392,186.12
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	18	9,492,891.59	8,876,922.08
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	19	93,577,762.75	155,267,995.04
ค่าใช้จ่ายอื่น		768,842.74	12,068.02
รวมค่าใช้จ่าย		319,343,416.65	424,243,871.36
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		25,182,476.90	8,954,356.18

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูง/ (ต่ำ) กว่า ค่าใช้จ่าย สะสม	องค์ประกอบ อื่นของ สินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน	รวม สินทรัพย์ สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 - ตามที่รายงานไว้เดิม	114,130,352.32	-36,317,205.04	-	77,813,147.28
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	-	-	-
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 - หลังการปรับปรุง	114,130,352.32	-36,317,205.04	-	77,813,147.28
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุนสำหรับปี 2561				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-	-	-	-
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	25,182,476.90	-	25,182,476.90
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561	114,130,352.32	-11,134,728.14	-	102,995,624.18

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูง/ (ต่ำ) กว่า ค่าใช้จ่าย สะสม	องค์ประกอบ อื่นของ สินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน	รวม สินทรัพย์ สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 - ตามที่รายงานไว้เดิม	114,130,352.32	-45,281,461.22	-	68,848,891.10
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	9,900.00	-	9,900.00
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 - หลังการปรับปรุง	114,130,352.32	-45,271,561.22	-	68,858,791.10
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุนสำหรับปี 2560				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-	-	-	-
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	8,954,356.18	-	8,954,356.18
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560	114,130,352.32	-36,317,205.04	-	77,813,147.28

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

รายงานรายได้แผ่นดิน

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย : บาท)

	2561	2560
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน-นอกจากภาษี	559,876.54	655,681.02
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	559,876.54	655,681.02
<u>หัก</u> รายได้แผ่นดินกอนคินจากคลัง		
รายได้แผ่นดินจัดสรรตามกฎหมายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน		
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บสุทธิ	559,876.54	655,681.02
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	559,876.54	655,681.02
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง		
<u>ปรับ</u> รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง		
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ		
รายได้แผ่นดิน-นอกจากภาษี		
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	24,452.00	81,281.00
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	1,489.45	1,223.21
รายได้อื่น	533,935.09	573,176.81
รวม รายได้แผ่นดิน-นอกจากภาษี	559,876.54	655,681.02

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

หมายเหตุที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่ ความเป็นมา วัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่

- เสนอแนะนโยบาย แนวทาง และมาตรการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ
- เสนอแนะนโยบาย กำหนดท่าที แนวทางความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ รวมทั้งประชุมเจรจากับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศด้านอุตสาหกรรม
- ศึกษา และวิเคราะห์เศรษฐกิจอุตสาหกรรม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายการวางแผน การพัฒนาอุตสาหกรรมและการแก้ปัญหาหรือพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- วิเคราะห์ วิจัย คาดการณ์แนวโน้ม และเตือนภัยด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- ประสาน เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาอุตสาหกรรม
- กำหนดนโยบายการสำรวจ การเก็บรักษา การใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม การจัดทำดัชนีอุตสาหกรรม และทำหน้าที่เป็นศูนย์สารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มีสถานที่ตั้งที่ในกระทรวงอุตสาหกรรม อาคารสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เลขที่ 75/6 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400

ในปีงบประมาณ 2561 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 310,511,884.40 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 377,774,256.08 บาท) โดยแยกเป็นรายจ่ายลงทุน จำนวน 4,364,811.00 บาท และรายจ่ายประจำ จำนวน 306,147,073.40 บาท ประกอบด้วย งบบุคลากร จำนวน 62,095,184.40 บาท งบดำเนินงาน จำนวน 54,358,937.25 บาท งบรายจ่ายอื่น จำนวน 96,115,189.00 บาท และ งบเงินอุดหนุน จำนวน 93,577,762.75 บาท เพื่อใช้จ่ายในแผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาประสิทธิภาพและมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต บริการ การค้า และการลงทุน และแผนงานบูรณาการการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ

รายงานการเงินนี้เป็นการแสดงภาพรวมของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม

หมายเหตุที่ 2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดใช้ ซึ่งรวมถึง หลักการและนโยบายการบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงินตามแนวปฏิบัติทางบัญชี เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำรายงานการเงินประจำปี ตามหนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค 0410.2/ว67 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2561 และเรื่อง รูปแบบการนำเสนอ รายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ ตามหนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค 0410.3/ว357 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบาย การบัญชี

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานเบิกจ่ายและจัดทำรายงานการเงินในระดับกรม ซึ่งรับผิดชอบ บริหารจัดการเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณทุกประเภทที่หน่วยงานมีอำนาจในการบริหารจัดการตามกฎหมายรายการที่ปรากฏในรายงานการเงิน รวมถึง สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาล และอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษา และบริหารจัดการ ให้แก่รัฐบาลภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงองค์ประกอบของรายงานการเงิน ซึ่งอยู่ภายใต้ การควบคุมของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง

หมายเหตุที่ 3 **มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ปรับปรุงใหม่**

ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และฉบับปรับปรุงใหม่ ดังนี้

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบันที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2560
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้นไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อการเงินในงวดปัจจุบัน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561 ที่มีผลบังคับใช้ในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2561
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนอรายงานการเงิน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 3 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 5 เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 12 เรื่อง สินค้าคงเหลือ
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 13 เรื่อง สัญญาเช่า
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 14 เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 16 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 17 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 31 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- มาตรฐานนโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่อง เงินลงทุน

ฝ่ายบริหารเชื่อว่ามาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้น จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อการเงินในงวดที่นำมาถือปฏิบัติ

หมายเหตุที่ 4 **สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ**

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เป็นเงินที่หน่วยงานได้รับจากรัฐบาลเพื่อทดรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อย ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ และต้องคืนให้รัฐบาลเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้เงิน แสดงไว้เป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดซึ่งมีโดยตรงกันข้ามกับรายการเงินทดรองราชการรับจากคลังภายใต้หัวข้อหนี้สินไม่หมุนเวียน
- รายการเทียบเท่าเงินสด ได้แก่ เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดที่จะเปลี่ยนให้เป็นเงินสดได้ภายใน 3 เดือน เช่น เงินฝากประจำ บัตรเงินฝาก และตั๋วเงินที่มีวันถึงกำหนดภายใน 3 เดือน แสดงไว้เป็นรายการเทียบเท่าเงินสด

4.2 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองนอกจากสินค้าที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีลักษณะคงทนถาวร แสดงตามราคาทุนและตีราคาวัสดุคงเหลือด้วย โดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน

4.3 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- ที่ดิน เป็นที่ราชพัสดุที่หน่วยงานครอบครองและใช้ประโยชน์ แต่ไม่ได้เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์
- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงาน มีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่หน่วยงานได้ครอบครองและนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม
- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะรายการที่มีมูลค่าต่อหน่วยตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม อุปกรณ์ที่มีมูลค่า ต่อหน่วยต่ำกว่า 5,000 บาท บันทึกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายอุปกรณ์ (ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์)

- ราคาทุนของอาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุง ซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิม ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
- ค่าเสื่อมราคามันเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดย วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานที่กำหนดไว้ในหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 2 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกรมบัญชีกลาง ดังนี้

อาคารสำนักงานและอาคารเพื่อประโยชน์อื่นที่มีโครงสร้างเป็นคอนกรีต	40 ปี
สิ่งปลูกสร้างถาวร	15 ปี
ครุภัณฑ์สำนักงาน	12 ปี
ครุภัณฑ์ยานพาหนะ	8 ปี
ครุภัณฑ์ไฟฟ้า & วิทยุ	10 ปี
ครุภัณฑ์โฆษณา	10 ปี
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	5 ปี
ครุภัณฑ์อื่น	5 ปี

4.4 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม
- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์อายุ	5 ปี
------------------------	------

4.5 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

- รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เป็นสินทรัพย์รับบริจาคโดยมีผู้มอบให้หน่วยงานไว้ใช้ในการดำเนินงาน
- รายได้รอการรับรู้ทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค

4.6 รายได้จากเงินงบประมาณ

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้ตามเกณฑ์ดังนี้

- 1) เมื่อได้รับอนุมัติคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการขอรับเงินเข้าบัญชีหน่วยงาน
- 2) เมื่ออนุมัติจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิได้รับเงินในกรณีเป็นการจ่ายตรงให้กับผู้มีสิทธิรับเงิน
- 3) เมื่อได้รับอนุมัติคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการเบิกหักผลส่งไม่รับตัวเงิน

หน่วยงานแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินตามจำนวนเงินงบประมาณที่ขอเบิกสุทธิจากเงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน งบประมาณเบิกแทนกันแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานผู้เบิกแทน

4.7 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน รับรู้เมื่อเกิดรายได้ด้วยยอดสุทธิหลังจากหักส่วนที่จัดสรรเป็นเงินนอกงบประมาณตามที่ได้รับการยกเว้น รายได้แผ่นดินและรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่ต้องแสดงเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบ งบการเงินเป็นรายงานแยกต่างหาก

4.8 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้จากเงินโอนและเงินบริจาคจากบุคคลอื่นนอกจากหน่วยงานภาครัฐรับรู้เมื่อได้รับเงิน ยกเว้นในกรณีที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตามในการใช้จ่ายเงิน หรือได้รับความช่วยเหลือและบริจาคเป็นสินทรัพย์ที่ใช้ประโยชน์แก่งานหนึ่งปี จะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นเกิดขึ้น หรือเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับตลอดอายุของสินทรัพย์นั้น

หมายเหตุที่ 5 **เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด**

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
เงินทอรองราชการ	600,000.00	600,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน (เงินฝากธนาคาร-เงินในงบประมาณ)	10,380.00	2,068,620.00
เงินฝากสถาบันการเงิน (เงินฝากธนาคาร-เงินนอกงบประมาณ)	131,500.00	52,165.24
เงินฝากคลัง	1,536,667.50	1,656,043.50
รวม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2,278,547.50	4,376,828.74

หมายเหตุที่ 6 **ลูกหนี้ระยะสั้น**

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	161,200.00	401,200.00
รายได้ค้างรับ	945,560.67	33,205.00
รวม ลูกหนี้ระยะสั้น	1,106,760.67	434,405.00

ลูกหนี้เงินยืม ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
ลูกหนี้เงินยืม	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและการส่งใช้ ใบสำคัญ	รวม
2561	161,200.00			161,200.00
2560	401,200.00			401,200.00

หมายเหตุที่ 7 **ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์**

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	100,716,668.58	100,558,308.58
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	-44,213,145.32	-42,220,923.11
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง-สุทธิ	56,503,523.26	58,337,385.47
ครุภัณฑ์	82,232,664.42	78,289,295.62
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์	-62,656,416.05	-56,372,140.23
ครุภัณฑ์-สุทธิ	19,576,248.37	21,917,155.39
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ	76,079,771.63	80,254,540.86

หมายเหตุที่ 8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	40,127,578.20	7,030,030.83
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม-โปรแกรมคอมพิวเตอร์	-7,634,895.13	-7,029,958.83
รวม สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สุทธิ	32,492,683.07	72.00

หมายเหตุที่ 9 เจ้าหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า	5,218,617.15	1,786,547.82
เจ้าหนี้อื่น	145,599.92	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	1,362,789.37	2,389,183.05
รวม เจ้าหนี้ระยะสั้น	6,727,006.44	4,175,730.87

หมายเหตุที่ 10 เงินรับฝากระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
เงินรับฝากอื่น	-	31,650.00
เงินประกันผลงาน	-	640,450.00
เงินประกันอื่น	1,536,667.50	1,624,393.50
รวม เงินรับฝากระยะสั้น	1,536,667.50	2,296,493.50

หมายเหตุที่ 11 รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน		
รายได้จากงบบุคลากร	61,407,353.33	59,122,005.55
รายได้จากงบดำเนินงาน	37,774,098.95	56,061,423.58
รายได้จากงบลงทุน	270,269.91	1,773,587.60
รายได้จากงบอุดหนุน	93,702,400.00	155,819,291.96
รายได้จากงบกลาง	40,349,636.63	37,596,778.12
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	93,946,400.00	88,913,578.04
หัก เบิกเกินส่งคืนเงินงบประมาณ	-332,221.07	-1,377,212.60
รวม รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน-สุทธิ	327,117,937.75	397,909,452.25

รายได้จากงบประมาณปีก่อน ๆ (เงินกันไว้เบิกเหลือมปีเบิกจ่ายปีปัจจุบัน)		
รายได้จากงบบุคลากร	-	-
รายได้จากงบดำเนินงาน	9,103,964.62	12,603,405.42
รายได้จากงบลงทุน	4,384,750.40	3,112,086.00
รายได้จากงบกลาง	-	-
รายได้จากรายจ่ายอื่น	3,802,325.00	13,753,018.82
รวม รายได้จากงบประมาณปีก่อน ๆ	17,291,040.02	29,468,510.24
รวม รายได้จากงบประมาณ	344,408,977.77	427,377,962.49

หมายเหตุ: หักเบิกเกินส่งคืนเงินงบประมาณ

- งบบุคลากร	=	28,205.48
- งบดำเนินงาน	=	285,757.29
- งบกลาง	=	18,258.30
		<u>332,221.07</u>

หมายเหตุที่ 12 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
รายได้จากการบริจาค	116,915.78	5,820,265.05
รวมรายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	116,915.78	5,820,265.05

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค เป็นรายการทยอยรับรู้รายได้ ตามสัดส่วนของค่าเสื่อมราคาจากสินทรัพย์รับบริจาคในปี 2560 ได้รับเงินบริจาคจากสถาบันเครือข่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 5,580,000.00 บาท

หมายเหตุที่ 13 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
เงินเดือน	55,615,724.40	53,303,776.08
ค่าล่วงเวลา	350,680.00	378,280.00
ค่าจ้าง	4,746,660.00	4,490,040.00
เงินค่าตอบแทนพนักงานราชการ	1,732,800.00	1,572,940.00
ค่ารักษาพยาบาล	9,179,294.00	10,167,524.33
เงินช่วยการศึกษาบุตร	319,550.00	356,195.00
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	137,670.00	-
เงินชดเชยสมาชิก กบข.	908,078.15	873,357.06
เงินสมทบ กบข.	1,362,117.25	1,310,035.60
เงินสมทบ กสจ.	142,399.80	134,701.20
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	62,280.00	57,611.00
ค่าเช่าบ้าน	104,000.00	132,000.00
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	779,806.45	911,667.96
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร	75,441,060.05	73,688,128.23

หมายเหตุที่ 14 **คำบำเหน็จบำนาญ**

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
บำนาญ	16,430,645.40	16,301,713.37
เงินช่วยค่าครองชีพ	1,714,501.92	1,757,709.57
บำเหน็จ	930,288.00	930,288.00
เงินบำเหน็จตกทอด	4,150,256.40	197,232.00
บำเหน็จดำรงชีพ	1,166,210.00	1,389,169.70
ค่ารักษาพยาบาล	3,297,898.25	3,639,122.97
เงินช่วยการศึกษาบุตร	-	-
บำเหน็จบำนาญอื่น	288,028.71	362,834.38
รวม คำบำเหน็จบำนาญ	27,977,828.68	24,578,069.99

หมายเหตุที่ 15 **ค่าใช้จ่าย**

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	4,728,430.28	9,200,523.50
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	685,187.34	407,429.20
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	216,493.10	160,007.57
ค่าจ้างเหมาบริการ	36,877,196.19	42,943,654.89
ค่าธรรมเนียม	403.00	806.00
ค่าจ้างที่ปรึกษา	60,931,078.43	92,661,900.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	682,407.00	893,442.00
ค่าใช้จ่ายผลักส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	5,360.00	47,428.00
ค่าประชาสัมพันธ์	1,008,132.00	807,367.50
ค่าใช้จ่ายอื่น	753,100.50	8,505,504.08
รวม ค่าใช้จ่าย	105,887,787.84	155,628,062.74

หมายเหตุที่ 16 **ค่าวัสดุ**

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
ค่าวัสดุ	2,289,707.00	2,383,986.54
ค่าแก๊สและน้ำมันเชื้อเพลิง	194,786.10	177,454.40
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	88,926.31	223,778.20
รวม ค่าวัสดุ	2,573,419.41	2,785,219.14

หมายเหตุที่ 17 **ค่าสาธารณูปโภค**

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
ค่าไฟฟ้า	2,493,205.76	2,540,447.80
ค่าน้ำประปา	51,371.83	49,162.11
ค่าโทรศัพท์	548,401.00	542,896.78
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	468,645.00	259,679.43
รวม ค่าสาธารณูปโภค	3,561,623.59	3,392,186.12

หมายเหตุที่ 18 **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย**

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	2,603,679.47	2,518,064.09
ครุภัณฑ์	6,284,275.82	6,358,857.99
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	604,936.30	-
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	9,492,891.59	8,876,922.08

หมายเหตุที่ 19 **ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค**

	(หน่วย : บาท)	
	2561	2560
บัญชีโอนสินทรัพย์ให้หน่วยงานของรัฐ	-	-
เงินอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - องค์การระหว่างประเทศ	11,381,762.75	10,367,995.04
เงินอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - องค์การไม่หวังผลกำไร	82,196,000.00	144,900,000.00
รวม ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	93,577,762.75	155,267,995.04

การวิเคราะห์งบการเงิน

กลุ่มตรวจสอบภายใน

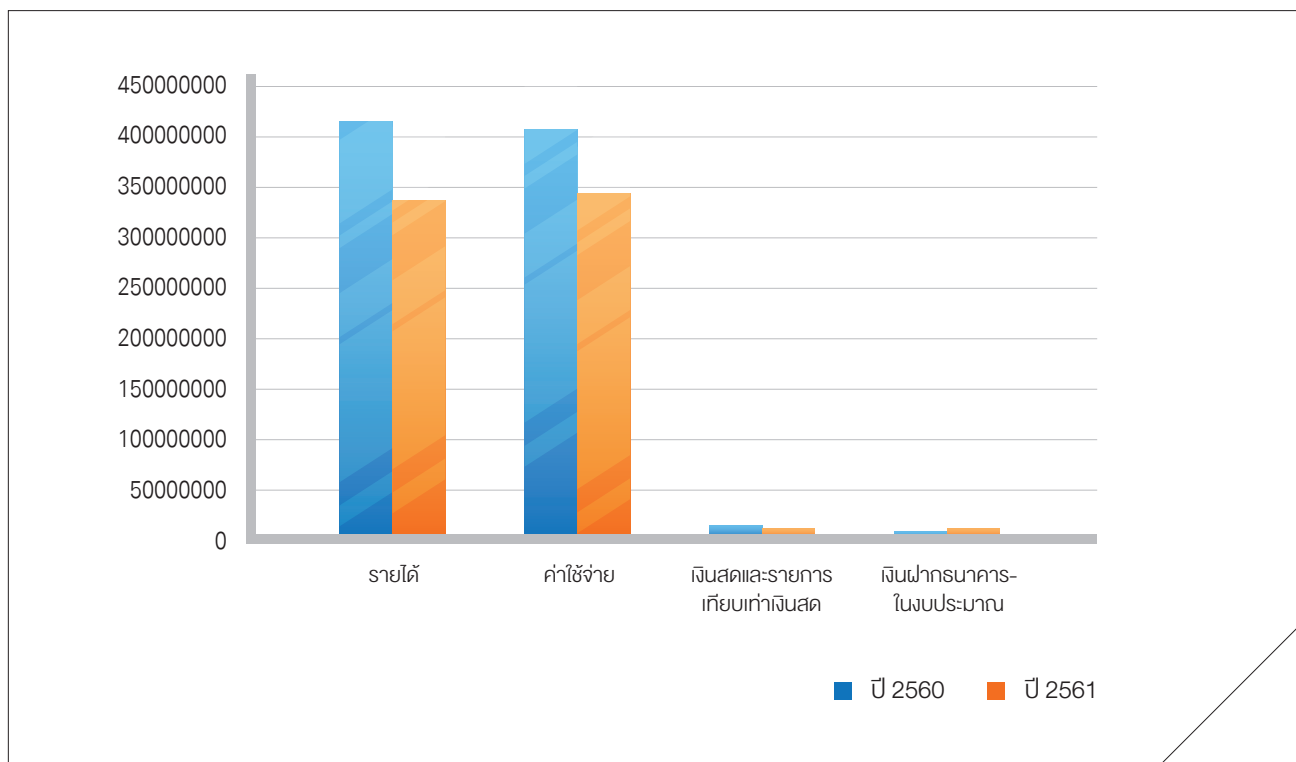
ผลการตรวจสอบ (ตามวัตถุประสงค์)

1. งบแสดงฐานะการเงินได้จัดทำขึ้นโดยถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นไปตามหลักการมาตรฐานและนโยบายบัญชีภาครัฐ และงบการเงินประจำปีได้รับการรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
2. รายการต่าง ๆ ที่แสดงฐานะการเงินของหน่วยงานซึ่งประกอบด้วยสินทรัพย์ หนี้สินและทุน สะท้อนให้เห็นถึงฐานะการเงินที่ควรจะเป็นและสอดคล้องกับลักษณะและสภาพแวดล้อมการดำเนินงานที่เป็นอยู่ของหน่วยงาน
3. หน่วยงานบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน การได้มาและใช้ไปของทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง
4. ผู้บริหารมีภาระหน้าที่และให้ความสำคัญในการบริหารงบประมาณตั้งแต่การเตรียมความพร้อมเพื่อขอตั้งงบประมาณ การชี้แจง การบริหาร การเบิกจ่ายและการกักเงินไว้เบิกเหลือในปี

ผลการวิเคราะห์งบการเงิน

1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดมียอดคงเหลือลดลงจากปี 2560 = 47.94% เฉพาะรายการเงินฝากธนาคาร - ในงบประมาณมีผลต่าง -99.55% ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายลดการใช้เงินสด/เช็ค มาเป็นวิธีจ่ายตรงและ e-payment
2. รายได้ลดลง 20.47% ค่าใช้จ่ายลดลง 17.08 จากปี 2560 ส่งผลทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายและปี 2561 มียอดค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ 2.10%

การวิเคราะห์งบการเงิน

บุคลากร ศผอ.

กลุ่มตรวจสอบภายใน (ตสน.)

1. นางสาวจริยา เด่นดวง
2. นางสาวจิตตานันท์ ไชยรงรัตน์
3. นางนาฏนดา จันทรสุข

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพบ.)

1. นายจักรพันธ์ เด่นดวงบริพันธ์
2. นางอุรียา ช่วยนิมิตร
3. นายทฤษฎา นุรักษ์
4. นางสาวมณฑิรา อินตะนา

บุคลากร สศอ.

สำนักงานเลขาธิการกรม (สอ.) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

1. นางสาวสมจิตต์ เอี่ยมวรชัย	2. นางเนาวรัตน์ ศรึทราสุข	3. นางเอื้อมพร พวงโพธิ์โรจน์
4. นางมาลีสา โคกม่วง	5. นางสาวสุดารัตน์ จุ้ยไทย	6. นางอัจฉรา ไชยรงรัตน์

สำนักงานเลขาธิการกรม (สอ.) กลุ่มบริหารการคลังและพัสดุ

1. นางนันทวรรณ นิยมสุข	2. นางสาวศิวพร พรหมณ์เวทอุดม	3. นางสาวแหวงฤดี มีสุข
4. นางสาวทิพาพร ยิ้มวิสัย	5. นายสิน จิตสุทธานาน	6. นางจิตตานันท์ แสงรุ่ง
7. นางสาวอมลนัฐ เอ็มวัฒนะ	8. นางสาวธรรมพร จันทร์เจริญ	

สำนักงานเลขาธิการกรม (สส.) กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล

1. นายรณกน พูลวาสน์	2. นางจิราภรณ์ แสนดี	3. นางสาวชุตินา ตั้งธนาอำรุง
4. นางสาววรภรณ์ รักษาแก้ว	5. นางสาววิรัช พโยมรัตน์	6. นายจิรายุ ผู้รักษา
7. นางสาวเนมรุจิ ไตอินทร์		

สำนักงานเลขาธิการกรม (สส.) กลุ่มประชาสัมพันธ์

1. นางสาวกอร ประสิทธิ์สุข	2. นางสาวกัททิรา ไชยทิพย์	3. นางสาววิภาพันธ์ กล่อมสกุล
4. นายบุญอนันต์ เศวตสิทธิ์	5. นางสาวเครือวัลย์ วรสุต	6. นางสาวพิมพ์พมล เจริญสุข
7. นางสาวเทพยุดา วงศ์วิรัตน์		

บุคลากร สผอ.

สำนักงานเลขาธิการกรม (สอ.) ฝ่ายอาคารสถานที่และหมวดยานยนต์

1. นายพันธ์ลัก เสมาทอง	2. นายวสันต์ ก้อนนาค	3. นายสมศักดิ์ นาวงษ์
4. นายปัญญา พันธุจินดา	5. นายถาวร แสงครุฑ	

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (กส.)

1. นายธีรทัศน์ อิศรางกูร ณ อยุธยา	2. นางสาวนา วัฒนวิทย์กรรม	3. นางสาวณัฐวดี โพธิ์กระสังข์
4. นางสาวรณาดำ คำนพดุงทรัพย์	5. นางสาวกฤษดา มณียม	6. นางจิตติพร เชื้อเที่ยง
7. นางสาววรรณภา สุขกิจพานิชกุล	8. นางสาวเพียงใจ ไชยรังสีนันท์	9. นางสาววรรณพร บุญยรัตพันธุ์

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (กส.)

10. นายวัฒนา อุโกรหงสา	11. นายวีระศักดิ์ มาด้วง	12. นายศักดิ์ชัย สีนโสมนัส
13. นางสาวสุสารี รัตนพันธุ์	14. นายสมชาย จำปากอง	15. นายสมาน เฉินยีนยง
16. นายศุภชัย วัฒนวิทย์กรรม	17. นายอานันท์ กรุดเนียม	18. นางสาวพัชรราตรี คำรอด

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค (กม.)

1. นางสาวนพมาศ ช่วยบุญกุล	2. นางอารีย์วรรณ สมใจเจริญ	3. นางสาวสมานลักษณ์ ตันพิกุล
4. นางสาวเรวดี แก้วมณี	5. นางสาวสุจิรา หาญสวัสดิ์	6. นางสาวจันทิมา ยาแก่น
7. นางสาวธารทิพย์ ศรีสันติสุข	8. นางกนอมศรี ปาณะ	9. นางศุภวรรณ เทอดเกียรติบุรณะ
10. นางศุภิดา เสมมีสุข		

บุคลากร ศสอ.

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค (กม.)

11. นายธีร ตั้งตรงฤทัย	12. นางสาวจุฑาทิพย์ ศิริพงษ์	13. นางสาวปัทมา เตชะศุภสิน
14. นางสาววรรณารักษ์ นิธิมิฐ์	15. นางสาวนวลชนก นานอน	16. นางสาววาสนา จักสูงเนิน
17. นางสาวพัชณิธร ร่องซ้อ	18. นางสาวพิมพ์ขวัญ ลิ้มปัสภา	19. นางสาวสิริรักษ์ ชูชิด
20. นางสาวนาคยา สุเกษม	21. นางสาวปัญชาน ศรีสังข์	

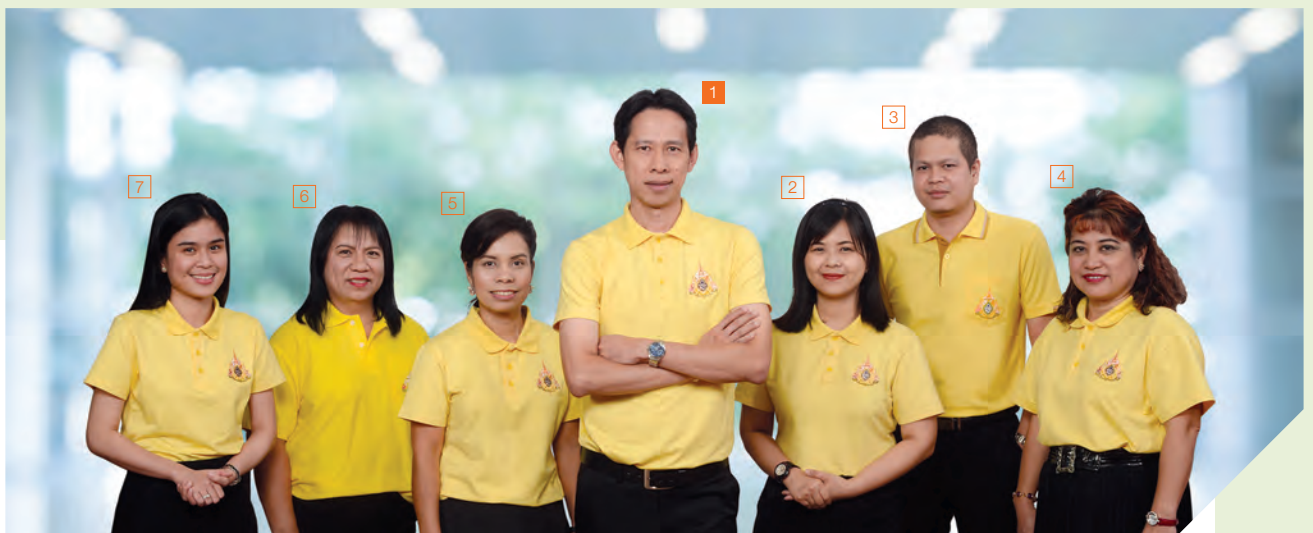
กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 (กร.1)

1. นางเพ็ญวิภา ไตรศิริพาณิชย์	2. นางสาวกัญฐ์วารี น้อยบุญญะ	3. นางสาวปัทมากรณ์ พรายภู
4. นายบรา สอนแก้ว	5. นายเจษฎา อุดมกิจมงคล	6. นางสาวสุภากรณ์ วิไลเรืองสุวรรณ
7. นางสาวญาดา ว่องวัฒนากุล	8. นายวิศรุต แปงตีบ	9. นางสาวพวงพิศ วิเศษสุวรรณภูมิ

กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 (กร.1)

10. นางสาวศิริประภา เอื้อวิวัฒน์สกุล	11. นางสาววริศสา ศิริกุล	12. นางสาวพรุ ทองจุล
13. นางสาวประภาพร สุขเกษม	14. นายชัยพร มานะกิจมงคล	15. นางสาววิลาวัลย์ ฤทธิกาญจน์
16. นางรัชนีวรรณ พุ่มโพธิ์	17. นางสาวนันทนัฐพัชร ภูติศพิพัฒน์	18. นายธนวัฒน์ ไทยแก้ว

กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2 (กร.2)

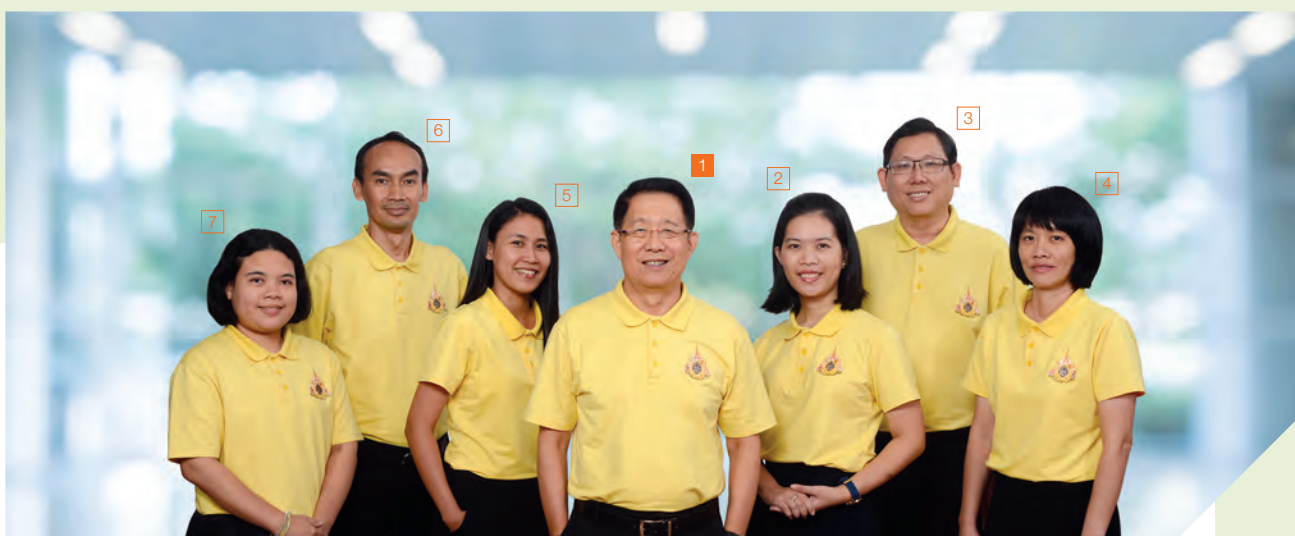
1. นายกฤต จันทรสุวรรณ	2. นางสาวอรดา ยิ้มกรุง	3. นายพิชิตพล แก้วงาม
4. นางสาวอัมพรพรรณ วงษ์ท่าเรือ	5. นางสาวกนกวรรณ บัวผุด	6. นางสาววัน ทองปาน
7. นางสาวเพชรวรรณ สนธิกุล		

บุคลากร ศสอ.

กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2 (กร.2)

8. นายวิญญู ไทประสิทธิ์พร	9. นายบุรินทร์ พุทธิโชติ	10. นางสาวนิสกา ม่วงพัฒน์
11. นางกัลยา อัครโสภณกุล	12. นางสาวสุนิสา ตามไท	13. นางสาวอริศรา สีนอุดม
14. นายบวร กิติไพศาลนนท์		

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (กว.)

1. นายปรีดา อัตวินิจตระการ	2. นางสาวเพชรโพธิ์ สายสิงห์	3. นายอนุวัตร จุลินทร
4. นางสาวชุตินา ชุตินทร	5. นางสาวอัมพร สุวรรณรัตน์	6. นายธิปไตย นาคหิรัญไพศาล
7. นางสาวอรศุภา เขาวนาปรีชา		

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (กว.)

8. นายอู๋ซิด บุญจันทร์คง
11. นางสาวสมพิศ นาคสุข

9. นางภาราดา จันทร์สุวรรณ
12. นางอรพินท์ ทิฆประคบ

10. นางสาวมัชฌิมา ตะต๊ะก้านตง
13. นายอภัยฤกษ์ อำนวยกาญจน์สิน

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ (กก.)

1. นางสาวปรารถนา บุญญฤทธิ์
4. นางสาวธัญยาภรณ์ วัฒนสิทธิ์
7. นายเมธี ลายประดิษฐ์

2. นางสาวทิพจุฑา รวยยอด
5. นายอุษิน วิโรจน์เตชะ
8. นางเนตรนภา เชปัญญาสาร

3. นางสาวพิมพ์นิภา เรืองศรี
6. นางสาวประวีณาภรณ์ อรุณรัตน์
9. นายชาญชัย ไฉลกคงการ

บุคลากร ศสอ.

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ (กก.)

10. นายสรวิศ ชัยเลิศวณิชกุล

13. นายพงษ์ศักดิ์ เลาสวัสดิ์ชัยกุล

11. นางบุตรี เทียมเทียมรัตน์

14. นายชาลี จันศิริ

12. นางสาวสุกฤษฎิ์ธน์ ชาลาราวรัตน์

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อหน่วยงานต่าง ๆ ภายใน สสอ.

สำนักงานเลขาธิการกรม (สล.)

โทรศัพท์ : 0 2202 4271

โทรสาร : 0 2644 7136

กองนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค (กม.)

โทรศัพท์ : 0 2202 4302

โทรสาร : 0 2644 8817

กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 (กร.1)

โทรศัพท์ : 0 2202 4368

โทรสาร : 0 2202 4365

กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2 (กร.2)

โทรศัพท์ : 0 2202 4392

โทรสาร : 0 2202 4390

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (กว.)

โทรศัพท์ : 0 2202 4333

โทรสาร : 0 2644 8316

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ (กท.)

โทรศัพท์ : 0 2202 4336

โทรสาร : 0 2202 4308

กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (กส.)

โทรศัพท์ : 0 2202 4351

โทรสาร : 0 2644 8956

กลุ่มตรวจสอบภายใน (ตสน.)

โทรศัพท์ : 0 2202 4282

โทรสาร : 0 2202 4282

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพบ.)

โทรศัพท์ : 0 2202 4388

โทรสาร : 0 2202 4388

[illegible]

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

Office of Industrial Economics

ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 0 2202 4274, 0 2202 4284

โทรสาร : 0 2644 8516

www.oie.go.th

ISBN 978-616-265-196-0

9 786162 651960